

**Konsolideeritud majandusaasta aruanne
31. detsembril 2015
lõppenud majandusaasta kohta**

AS TALLINNA SADAM

AS TALLINNA SADAM**KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE 2015**

Äriregistri kood	10137319
Käibemaksukohuslase registreerimisnumber	EE100068489
Postiaadress	Sadama 25 15051 Tallinn
Registreeritud aadress	Sadama 25 15051 Tallinn
Asukohamaa	Eesti Vabariik
Telefon	+372 631 8555
Faks	+372 631 8166
E-post	ts@ts.ee
Internetilehekülg	www.ts.ee
Majandusaasta algus	01.jaanuar
Majandusaasta lõpp	31.detsember
Juriidiline vorm	aktsiaselts
Audiitor	AS Deloitte Audit Eesti

SISUKORD

TEGEVUSARUANNE.....	4
JUHATUSE KINNITUS KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE	22
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	23
KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE	23
KONSOLIDEERITUD KASUMI- JA KOONDKASUMIARUANNE	24
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE (OTSESEL MEETODIL)	25
KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	26
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD.....	27
1. ÜLDINE INFORMATSIOON	27
2. ARVESTUSPÕHIMÕTTED.....	27
3. FINANTSRIISKIDE JUHTIMINE	40
4. OLULISED RAAMATUPIDAMISLIKUD HINNANGUD JA OTSUSED	43
5. FINANTSINSTRUMENDID	44
6. RAHA JA RAHA EKVIVALENDID NING DEPOSIIDID	46
7. NÕUDED OSTJATE VASTU JA MUUD NÕUDED	47
8. INVESTEERINGUD ÜHISETTEVÕTJASSE.....	48
9. MATERIAALNE PÕHIVARA	50
10. IMMATERIAALNE PÕHIVARA.....	53
11. KASUTUSRENT	54
12. LÜHIAJALISED ERALDISED.....	55
13. VÕLAD TARNIJATELE JA MUUD VÕLAD	56
14. MAKSUVÕLAD	56
15. LAENUD JA VÕLAKIRJAD	57
16. TULETISINSTRUMENDID	59
17. SIHTFINANTSEERIMINE.....	60
18. OMAKAPITAL	62
19. MÜÜGITULU	64
20. TEGEVUSKULUD.....	64
21. MUUD TULUD JA KULUD	65
22. FINANTSKULUD	65
23. TEHINGUD SEOTUD OSAPOOLETAGA	66
24. SIDUVAD TULEVIKUKOHUSTUSED	66
25. SELGITUSED RAHAVOOGUDE ARUANDE JUURDE	67
26. TINGIMUSLIKUD KOHUSTUSED	67
27. KONTSEERNIGA SEOTUD UURIMISED	68
28. LISAINFORMATSIOON EMAETTEVÕTJA KOHTA.....	69
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	73
NÕUKOGU KINNITUS.....	75
KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK.....	76

TEGEVUSARUANNE

ASi Tallinna Sadam tegevusaruanne on koostatud konsolideeritud näitajate põhjal.

1. ETTEVÕTJA ÜLDTUTVUSTUS

Eesti on läbi aegade olnud tihedalt seotud meresõidu ja –kaubandusega, ka Tallinna linna areng on otseselt sõltunud sadamate arengust ja vastupidi. Vaatamata sellele, et Tallinna linna sadamate ajalugu ulatub aastatuhandete taha on AS Tallinna Sadam äriühinguna noor ettevõtja. Riigiettevõtja Tallinna Sadam moodustati 1992. aasta aprillis, 1996. aastal muudeti riigiettevõtja aktsiaseltsiks.

AS Tallinna Sadam kujutab endast Eesti suurimat kauba- ja reisisadamate kompleksi. Tegu on aastaringselt laevatavate, kergesti ligipääsetavate ning piisavalt sügavate sadamatega, kus võetakse vastu kõiki Taani väinasid läbivaid laevu. Tänu Eesti geograafilisele asukohale, mis loob head eeldused Ida ja Lääne vaheliste kaubavoogude teenindamiseks, moodustab suure osa ASi Tallinna Sadam läbivatest kaupadest Eestit läbiv Venemaa ning teiste SRÜ riikide transiitkaupade voog. AS Tallinna Sadam konkureerib seetõttu eelkõige teiste ida-lääne suunalist transiitkaupade voogu teenindavate Läänemere maade sadamatega. Lisaks konkurentidele sadamate vahel, konkureerivad omavahel ka erinevad transiidikoridorid (nt Läänemere koridor konkureerib Kaspia-Musta mere koridoriga jne). Edukam on see koridor, kus kogu logistikaahel toimib kiiremini, efektiivsemalt ja kliendisõbralikumalt. Eesti oma impordi ja ekspordi teenindamisel jääb AS Tallinna Sadam aga nii mõneski kaubagrupis teistele Eesti sadamatele alla.

Lisaks transiidile kasvab aasta-aastalt sadamat läbivate kaupade lisandväärtustamise maht ja roll. Nende arengute soodustamiseks on AS Tallinna Sadam vajaliku infrastruktuuriga ettevalmistanud oma peamiste kaubasadamate ümbruses asuvad alad – rajanud Muugale ja Paldiski Lõunasadamasse tööstuspargi alad.

Tallinn-Helsingi laevaliin on üks tihedaima liiklusega reisilaevaliine maailmas. Lisaks Soome suunalisele reisilaevaliiklusele teenindab AS Tallinna Sadam regulaarset reisilaevaliiklust ka Rootsi ja Venemaa (St.Peterburg) suunal. Aasta-aastalt kasvab ASi Tallinna Sadam külastavate kruisilaevade arv. Enam kui 300 külastust hooaja jooksul on märkimisväärne saavutus kogu Euroopa kruisisadamate arvestuses. Lisaks pakuvad ASile Tallinna Sadam kuuluvad reisijate liikumisega seotud alad Tallinna kesklinnas, ehk sadama ja linna kooslus, unikaalset võimalust kinnisvara arendamiseks.

2012. aasta lõpus sisenes AS Tallinna Sadam uude tegevusvaldkonda – järelturult soetati multifunktsionaalne jäämurdja Botnica, millega alates 2013. aasta algusest osutatakse 10-aastase lepingu alusel Eesti riigile jäämurdeteenust Soome lahe kaldal asuvate Eesti sadamate jaoks. Jäämurdehooaja väliseks ajaks renditakse multifunktsionaalne jäämurdja Botnica välja erinevateks merenduse abitöödeks.

2014. aasta lõpus sõlmiti Eesti riigiga hanke võidu tulemusel leping mandri ja suursaarte vahelise parvlaevaliikluse teenuse osutamiseks 10-aastasel perioodil alates 01.10.2016 kuni 30.09.2026. Ühtlasi sõlmiti 2014. aasta lõpus lepingud Poola Remontowa ja Türgi Sefine laevatehastega kokku nelja uue reisiparvlaeva ehitamiseks – kaks laeva Kuivastu-Virtsu ja kaks laeva Rohuküla-Heltermaa liinile.

ASi Tallinna Sadam, kui kontserni emaettevõtja, põhitegevusalaks on sadamateenuse pakkumine *landlord*-tüüpi sadamana, mille ülesandeks on infrastruktuuri haldamine ja arendamine ning laevaliikluse korraldamine sadamaalal. Emaettevõtjale kuulub viis sadamat: Tallinna kesklinnas asuv reisisadamana tuntud Vanasadam koos 2010. aastal avatud väikelaevadele mõeldud jahisadamaga, endine kaubasadam ja hetkel peamiselt laevaremondiettevõtjaid teenindav sadam Paljassaares, Eesti suurim kaubasadam Muugal, kauba- ja reisisadam Paldiskis (Paldiski Lõunasadam) ja peamiselt kruisilaevade vastuvõtmiseks mõeldud sadam Saaremaal. Kauba käitlemisega tegelevad sadamates kaubaoperaatorid, kellele kuuluvad ka kaupade käitlemiseks vajalikud ehitised, rajatised ja seadmed. Reisijate teenindamiseks vajalikud ehitised ja rajatised kuuluvad aga ASile Tallinna Sadam.

ASi Tallinna Sadam ainuaktsionäriks on Eesti Vabariik. AS Tallinna Sadam tegutseb nagu iga teinegi aktsiaselts oma põhikirja, äriseadustiku ja teiste Eesti õigusaktide alusel. Ettevõtjal on oma tegevusest laekuvate vahenditega kaetav eelarve, vajadusel võetakse investeeringute tegemiseks laenu või emiteeritakse võlakirju. Riigieelarvesse annab AS Tallinna Sadam oma panuse makstavate riiklike maksude ja dividendide kaudu.

2015. majandusaasta lõpu seisuga kuulusid ASi Tallinna Sadam konsolideerimisgruppi lisaks emaettevõtjale:

Ettevõtja nimetus	Osalus	Põhitegevus
OÜ TS Energia	100%	Elektrienergia, vee ja soojusenergia võrgu- ja jaotusteenuse pakkumine kontserni sadamates
OÜ TS Shipping	100%	Jäämurdeteenuse ja teiste merenduse abiteenuste osutamine multifunktsionaalse jäämurdjaga Botnica
OÜ TS Laevad	100%	Reisiparvlaevade liikluse korraldamine

2. MAJANDUSKESKKOND

2015. aasta maailma majanduskasvuks prognoositakse 3,1%, mis jääb taas veidi alla aasta varasemale ootusele (3,5%) ning ühtlasi ka 2014. aasta kasvule 3,4%. 2016. aastaks prognoositakse kasvu 3,4%, ehk nii nagu varasemaltki, oodatakse kasvu kiirenemist uuel aastal, seekord peamiselt hetkel surve all olevate majanduste toel nagu Brasiilia ja Venemaa, kuid ka arenenud riikide osas. Seejuures tulenevad kasvu ohustavatest riskidest olulisemad käimasolevatest muutustest, eelkõige Hiina majanduse aeglustumine ja tööstuspõhisest tasakaalustatmaks ümberkujundamine, rahanduspoliitiliselt erakordsete leevendusmeetmete järkjärgulisest lõpetamisest USAs majanduse tõrksa taastumise taustal ning kasvu üldisest aeglustumisest tähtsates majandustes. Kasvu aeglustumist oodatakse näiteks Hiina, Saudi Araabia ja Euroopa (va EL) tähtsate ja arenevate majanduste puhul, samas kui majanduslangus püsib Venemaal ja Brasiilias, kuigi aeglustuvas tempos. Järsu ohuna on avaldunud üleilmne riskikartlikkus ning turgude suurenenud volatiilsus. Pinget lisavad mitmed geopoliitilised konfliktid, mis on ohuks kaubanduse ja rahanduse stabiilsusele. Kasvuootuste täitumine eeldab endiselt struktuursete reformide jätkumist nii tööturul kui sisenemisbarjääride vähendamisel ja muudel aladel ning leebete rahandusmeetmete kestmist. 2015. aastal jäid tootmine ja kaubandus ülemaailmselt nõrgaks, eelkõige tähtsate ja arenevate turgude osas, tulenevalt ebakindlast keskkonnast. Vaatamata nafta hinna langusele vähemalt viimase kümne aasta madalaimale tasemele ei kandunud see üle tarbimise kasvuks. Nõudlust ületava tootmise mõjul kujutavad üldiselt madalad toormehinnad ohtu tootjate ja energiasektori jätkusuutlikkusele, kuid teisalt võivad suurendada nõudlust madala hinna püsimise ootuses.¹

Maaailma naftanõudluse kasv 2015. aastal kujunes suuremaks kui aasta varem oodati, vastavalt 1,8% ja 1,0%, tulenevalt aasta keskel nõudluse viimase viie aasta kõrgtasemele kerkimisest. 2016. aastaks prognoositakse nõudluse kasvu aeglustumist 1,3% peale, ehk naasmist pikaajalisele trendile tulenevalt nõudluse kasvu aeglustumisest arenenud riikides. 2016. aasta nõudluse kasv on seotud rohkem eratarbimise ja teeninduse valdkondade kaudu bensiini nõudlusega, samas kui tööstuse panus jääb väiksemaks.²

Eesti majanduskasv oli 2015. aastal esialgsel andmetel 1,5% läheduses, mis on taas vähem aasta varem prognoositust (2%). Majanduskasv kujunes oodatust aeglasemaks peamiselt nõrga väliskeskkonna mõjul, mida peeti ka peamiseks kasvuriskiks 2015. aastal. Eksport langes peamiste turgude osas nagu Venemaa (ligikaudu 40%) ja Soome ning jäi nõrgaks Rootsi suunal. Vähenesid ka investeeringud. Neid mõjusid kompenseeris teatud määral tarbimise kasv, mida soodustas tarbijahindade langus 0,5% võrra (prognoositi kasvu kuni 2%), palgatulu kasv ning kõrge tööhõive. 2016. aasta majanduskasvu prognoosid jäävad ligikaudu 2,5% tasemele. Prognooside kohaselt võib oodata välisnõudluse paranemist, kuna eelkõige Euroopa sihtriikide majandusnäitajad on paranemas, kuid negatiivse stsenaariumi riskid on siiski suured. Eratarbimise kasv peaks veidi aeglustuma, palgakasvu ja teisalt tööhõive vähenemise mõjul. Tarbijahindade tõusuks 2016. aastal prognoositakse 0,3-1,5%, mis kujuneb energiahindade madalal tasemel püsimise ja aktsiisitõusude koosmõjul. Prognoositakse EL struktuurfondide rahastuse kasutuse suurenemist, mille mõjul suureneb nõudlus ehitussektori teenuste järele.³

2015. aasta majanduskeskkond avaldas otsest mõju ka kontserni tuludele, kus Venemaa impordi languse mõjul vähenes ASi Tallinna Sadam kaudu sinna liikunud kauba maht. Langenud nafta hinna tõttu vähenes oluliselt laevadega sadamasse toodava vedellasti maht, sest madal nafta hind kahandas terminalides pakutavate lisaväärtusteenuste rentaablust. Samuti kahanes madala nafta hinna ja Lääneriikide poolt Venemaa suhtes kehtestatud sanktsioonide mõjul oluliselt *offshore* teenuste turg, mis omakorda jättis jäämurdja Botnica suvel loodetud lisatööta. Langenud energiahinnad ja madal inflatsioonitase aitas aga teiselt poolt kaasa kulude vähenemisele.

¹ IMF "World Economic Outlook Update", jaanuar 2016

² IEA "Oil Market Report", 19 jaanuar 2016

³ Statistikaamet, Eesti Pank, Rahandusministeerium, Swedbank, SEB

2.1. Venemaa arengud

Venemaa majandus pöördus 2015. aastal 3,7%sse langusesse, mis on ligilähedane aasta varasema Venemaa majandusarengu ministeeriumi prognoosiga (3%) ning väiksem rahvusvaheliste agentuuride hinnangutest (langus 5-6% ümber). See on suurim langus alates aastast 2009. Languse peamiseks põhjusteks võib pidada nafta hinna järsku langust, Lääne sanktsioone ning rubla nõrgenemise ja kiirenenud inflatsiooni mõjul vähenenud tarbimist. Inflatsioon tõusis 15,5%ni, võrdluseks aasta varem 7,8%. Madala nafta hinna kestmise prognoos tähendab Venemaa riigieelarve jaoks olulise tulu püsimumist madalseisus ning otsinguid muude tulude järgi koos eelarveliste kulude kärpimisega. Samuti tähendab see rafineerimistehaste investeerimis- ja arendusprogrammide peatamist rahaliste vahendite puudusel, mis omakorda mõjutavad majandust ja energeetikavaldkonda veel aastaid. Kuigi rubla nõrkus andis hinnaeelise Venemaa energiaspektori välistele eksportivatele tööstustele, siis 2015. aastal sellise ekspordi kasvu investeeringute puuduse tõttu ei toimunud. 2016. aastaks prognoosib IMF Venemaale 1%st majanduslangust.

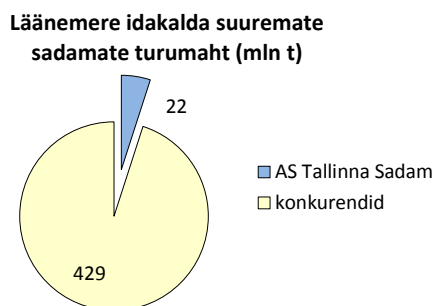
Nafta tootmise maht kasvas Venemaal 1,3% võrra rekordilise 534 miljoni tonnini. Kasvasid ka toornafta (7,5%) ja naftatoodete (4%) eksport.

Rubla järsk nõrgenemine, sellega kaasnenud inflatsioon ja reaalsissetulekute langus vähendas Venemaa siseturu tarbimist ja kaupade importi ning investeeringuid ettevõtlusesse. Uute autode müük vähenes 2015. aastal 36% võrra. Impordi ja tarbimise langust peegeldab konteinerite mahu langus Venemaa sadamates, mis 2015. aastal oli 26% ning Läänemereäärsetes Venemaa sadamates koguni 30%. Kuna transiidi osa ASis Tallinna Sadam lossitavate konteinerite käibes on hinnanguliselt 60 – 70%, siis toimus konteinerite mahu vähenemine ka ASis Tallinna Sadam.

AS Tallinna Sadam konkureerib Läänemere piirkonnas Venemaa sadamatest eelkõige Peterburi ja Ust-Luga sadamatega. Viimaste aastate kiireim kaubamahu kasv on toimunud Ust-Lugas. Venemaa sadamate konkurentsivõimet aitas kaudselt suurendada ka aasta jooksul toimunud rubla kursi langus ca 10% euro suhtes, valdavalt teisel poolaastal.

2.2. Konkurentsiasend

Konkurentsiasendi hindamisel liigitame konkurentsadamateks Läänemere idakaldal asuvad suuremad sadamad ning Soome sadamad, kellest valdav enamus konkureerivad otseselt ASiga Tallinna Sadam peamiselt Venemaalt pärineva või sinna suunduva transiitkauba käitlemisel. 2015. aastal moodustas Läänemere idakalda suuremate sadamate summaarne kaubakäive 451 mln tonni, mis tähendas püsimumist eelmise aasta rekordilisel tasemel (2014. aasta korrigeeritud turumaht oli 451,6 mln tonni ja kasv 3,9%).

Lisades teiste Eesti sadamate kaubakäibe (8,4 mln tonni) oli ASi Tallinna Sadam ja tema konkurentide kaubaveo turumaht 2015. aastal 460 mln tonni, jäädes samuti 2014. aasta tasemele.

Sadamate konkurentsipositsiooni iseloomustas 2015. aastal kaubamahu kasv Ust-Luga ja Primorski (Venemaa) ning Gdanski (Poola) ja Klaipeda-Butinge (Leedu) sadamates, kui muude sadamate mahud vähenesid või püsisid eelneva aasta tasemel. Sadamate kogu turumaht oluliselt ei muutunud, kasvades 0,7 mln tonni võrra (+0,1%) 461 mln tonnini. Lastiliikidest muutus enim segalasti maht, vähenedes 7,7 mln tonni ehk 7% võrra konteinerkaupade languse (11% võrra, TEUdes aga 18% võrra) mõjul. Konteinerite maht langes enim Peterburis (-4,0 mln tonni), Klaipeda-Butinges (-1,2 mln tonni) ja Gdynias (-1,0 mln tonni) ning TEUde arvestuses ka Gdanskis. Kaotati vähemalt eelmise 3-4 aasta kasv. Konteinerite maht kasvas vähesel määral vaid Helsingi ja Ventspils sadamates. Lastiliikidest kasvas aga vedellasti (+5,9 milj tonni ehk +2,7%) ja puistlasti (+1,8 milj tonni ehk +1,5%) maht, mille mõju kokku ületas veidi konteinerkaupade langust. Vedellasti maht kasvas enim Ust-Luga ja Primorski,

Klaipeda-Butinge ja Gdanski sadamates ning kaubamahtu kaotasid enim Tallinna, Peterburi, Sillamäe ja Ventspilsi sadamad. Puistlast kasvas peamiselt teravilja (enim Gdynias) ja väetiste (enim Ust-Lugas ja Klaipeda-Butinges) mõjul.

Suuremate sadamate lõikes oli suurimaks kaubamahu kasvatajaks Ust-Luga (+12,2 mln tonni ehk +16,1%), Primorski (+6 mln tonni ehk +11,1%) sadamad, millele järgnesid Gdanski (+3,6 mln tonni ehk +11,3%) ning Klaipeda-Butinge sadam (+ 3,4 mln tonni ehk +7,7%). Kaubamahu kasv tulenes peamiselt vedellasti kasvu arvelt. Kaubamaht vähenes enim Peterburi (-9,7 mln tonni), Tallinna (-5,9 mln tonni), Ventspilsi (-3,7 mln tonni, peamiselt puistlast väetiste ja kivisöe osas) ja Sillamäe (-2,1 mln tonni) sadamates.

Muutuste tulemusel kasvas Venemaa ja Leedu sadamate turuosa ning vähenes Eesti ja Läti sadamate turuosa. Venemaa sadamate turuosaks kujunes 60,4%, Leedu 12,3%, Läti 17,8% ning Eesti 9,5% (2014. a vastavalt 58,2%, 11,4%, 18,9% ja 11,5%). Läänemere idakalda suurimateks sadamateks olid jätkuvalt Ust-Luga (turuosaga 19%), Primorski (13%) ja Peterburi (11%) sadamad. AS Tallinna Sadam langes seitsmendalt kohalt kaheksandale kohale turuosaga 5% (2014. a 6,2%). Meist möödus Ventspilsi sadam, mille kaubamaht oli meie omast 0,1 mln tonni võrra suurem, seoses meie kaubamahu suurema vähenemisega.

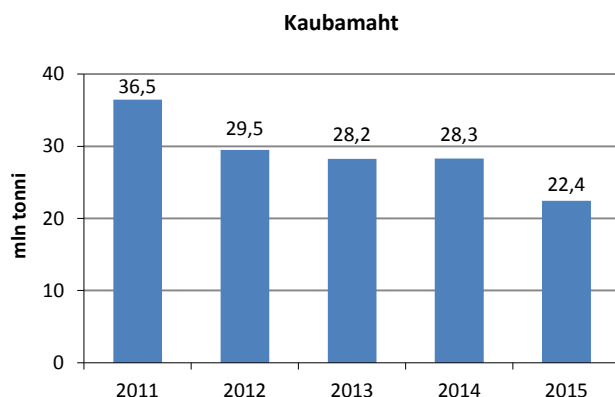
3. TEGEVUSTULEMUSED

2015. aasta kujunes ASi Tallinna Sadam jaoks raskeks, vähenesid nii kaubamaht, äritulud kui puhaskasum. Kaubamaht vähenes peamiselt vedellasti languse mõjul 5,9 mln tonni ehk 21% võrra 22,4 mln tonnini, mis tähendas madalaimat taset viimase 15 aasta jooksul. Lastiliikidest vähenes eelkõige vedellast 6,1 mln tonni ja konteinerkaubad 0,2 mln tonni võrra. Kasvas mõningal määral veeremkauba ja puistlasti maht, vastavalt 0,3 ja 0,15 mln tonni võrra. Tulu vähenemise üheks põhjuseks oli ka multifunktsionaalse jäämurdja Botnica jäämurdehooaja välise töö puudumine seoses madalast nafta hinnast ja Lääneriikide Venemaa vastastest sanktsioonidest tingitud vastavate tööde turu madalseisuga. Liinireisijate kasvu mõjul saavutas aga uue rekordtaseme reisijate arv, mis ulatus kokku 9,79 miljonini. See aitas kaasa ka reisijate valdkonnaga seotud tulu kasvule. Müügitulu kokku aga vähenes 17 mln euro võrra 94 mln euroni. Kokkuvõttes vähenesid tegevustulud 15% võrra, tegevuskulud koos allahindlustega kasvasid 1% (ilma ühekordse iseloomuga allahindluse kuluta aga vähenemine 7%), tulumaksueelne kasum vähenes 22% ning puhaskasum vähenes 21% võrra. 2015. aastal oli omanikule makstud dividendisumma 31,2 mln eurot, millele lisandus tulumaksukulu 7,8 mln eurot (2014 vastavalt 42 mln ja 11,1 mln eurot).

Aasta olulisemate sündmustena algas nelja uue parvlaeva ehitus Türgi ja Poola laevatehastes, mis alates 2016. aasta 1. oktoobrist hakkavad ASi Tallinna Sadam tütarettevõtja OÜ TS Laevad koosseisus teenindama järgmise 10 aasta jooksul Kuivastu-Virtsu ja Rohuküla-Heltermaa liine. Olulisemate sadamategevuse alaste investeeringutena jätkusid Vanasadamat läbivatele reisijatele ja autodele mõeldud uudse liikluslahenduse rajamine ja reisilaevade teenindamiseks vajalike vastuvõtuseadmete uuendamine.

2015. aasta üheks märksõnaks kujunes ka ASi Tallinna Sadam kahe juhatuse liikme vahistamine kahtlustatuna altkäemaksu võtmises. Käesoleva aruande koostamise ajaks ei olnud neile süüdistust esitatud. AS Tallinna Sadam tegevus on vaatamata erakordsele sündmusele jätkunud kinnitatud strateegia ja põhitegevuse toimimise eesmärkide kohaselt vastavate muudatustega juhtimisstruktuuris. Vahetus ka ettevõtte nõukogu täies koosseisus ning 2016. aasta alguses valiti avaliku konkursi tulemusel uueks juhatuse esimeheks Valdo Kalm, kes asus ametisse 1. märtsist 2016. Kuni uue juhatuse esimehe ametisse asumiseni juhtis ASi Tallinna Sadam ajutiselt määratud kaheliikmeline juhatus.

3.1. Kaubamaht

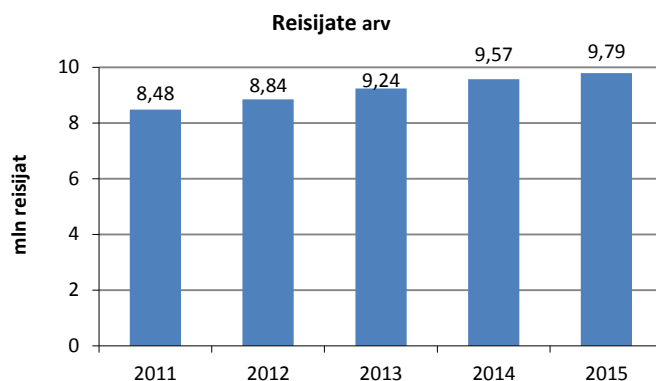

2015. aastal langes ASi Tallinna Sadam koosseisu kuuluvaid sadamaid läbinud kaubamaht 5,9 mln tonni (21%) võrra 22,4 mln tonnini, ehk viimase 15 aasta madalaimale tasemele. Langus tulenes suurima osatähtsusega vedellasti mahu vähenemisest 6,1 mln tonni ehk 32% võrra üle 15 aasta madalaimale tasemele. Seejuures laev-terminal-laev skeemil teenindatud vedellasti maht vähenes 5,8 mln tonni (45%) võrra 7,0 mln tonnini, moodustades kogu kaubamahust 31% (aasta varem 45%). Vähesemal määral vähenes konteinerkaupade ja segalasti maht vastavalt 0,2 (12%) ja 0,04 (7%) mln tonni võrra. Konteinerkaupade maht TEUdes vähenes aga ligi 52 tuh võrra (20%) ja oli 209 tuh TEUd, kaotades pea kolme aasta kasvu. Lastiliikidest kasvasid aga veerem ja puistlast vastavalt 0,3 (8%) ja 0,15 (13%) mln tonni võrra. Vedellasti mahu vähenemist võib seostada Venemaa enda sadamate eelistamisega, mis avaldus eelkõige Ust-Luga ja Primorski sadamate vedellasti kasvus, kui ka laevadega sadamasse saabunud vedellasti mahu vähenemisega tulenevalt terminalides pakutavate lisaväärtusteenuste rentaabluse langusest madala nafta hinna tõttu. Konteinerkauba mahu vähenemist võib seostada Venemaa suunalise transiidi vähenemisega, tingituna Venemaa sisenõudluse järsust nõrgenemisest vähenenud ostujõu taustal. Enamus veeremkaubast liikus aga põhja-lõunasuunaliselt ning oli Venemaaga seotud vähemal määral. Peamiselt Läänemere idakalda ja selle taguse piirkonna tarbimisega seotud konteiner- ja veeremkauba mahu kasvu soodustab kaubanduse kasvav trend kauba saatmiseks konteinerites. Veosuundade lõikes oli suuremaks muutuseks transiidi mahu vähenemine nii ekspordi kui impordi suunal. Eksport- ja importkauba mahud aga kasvasid.

Lastiliikide lõikes moodustasid kaubamahust põhiosa vedellast 57%, veerem 19%, puistlast 13% ja konteinerid 8% (2014. aasta vastavad näitajad olid 67%, 14%, 10% ja 7%). Lähitulevikus sõltub lastiliikide struktuuri kujunemine mahukaupade (vedellast ja puistlast) puhul Venemaa sadamavõimsuste edasisest kasutuselevõttust; veerem- ja konteinerkaupade osas peamiselt regiooni majanduskeskkonna arengust ning seda mõjutavatest geopoliitilistest pingetest. Veosuundade lõikes moodustas kaubamahust 65% transiit, 18% eksport ja 17% import (2014. aasta vastavad näitajad olid 74%, 13,3% ja 12,8%).

ASi Tallinna Sadam läbiva kauba vedu ei ole olemuselt hooajaline. Sadamat läbiva kauba mahtu võib mõjutada talvisel perioodil külma ilma pikema püsimise tagajärjel jäätuv laevatee Soome lahel, millel jäälõhkumise läbiviimine võib aeglustada laevade ja kauba liikumist. Viimati esinesid erakordselt rasked jääolud 2003. aasta alguses. Raskete jääolude esinemine Soome lahel võib aga luua ASi Tallinna Sadam jaoks konkurentsieelise võrreldes siit põhja- ja idapoolse jäävate sadamatega, kus veelgi raskemad jääolud põhjustavad transpordi- ja ajakulu suuremat kasvu kauba transpordil. Tavapäraselt on kaubamahu kõikumised seotud turutingimuste muutustega (sh muutustega veetava kauba maailmaturu hindades, Venemaa sisetarbimisega ja ekspordi mõjuritega nagu ekspordi suunalised tollid ja tariifid ning ekspordivõimsused).

3.2. Reisijate arv

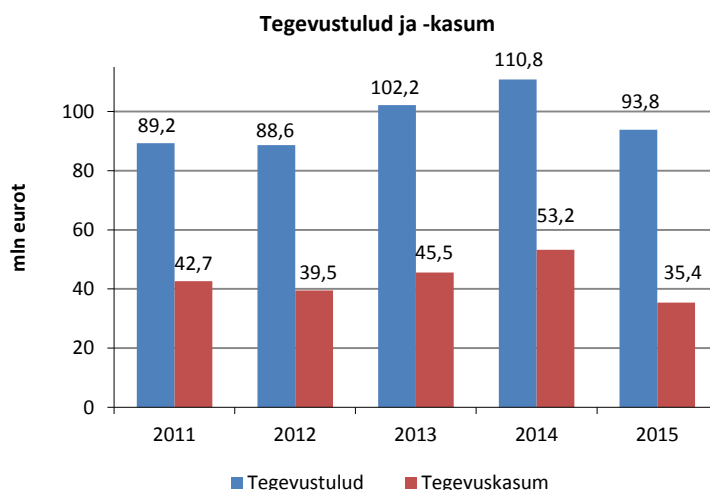
2015. aastal kasvas Asi Tallinna Sadam koosseisu kuuluvaid sadamaid läbinud reisijate arv 224 tuh reisija ehk 2,3% võrra ning jõudis rekordilise 9,79 mln reisijani (2014. aasta vastavad näitajad olid 9,57 mln reisijat ja kasv 3,6%). Taaskord ületas sedavõrd suur reisijate arv ootusi piirkonna majanduse madalseisu kontekstis.

Reisijate arvu kasv tulenes jällegi peamiselt liinireisijate arvu kasvust, suurima osatähtsusega Tallinn-Helsingi liinil (kasv 254 tuh reisija ehk 3% võrra), kus reisijate arv kerkis 8,2 mln reisijani. Reisijate arv vähenes aga Stockholm (24 tuh reisija ehk 3% võrra) ja Peterburi (22 tuh ehk 15%) liinidel. Kruisireisijate arv aga kasvas (18 tuh ehk 4% võrra) ja oli veidi üle 0,5 mln reisija. Kasv ületas ootusi seoses nafta hinna järsu langusega, mis kompenseeris Läänemere laevakülastele karmistunud keskkonnanõuetest prognoositud kallinemise mõju reisimisele. Läänemere piirkonnal on endiselt kiiresti areneva ja maailma kruisiturismi kõige kiiremini kasvava piirkonna renomee. 2016. aastaks prognoosime kruisireisijate arvu püsivust 2015. aasta taseme lähedal.

2015. aastal liinireisilaevade valdkonnas suuremaid muudatusi reisioperaatorite tegevuses ei toimunud. Kruisilaevade külastuste hooaeg jääb põhiosas ajavahemikku mai kuni september.

Nimetatud hooajalisus reisijate veos esineb regulaarselt ega oma seetõttu erakorralist mõju Asi Tallinna Sadam majandustulemustele.

3.3. Tulud ja kulud

Asi Tallinna Sadam 2015. aasta konsolideeritud müügitulu oli 93,8 mln eurot, vähenedes 17,0 mln euro ehk 15,3% võrra (2014. aasta vastavad näitajad olid 110,8 mln eurot ja kasv 8,4%). AS Tallinna Sadam, kui konsolideerimisgrupi emaettevõtja, teenis 88% grupi tuludest, TS Energia OÜ 7% ja TS Shipping OÜ 5% tuludest.

Tululiikide lõikes oli suurimaks muutuseks jäämurdjaga Botnica seotud laeva prahitasu tulu vähenemine 8,5 mln euro võrra, tulu oli kokku 4,6 mln eurot. Tulu vähenes kuna tasuvat tööd väljaspool jäämurdehooaega ei leitud. Jäämurdehooaja väliseks ajaks sõlmitud pikaajaline prahileping õeldi üles ennetähtaegselt seoses Venemaa suhtes kehtestatud

majandussanktsioonidega. Lepingu ülesütlemisega kaasnenud leppetrahvi tulu (3,0 mln eurot) kajastus muu äritulu all ning sellega seotud tulumaksukulu (0,6 mln eurot) tulumaksu kulus. Seoses viimase kümne aasta madalaimale tasemele langenud nafta hinnaga peatati ja lükati edasi sarnaste eriotstarbeliste laevadega teostatavate avameretööde projektid naftaplatvormide juures, mistõttu sattus ka vastav laevade turg madalseisu ning tasuvat tööd suveperioodil ei leitud. Traditsioonilistest tuludest vähenes enim tulu sadamatasudest (7,3 mln euro ehk 12,6% võrra). Tulu vähenes eelkõige tankeritelt ning vähemal määral ka konteinerlaevadelt, võrreldavalt kaubamahu langusega. Sadamatasude tulu kasvas reisi- ja kruisilaevade puhul, nii nende kogumahutavuse kasvu kui mõningase tariifimuutuse mõjul. Vedellasti mahu langus tõi kaasa ka kaubatasu tulu vähenemise (0,8 mln euro ehk 10% võrra), mis jäi aga kaubamahu langusest väiksemaks kuna maht langes valdavalt laev-terminal-laev skeemil teenindatud vedellasti osas, millelt saadav kaubatasu tulu on madalam. Kasvas tulu reisijatasust 0,56 mln euro ehk 5% võrra tulenevalt peamiselt reisijate arvu kasvust ning muudatusest reisijate struktuuris. Vähenes tulu elektrienergia müügist elektri hinna alanemise mõjul, mis kajastus aga ka vastava kulu vähenemises. Kokkuvõttes suurenes tuludes reisi- ja kruisilaevadega seotud tulu osakaal ning vähenes kaubaveoga seotud tulu osakaal, tulenevalt vastavasuunalistest tulumuutustest ning laevandusvaldkonna tulu vähenemisest.

Põhitegevusega seotud kulud (tegevuskulud, tööjõukulud ning põhivara kulum ja väärtuse langus) olid kokku 58,4 mln eurot, kasvades aastaga 0,9 mln euro ehk 1,5% võrra. Arvestamata ühekordse iseloomuga kulusid, aga vähenesid kulud 4,3 mln euro ehk 7,5% võrra. Kululiikidest kasvas enim põhivarade kulum ja väärtuse languse kulu (4,0 mln eurot ehk 21%), seda aga peamiselt seoses ühekordse iseloomuga põhivarade allahindluse kuluga kokku summas 5,2 mln eurot. Allahindluse kulust 5 mln eurot oli seotud jäämurdja Botnicaga, lähtudes turuväärtuse ekspertarvamusest prahituru madalseisust tingituna. Tegevuskulud vähenesid 2,2 mln euro ehk 9% võrra, mis tulenes enamuse kululiikide vähenemisest, kuid valdavalt elektrihinna langusest, konsultatsioonikulude, põhivarade remondikulu ning mitmete muude tegevuskulude vähenemisest. Tööjõukulud vähenesid 0,9 mln euro ehk 7% võrra valdavalt seoses jäämurdjaga Botnica, kus sel aastal jäämurdehooaja välisel perioodil töö puudumisel jäi ka tööjõukulu väiksemaks.

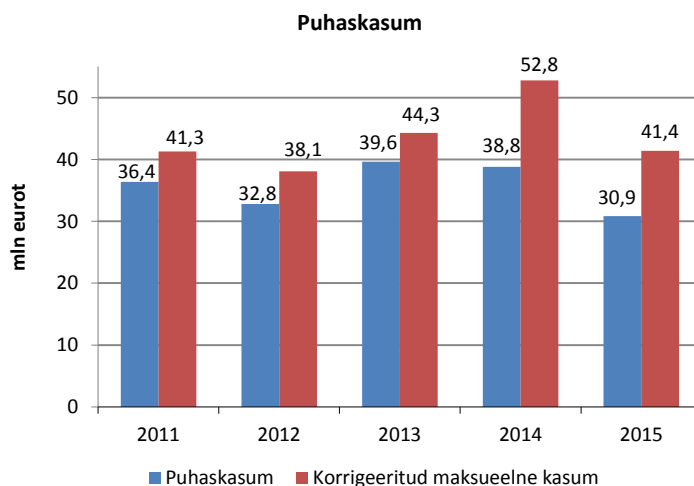
3.4. Tegevuskasum, -marginaal ja EBITDA

2015. aasta tegevuskasumiks (ärikasum enne muud tulu ja muud kulu) kujunes 35,4 mln eurot, mis 2014. aastaga võrreldes kahanes 17,8 mln euro ehk kolmandiku võrra, seoses tegevustulude vähenemisega. Arvestamata ühekordse iseloomuga põhivara allahindluse kulu 5,2 mln eurot, oli tegevuskasumiks 40,6 mln eurot ning kahanemine 12,6 mln eurot ehk 24%. ASi Tallinna Sadam tegevuse efektiivsust näitav tegevuskasumi marginaal (tegevuskasum jagatud müügituluga) langes muutuste mõjul 48,0%lt 37,7%le (korrigeeritud tegevuskasumi puhul 43,2%le). Tegevuskasumi langus tulenes tulude vähenemisest nii tütarettevõtja OÜ TS Shipping tegevusest jäämurdajaga Botnica kui ka traditsioonilise sadamategevuse tulu langusest. Kuna OÜ TS Shipping tulemus sõltub suuremal määral jäämurde hooaja välisest avamere tööde tulust, mis võib aastate lõikes kujuneda küllalt erinevaks, avaldas see oodatult mõju ka kontserni tulemusnäitajatele.

Efektiivsust vähendavat mõju avaldavad ka investeerimisjärgust opereerimisjärku jõudnud sadama laiendusprojektid, mille planeeritud tegevusmahte ja tulude tasemeid ei ole veel saavutatud. Suuremad sellised projektid on 2005. aastal avatud sõeterminal Muugal, 2006. aastal avatud Saaremaa sadam ja 2010. aastal valminud Muuga sadama konteinerterminali laienduse infrastruktuur. Lähiaastail prognoosime tegevuskasumi marginaali mõningast vähenemist.

2015. aasta EBITDA (kasum enne intressitulu ja -kulu, tulumaksu ja kulumit ning allahindlust) oli 63,6 mln eurot võrreldes 2014. aasta rekordilise 71,4 mln euroga, vähenedes 7,9 mln euro ehk 11% võrra. Väiksem vähenemine võrreldes tegevuskasumi langusega tulenes peamiselt muu äritulu kasvust ja muu ärikulu vähenemisest.

3.5. Puhaskasum

Puhaskasumi kujunemist mõjutasid lisaks nii muud tulud ja kulud, finantstulud ja –kulud, kui ka dividendide tulumaks. Muud tulud olid kokku 5,8 mln eurot, kasvades aasta varasema perioodiga võrreldes 3,1 mln euro võrra. Muud tulud koosnesid peamiselt leppetrahvide ja viiviste tulust 5,4 mln eurot, millest 3,0 mln eurot omakorda tulenes Botnica pikaajalise prahilepingu ennetähtaegsest ülesütlemisest (millega kaasnes tulumaksukulu 0,6 mln eurot) ning 2,3 mln eurot sadamategevuse poolelt mitmelt kaubaoperaatorilt seoses lepinguliste kaubamahtude alatäitmisega ning viivistest. Muud kulud olid kokku 0,8 mln eurot, vähenedes 2,2 mln euro võrra. Vähenemine tulenes 2014. aastal ühekordse kuluna kajastatud reservist võimaliku lepingu ennetähtaegse lõpetamise tasu nõude katteks summas 2,8 mln eurot. Muude kulude koosseisus kajastus ka sponsori kulu koos maksudega summas ligi 0,5 mln eurot, mida 2014. aastal võrreldavalt ei olnud. Finantstulu oluliselt ei muutunud. Finantskulu aga vähenes peamiselt tingituna intressiriski maandamise instrumentide kulu vähenemisest ning turgudel jätkuvalt langenud intressimääradest. Parvlaevade ehitusega seotud intressikulu kapitaliseeriti summas 0,6 mln eurot. Kuigi intressikandvate kohustuste maht kasvas 51 mln euro ehk 35% võrra, siis kokkuvõttes vähenes neto finantskulu ligi 1,7 mln euro ehk 57% võrra. Kasum enne tulumaksustamist oli 39,2 mln eurot, vähenedes 10,9 mln euro võrra.

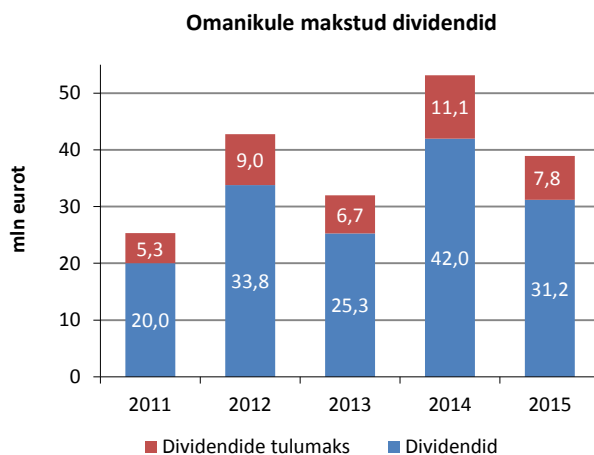
Kontserni 2015. aasta puhaskasumiks kujunes 30,9 mln eurot, mis on 2014. aasta puhaskasumist 8,0 mln euro ehk 21% võrra vähem. Vähenemine tulenes peamiselt tegevuskasumi vähenemisest 17,8 mln euro võrra, muude tulude kasvust ja muude kulude vähenemise mõjust kokku 5,3 mln euro võrra, neto finantskulu vähenemisest 1,7 mln euro võrra ning tulumaksukulu vähenemisest 3,0 mln euro võrra, peamiselt seoses dividendide summa vähenemisega rekordiliselt 42,0 mln eurolt 31,2 mln euroni.

ASi Tallinna Sadam erinevate aastate puhaskasumite võrdlemiseks korrigeerime puhaskasumit olulisemate ühekordsete tulude ja kulude võrra ning makstud dividendide tulumaksukulu võrra.

Korrigeerides 2015. aasta puhaskasumit dividendide tulumaksukulu võrra summas 7,8 mln eurot, ühekordse iseloomuga põhivara allahindluse kulu võrra summas 5,2 mln eurot ja Botnica pikaajalise prahilepingu ülesütlemise leppetrahvi tulust peale tulumaksu 2,4 mln eurot saame korrigeeritud maksueelseks kasumiks 41,4 mln eurot. 2014. aasta puhaskasumi korrigeerimisel dividendide tulumaksukulu võrra summas 11,1 mln eurot ja ühekordse iseloomuga lepingu ennetähtaegse lõpetamise tasu reservi moodustamise kuluga 2,8 mln eurot saame korrigeeritud maksueelseks kasumiks 52,8 mln eurot. Korrigeeritud kasumi vähenemine (11,4 mln euro võrra) tulenes peamiselt tegevuskasumi langusest.

ASi Tallinna Sadam puudutavaid finantsriske ja nende maandamiseks kasutatavaid meetodeid kirjeldavad raamatupidamise aastaaruande lisad 3, 5 ja 16.

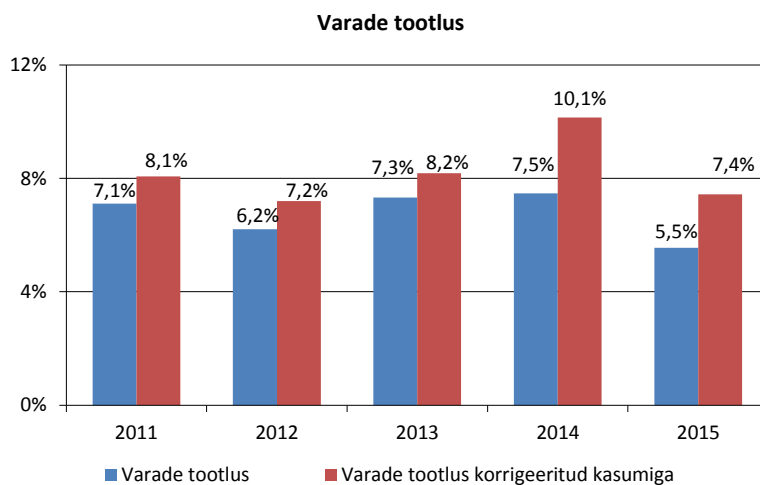
3.6. Dividendid

2015. aastal maksti omanikule dividendidena välja 31,2 mln eurot, millele lisandus dividendide tulumaks summas 7,8 mln eurot, kokku 39,0 mln eurot, täpsemalt raamatupidamise aastaaruande lisas 18. 2014. aasta vastavad näitajad olid dividendide summa 42,0 mln eurot, millele lisandus dividendide tulumaks 11,1 mln eurot, kokku 53,1 mln eurot.

ASi Tallinna Sadam poolt dividendide maksmine otsustatakse Vabariigi Valitsuse poolt rahandusministri ettepanekul reeglina vastavalt ettevõtja majandustulemustele ja kontserni arengukaval põhineva finantsprognnoosi võimalustest lähtuvalt. Konsolideerimisgruppi kuuluvate ettevõtjate poolt dividendide maksmine emaettevõtjale otsustatakse individuaalselt peale majandustulemuste kinnitamist ja nende arenguvajadust ning kapitaliseeritust silmas pidades.

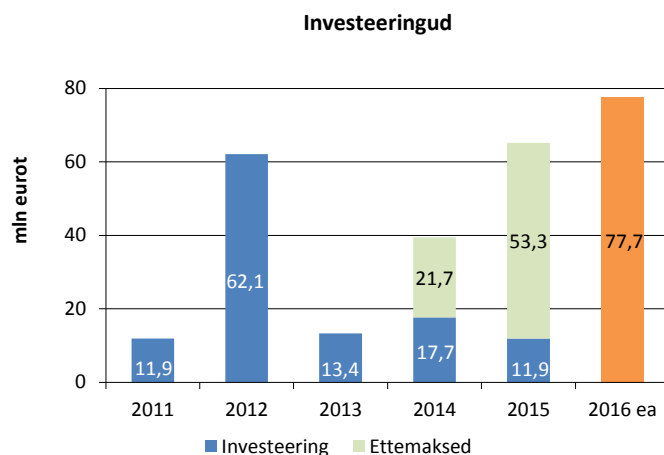
3.7. Varade tootlus

ASi Tallinna Sadam varade tootlus (puhaskasum jagatud aasta keskmise varade mahuga) oli 5,5%, langes viimase viie aasta madalaimale tasemele. Korrigeeritud tulumaksueelse kasumi põhjal leitud varade tootlus samuti vähenes ja oli 7,4%. Tootluse langus 2015. aastal tulenes peamiselt korrigeeritud tulumaksueelse kasumi vähenemisest tegevuskasumi languse (24% võrra) mõjul ning teisalt ka varade mahu kasvust (9% võrra). Tootluse langus viimastel aastatel oli osaliselt ootuspärane, tulenedes varade mahu kasvust seoses pikaajaliste ja mahukate investeeringutega (sh näiteks ehitatavad reisiparvlaevad), millelt saadavad tulud ei olnud veel realiseerunud. Nimetatud mõju avaldus ka 2015. aasta tulemustes.

ASi Tallinna Sadam korrigeeritud omakapitali tootluseks (korrigeeritud tulumaksueelne kasum jagatuna aasta keskmise omakapitali mahuga) kujunes 2015. aastal 12,1%. Siingi tootlus langes eelneva aasta 15,3%ga võrreldes (mis põhineb samuti korrigeeritud tulumaksueelsel kasumil) seoses korrigeeritud tulumaksueelse kasumi langusega (22% võrra).

4. INVESTEERINGUD JA ARENGUVÄLJAJAATED

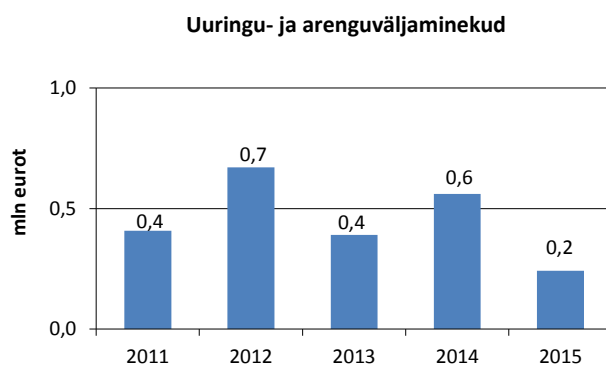

2015. aastal investeeris kontsern uutesse infrastruktuuri objektidesse ja põhivara soetusse ning olemasolevate infrastruktuuri objektide parendamisesse kokku 11,9 mln eurot, mis oli mõnevõrra vähem eelmise aasta investeeringute mahust. Parvlaevade ehitust finantseeriti summas 53,3 mln eurot, mis kajastub aga ettemaksena põhivara eest ning ei sisaldu 2015. aasta investeeringute summas.

Suuremad investeeringud 2015. aastal tehti Vanasadamas laevade vastuvõtu- ja reisijate teeninduseadmete arendamiseks, kommunikatsioonitrassidesse ja uue liikluslahenduse rajamiseks, mis loob autoga laevale ja laevalt maale pääsemisel uue lahendusega liikluslad koos elektroonsete pääslatena, kokku summas ligikaudu 7,7 mln eurot. Investeeringud teistes sadamates jäid väiksemaks ning olid suunatud peamiselt kaide rekonstrueerimisele.

Investeeringud arvutustehnikasse, seadmetesse ja tarkvarasse ulatusid 0,3 mln euron. Parvlaevade finantseerimise, ehitusjärelvalve ja ühenduse pidamiseks vajalike infosüsteemidega seotud investeeringud olid kokku 1,7 mln eurot.

2016. aasta planeeritud investeeringutes sisaldub mandri ja suursaarte vaheliseks reisiparvlaevade ühenduseks vajalike reisiparvlaevade ehituse osaline maksumus ning muud parvlaevaliiklusega seotud investeeringud kokku summas 40 mln eurot. Reisiparvlaevade ehitus lõpetatakse 2016. aasta sügiseks ning sellega seotud investeeringute mahuks kokku kujuneb hinnanguliselt 120 mln eurot. Ligi 34 mln eurot investeeritakse Vanasadamas peamiselt liikluslahenduste ja laevade vastuvõtuseadmete rajamiseks, mis tagavad uudse ja kliendisõbraliku teeninduskeskkonna ligi 10 miljonile Vanasadamat aastas läbivale reisijale.

Lisaks investeeringutele teeb AS Tallinna Sadam igal aastal olulisi uuringu- ja arenguväljaminekuid, 2015. aastal kokku summas 0,2 mln eurot. Uuringu- ja arenguväljaminekud olid seotud erinevate projektide läbitöötamisega nii keskkonna, ehitusliku, kui majandusliku tasuvuse aspektidest. Regulaarselt viiakse läbi kaide seisukorra uuringuid. Suurem osa uuringutest on suunatud sadamate uute ja veel kasutusse võtmata alade planeerimiseks, vajalike eskiiside ja detailplaneeringute koostamiseks, kuid ka keskkonnauuringute ja seirete teostamiseks seoses maavarade kasutusega ja sadamategevusega seotud muude mõjude hindamise ning jälgimisega.

Vanasadamas kavandatakse seni väheses kasutuses olevate maa-alade kasutusse andmist (kinnisvara arendus) eelkõige tihedat reisijaliiklust täiendaval moel ning sadama-ala linnaruumiga tihedamalt sidumist. Selleks uuritakse ka reisijate ja kauba liiklusvoogude optimaalsema ümberpaigutamise võimalusi sadama-alal.

5. KVALITEEDI- JA KESKKONNAJUHTIMINE NING SOTSIAALNE VASTUTUS

ASi Tallinna Sadam (emaettevõtja) juhtimissüsteem on alates 2003. aastast tunnustatud vastavaks rahvusvaheliste ISO 9001 ja ISO 14001 standardite nõuetele. 2015. aasta märtsis toimus sertifikaadi uuendamise audit vastavalt ISO 9001:2008 ja ISO 14001:2004 nõuetele sertifitseerimisfirma *Bureau Veritas Eesti OÜ* poolt, kes teostab alates 2009. aastast ASi Tallinna Sadam juhtimissüsteemi sertifitseerimist ja kontrollauditeid. Olulisemateks ASi Tallinna Sadam kvaliteedi- ja keskkonnanjuhtimissüsteemi arendamise eesmärkideks oli jätkata varade haldamise ja juhtimise tarkvara juurutamist, digitaliseeritud dokumendihalduse ja paberivaba raamatupidamise jätkuv arendamine, projektijuhtimise süsteemi juurutamine, samuti Muuga sadama lääneosa õhukvaliteedi seire ja Muuga sadama arendusega kaasnevate keskkonna- ja ohutusalase teavitussüsteemi parendamine.

5.1. Vastutustundlik ettevõtlus

ASi Tallinna Sadam üheks prioriteediks on sotsiaalselt vastutustundliku ettevõtluse põhimõtete juurutamine oma igapäevategevustes.

Ettevõtja on alates 2015. aasta veebruarist Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumi liige, et tegeleda süsteemsemalt jätkusuutlikku ettevõtlust puudutavate teemadega ning panustada mõtteviisi edendamisesse Eestis. ASi Tallinna Sadam jätkusuutliku tegevuse seisukohalt on oluline peamiste sidusrühmade (töötajad, kohalik kogukond, kliendid) heaolu ning huvid, mistõttu on eesmärgiks põhitegevuse kõrval ennekõike just neile lisaväärtuse pakkumine.

2015. aasta olulisemad tegevused olulisimate sidusrühmade suhtes olid:

Töötajad

- Töö- ja pereelu ühildamine: paindlik tööaeg, lastelaagrite toetamine, laste jõulupidu.
- Töötajate arendamine: juhtimis-, keskkonna-, võõrkeelte-, arvutiõppe- ning tööohutusalased koolitused, siseinfopäevad.
- Meeskonnatunde loomine: sportlik vastlapäev, suvine meeskonnakoolitus, aastalõpupidu, sadama koori „Laulude Lemmik“ kontserdid.
- Tervise eluviisi propageerimine: tervisenädal, spordiüritustest osavõtt, spordiklubidest osavõtu toetamine.
- Ühiskondliku vastutustunde arendamine: „Teeme Ära“ talgute korraldamine ja osalemine, Doonoripäev sadamas.
- Töötajate tagasiside: uuring töötajate töövõimet ja motivatsiooni toetavate tegevuste ja toetuste kohta.

Kohalik kogukond

- Ümarlauad kohalike omavalitsustega - Muuga sadama kumulatiivse riskianalüüsi koostamine ning esitlemine; praamiühenduse pidamise alustamisega seotud ootuste ja korralduse arutelu Saare- ja Hiiumaa maavanemate, kohalike omavalitsuste esindajate ja ettevõtlusorganisatsioonidega ning tutvustamine avalikkusele.
- Üritused kohalikele kogukondadele: Muuga sadamas ekskursioonide läbiviimine Viimsi Turvalisuspäeva ja Maardu laada raames, rahvaüritused Vanasadama alal (Merepäevad, Tallinn-Helsingi laevaliini 50. aastapäeva üritus, Tallinn-Stockholm laevaliini 25. aastapäeva üritus).
- Haridusprogrammid: erinevate koolide ja vanuserühmade noortele Muuga sadama tutvustamine ja ekskursioonid ning Vanasadama kruisiala ja kruisiturismivaldkonna tutvustamine.
- Sponsorlus: 2015. aastal jagati toetust spordi- ja kultuuriprojektidele ning sadamate lähiümbruse kohalike omavalitsuste projektidele kogusummas 0,43 mln eurot.

Kliendid

- Klientide informeerimine ja kaasamine: infopäev (kontserni strateegia ja investeerimisplaanide tutvustamine, töötuba kaardistamiseks ootusi ASile Tallinna Sadam vastutustundliku äritegevuse ning Eesti logistika- ja transpordisektori jätkusuutlikkuse tagamiseks), kruisikoostöövõrgustiku kokkusaamised (tagasiside hooajast ning ootused sadama-ala atraktiivsemaks muutmisel ning ühiskondlike probleemidega tegelemisel).
- Juhtkonna koosolekud suuremate klientide juures.
- Ühistegevused klientidega: konverentsid (Tallinn-Helsinki 50, Merenduskonverents, Logistika aastakonverents), ühisstendid rahvusvahelistel messidel (TransRussia, Cruise Shipping Miami, Boot Düsseldorf), üritused kohalikele kogukondadele (ekskursioonid Muuga sadamas, rahvaüritused Vanasadamas, Doonoripäev).

2015. aasta lõpus kaardistasid ettevõtte võtmeisikud ASi Tallinna Sadam peamised sidusrühmad (kokku 22 erinevat sidusgruppi) ning määratlesid sidusrühmade peamise kaasamistaktika nelja kategooria lõikes (tegele, informeeri, hooli, jälgi).

2016. aastal järgneb sidusgruppide ootuste ja mõju väljaselgitamine.

AS Tallinna Sadam on hinnanud oma vastutustundlikke ja jätkusuutlikke tegevusi osaledes 2013. ja 2014. aastal Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumi poolt korraldatavas jätkusuutliku ettevõtluse indeksi küsimustikus. 2014. aasta indeksi tulemusena hinnati ASi Tallinna Sadam 74,4 punktiga võimalikust 100-st, saavutades jätkusuutliku ettevõtluse kvaliteetmäärgise ehk pronkstaseme. Indeks on plaanis taas osaleda 2016. aastal.

5.2. Mõõdikud

Võimaldamaks kontserni tulemuste tasakaalustatud analüüsi ja perioodilist jälgimist, on AS Tallinna Sadam (emaettevõtja) töötanud välja finants-, kliendi-, protsessi-, personali- ja arenguaspekti mõõdikud. Jälgitavate mõõdikute põhjal võib 2015. aasta kohta välja tuua järgmised olulisemad tähelepanekud ja trendid:

- finantsnäitajatest (EVA⁴, kasum, rahavoog jms) langesid tulude ja kasumlikkuse näitajad, kuid tõusid rahavoogude ja uute nõutud tulususega investeeringute näitajad;
- protsessiaspekti näitajatest langesid kaubamahu ja selle käitlemisega seotud efektiivsusnäitajad. Mittevastavuste arv 2014. aastaga võrreldes veidi suurenes;
- personali- ja arenguaspekti mõõdikutest suurenes omal soovil töölt lahkujate osakaal ning vähenes töötajate koolitusele kulunud aja osakaal ning uurimis- ja arengukulude tase;
- klientidelt saadud tagasisidet jälgiti pidevalt ärisuunajuhtide vahendusel. Klientide rahulolu hindamiseks ja sisendi saamiseks kontserni eesmärkide seadmisel, korraldati 2015. aastal infopäev, mille raames kaardistati olulised mõjukohad Eesti logistika- ja transpordisektori jätkusuutlikkuse tagamiseks. Suhtes ühiskonna ja kogukonnaga peeti kõige tähtsamaks valdkonnaks kohaliku kogukonna informeerimist sadama tegevustest, kohalike elanike kaasamist aruteludesse ning sadama-ala ja ümbritseva linnaruumi arendamist. Looduskeskkonna valdkonna soovitusel puudutasid turvalisuse edendamist sadamas, transpordivoogude targemat suunamist ning keskkonnasõbralikkust. Ärikeskkonna osas hinnati olulisemateks valdkondadeks reisijate teekonna paremat suunamist, linnaga transpordiühenduste arendamist ning paindlikumat hinnapoliitikat.

5.3. Keskkonnakaitsealased tegevused

2015. aastal moodustasid ASi Tallinna Sadam keskkonnakaitsealased kulud ja investeeringud 0,92 mln eurot, millest 0,67 mln eurot oli sadamate reostustõrjelaevade eksploatatsioonikulu ja reostustõrjevahendid, mis olid samas suurusjärgus ka eelnevatel aastatel. Soetati automaatsed seadmed õlireostuse monitooringu teostamiseks Muuga sadama akvatooriumis, kogumaksumusega 20 tuh eurot. Keskkonnavaladeks uuringu- ja konsultatsioonitegevusteks kulus kokku 0,07 mln eurot, mis oli võrreldes 2014. aastaga 0,02 mln eurot rohkem, heitvee puhastamise eest tasuti sarnaselt 2014. aastaga kokku 0,06 mln eurot. Sadama arendustegevusega seonduvad olulisemad keskkonnavalad projektid 2015. aastal olid:

- Muuga sadama lääneosa välisõhu seire ja koostöös naftaoperaatorfirmadega keskkonnajuhtimissüsteemi parendamine (naftaterminalide õhusaaste vähendamiseks);

⁴ EVA (ingl. keeles *Economic Value Added*) majanduslik lisandväärtus

- operatiivse info- ja teavitussüsteemi tarkvararakenduse Mairis juurutamine eesmärgiga ennetada välisõhu saasteainete piirväärtuste ületamist Muuga sadamas;
- Muuga sadama LNG terminali ja punkerdamismahutite rajamise keskkonnamõju strateegiline hindamine;
- Paldiski Lõunasadama akvatooriumi ja sissesõidukanali süvendustööde järgne seire;
- Saaremaa sadama kaubakäitlemise võimaluste tagamiseks täiendavad keskkonnauuringud.

Keskkonnaseireid, -uuringuid ja keskkonnamõtjude hindamisi teostati seoses ehitus- ja arendustegevusega Muuga sadamas, Paldiski Lõunasadamas ja Saaremaa sadamas koostöös pädevate ekspertidega.

6. TÜTAR- JA ÜHISETTEVÕTJAD

AS Tallinna Sadam omab 2015. aasta lõpu seisuga kolme tütarettevõtjat (OÜ TS Energia, OÜ TS Shipping ja OÜ TS Laevad) ning ühte ühisettevõtjat (AS Green Marine). Aruande koostamise seisuga ei ole 2016. aastaks kavandatud muudatusi konsolideerimisgrupi koosseisus.

6.1. OÜ TS Energia

2004. aasta teisel poolel asutas AS Tallinna Sadam tütarettevõtja OÜ Tallinna Sadama Elektrivõrk. Asutatud osahingu tegevusaladeks oli jaotusvõrgu kaudu elektrienergia võrguteenuse osutamine ja müük, mis eraldiseisva tegevusalana eraldati ASi Tallinna Sadam põhitegevusest 2005. aasta algusest. Tegevust laiendati 2011. aastal sadama-alal vee- ja kanalisatsioonivõrkude haldamise ning soojusvarustuse tagamise ülesannetega. Nimetatud tegevusteks vajalikud varad ja töötajad viidi emaettevõtja koosseisust üle tütarettevõtja koosseisu, kes hakkas vastutama kogu energeetilise varustuse tagamise ja arendamise eest sadama-alal. Koos struktuurimuudatusega sai tütarettevõtja ka uue nime OÜ TS Energia. Kontserni arvestuses antud muudatus tuludele ega kuludele mõju ei avaldanud.

2015. aastal jätkas ettevõtja investeerimist elektrienergia jaotusvõrkude ja kommunaalteenuste võrkude uuendamisse varustuskindluse säilitamiseks ja tõstmiseks. Elektrivõrgu klientidele on tagatud varutoide, vastavalt sadama-ala kõrgendatud varustuskindluse põhimõttele. 2015. aasta teenuste müügitulu jäi prognoositud tasemest väiksemaks, peamiselt eeldatust madalama elektrienergia hinna mõjul. Seetõttu jäid ka elektrienergia sisseostukulud eeldatust väiksemaks, mis koos remondikulu vähenemisega tagas ootustest suurema puhaskasumi.

Tütarettevõtja juhatusele arvestati 2015. aasta eest tasusid kokku 49,0 tuh eurot ja nõukogu liikmetele 2,3 tuh eurot. 2014. aasta eest arvestati juhatusele tasu kokku 47,9 tuh eurot, preemiat 2014. aasta majandustulemuste eest ei makstud. Nõukogu liikmetele arvestati 2014. aasta eest tasu kokku 9,0 tuh eurot. 2015. aasta eest juhatusele arvestatud tasule võib lisanduda preemia 2015. aasta majandustulemuste eest, mis otsustatakse nõukogu poolt peale tütarettevõtja majandusaasta aruande kinnitamist.

6.2. OÜ TS Shipping

Tütarettevõtja asutati 2005. aasta teisel poolel (endise nimega OÜ Tallinna Sadama Veevõrk), eesmärgiga eraldada tulevikus sadamate territooriumil vee- ja kanalisatsiooni ning soojusenergia võrguteenuse pakkumine sadamateenustest ning tagada nende teenuste võimalikult efektiivne toimimine. 2011. aasta veebruarist viidi aga nimetatud teenused emaettevõtjast hoopis teise tütarettevõtja, OÜ TS Energia, alla. Seni OÜ Tallinna Sadama Veevõrk reaalne majandustegevus puudus. 2012. aasta lõpus muudeti ettevõtja nimi OÜks TS Shipping ning talle võõrandati emaettevõtja poolt soetatud jäämurdja Botnica koos kohustusega täita sõlmitud 10-aastast jäämurdmise teenuslepingut Eesti riigiga. Tütarettevõtja uueks tegevusalaks sai laevade omamise ja opereerimisega seotud tegevused.

2013. aasta algusest algas ettevõtja sisuline äritegevus 10-aastase jäämurdmise teenuslepingu täitmisel. Ühtlasi alustati nii meeskonna kui laeva ettevalmistusi jäämurdehooaja välisel ajal töötamiseks avamere töödel eriotstarbelise alusena. 2015. aastal jätkus 10-aastase jäämurdmise teenuslepingu täitmine. Jäämurdehooaja väliseks ajaks aga tööd ei leitud, tulenevalt nii 2013. aastal sõlmitud pikaajalise prahilepingu ennetähtaegsest ülesütlemisest seoses lääneriikide majandussanktsioonidega Venemaa suhtes, kui drastiliselt langenud nafta hinna tõttu madalseisu sattunud selliste eritööde laevade turul sobiva töö mitteleidmisega.

Tütarettevõtja juhatusele arvestati 2015. aasta eest tasusid kokku 114,0 tuh eurot ja nõukogu liikmetele 4,0 tuh eurot. 2014. aasta eest arvestati juhatusele tasu kokku 93,7 tuh eurot ning nõukogu liikmetele 4,3 tuhat eurot.

6.3. OÜ TS Laevad

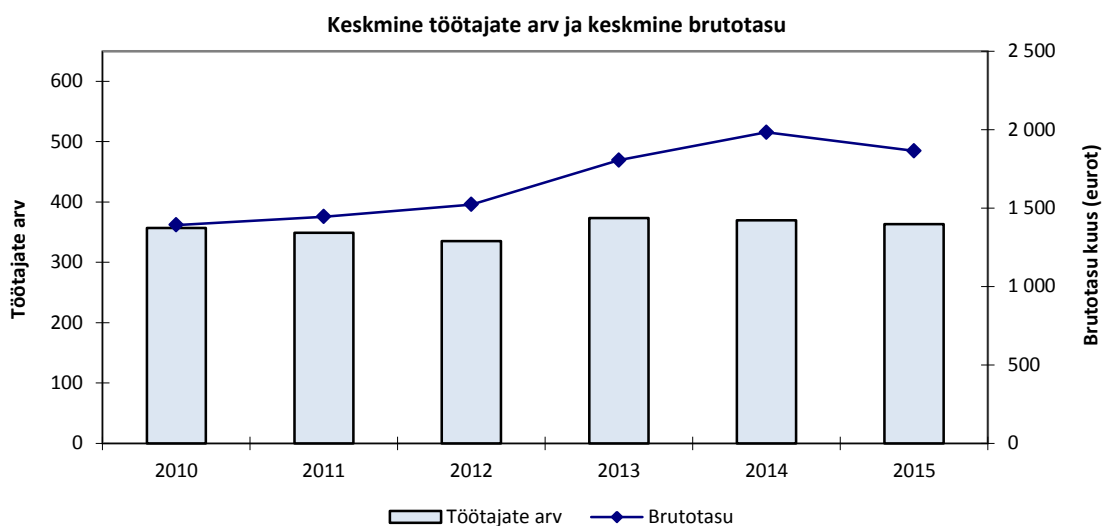
OÜ TS Laevad asutati 2014. aastal eesmärgiga osaleda avalikul hankel mandri ja Eesti suursaarte vahelise parvlaevaliikluse korraldamiseks. Koos OÜga TS Shipping esitatud ühispakkumus osutus edukaks ning 2014. aasta detsembris sõlmiti Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga sõitjateveo avaliku teenindamise leping reisiparvlaevaühenduse teenuse osutamiseks perioodil 01.10.2016-30.09.2026. 2014. aastal sõlmis OÜ TS Laevad ka nelja reisijate veoks vajaliku reisiparvlaeva ehituslepingud. 2015. aastal jätkus parvlaevade ehitus, olles osaliselt ehitusgraafikust ees. Ühtlasi toimusid ettevalmistused parvlaevade mehitamiseks ja klienditeeninduse ettevalmistamiseks - nii personali, kui vajalike tehniliste süsteemidega. Aasta lõpus valiti ettevõtjale avaliku konkursi kaudu kaks uut juhatuse liiget, kes alustasid tööd detsembris. Tütarettevõtja juhatusele arvestati 2015. aasta eest tasusid kokku 9,9 tuh eurot ja nõukogu liikmetele 0,4 tuh eurot. 2014. aasta eest juhatusele ega nõukogule tasu ei arvestatud.

6.4. AS Green Marine

AS Green Marine on ASi Tallinna Sadam ja ASi NT Marine poolt 2003. aasta lõpus asutatud ning aktsionäride ühise kontrolli all olev jäätmekäitlusega tegelev ühisettevõtja. AS Green Marine tegevusaladeks on sadamates tekkivate jäätmete käitlemine, ohtlike laevajäätmete ja reovete käitliskeskuste haldamine, hooldamine, opereerimine ning sadamate akvatooriumi ja territooriumi puhastamine ja korrashoid. 2015. aastal jätkati laevadelt jäätmete vastuvõtmise ja käitluse korraldamist vastavalt ASiga Tallinna Sadam sõlmitud koostöölepingule. Mobiilse vedeljäätmete käitlusterminali töötlemisvõimsuse suuremaks ärakasutamiseks käideldakse ka väljaspool sadama-ala asuvate klientide jäätmeid. 2015. aastal AS Green Marine dividende ei jaotanud. Võrreldaval 2014. aastal maksis AS Green Marine dividende summas 150 tuh eurot, millest ASi Tallinna Sadam osa oli 76,5 tuh eurot.

7. ORGANISATSIOON JA PERSONAL

7.1. Töötajad

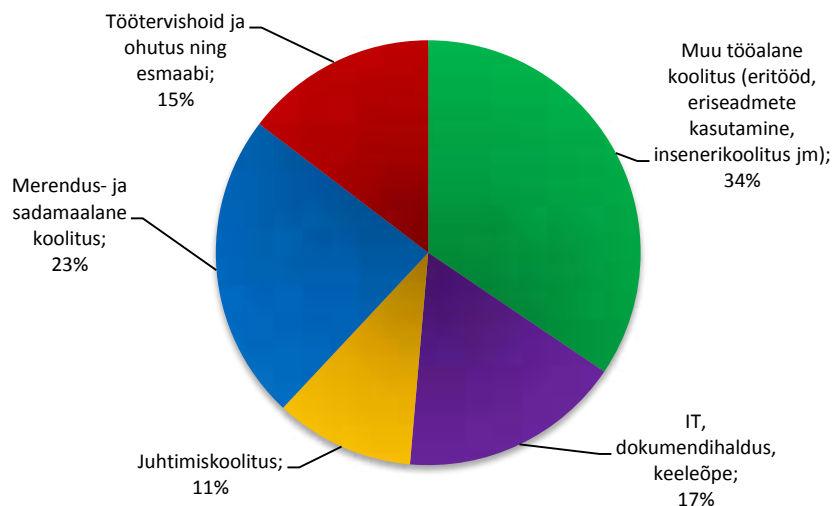
Kontserni keskmine töötajate arv oli 2015. aastal 363 (2014. aastal 370). Töötajatele maksti 2015. aastal töötasu kokku 8,13 mln eurot (2014. aastal 8,79 mln eurot). Kontserni töötajate keskmine brutotöötasu oli 2015. aastal 1 864 eurot kuus, mis oli 7,5% väiksem kui 2014. aastal (1 982 eurot kuus). Kontserni keskmise töötasu vähenemist mõjutas peamiselt kontserni majandustulemuste halvenemine, mistõttu vähendati osaliselt töötajatele makstavaid põhi- ja lisatasusid.

Tööjõu voolavus oli 2015. aastal 4,1% (2014. aastal 3,5%). Keskmine haiguspäevade arv töötaja kohta oli 2015. aastal 3,7 kalendripäeva (2014. aastal 4,5 kalendripäeva). Meile on oluline tegeleda töökeskkonna-alaste teemadega. Seetõttu panustame järjepidevalt töötajate teadlikkuse tõstmise nii töökeskkonna kui tööohutuse valdkonnas. Lisaks soodustame

töötajate regulaarset ja järjepidevat spordiga tegelemist. 2015. aastal viidi läbi juba traditsiooniks kujunenud tervisenädal. Tervisenädalal juhtisime tavapärasest enam tähelepanu töötajate tervist puudutavatele teemadele nagu tervislik toitumine, lihaspinged ja energiavarude taastamine. Sarnaselt eelnevale aastale korraldati 2015. aastal tervisenädala ajal töötajatele ja koostööpartneritele doonoripäev.

2015. aastal jätkati kontsernisese infolehe väljaandmist, et parendada sisekommunikatsiooni ja edastada olulist informatsiooni kõigile töötajatele nende töötamise asukohast sõltumata. Lisaks korraldati aasta jooksul infopäevi, kus räägiti näiteks kontserni tulemustest ja eesmärkidest, organisatsiooni arendamisega seotud ja keskkonnaalastest tegevustest ning vastutustundlikust ettevõtlusest. Lisaks uuendati 2015. aastal ASi Tallinna Sadam huvide konflikti vältimise korda, et selgelt määratleda juhisid korrektseks ja kontserni ärihuve teenivaks käitumiseks. Olulisim uuendus on korra lisas loetletud töötajate poolt iga-aastaselt oma ärihuvide deklareerimise kohustus.

Keskmiselt osales iga kontserni töötaja 2015. aastal koolitusel 11,1 tundi (2014. aastal 13,6 tundi). Koolituskulu töötaja kohta oli 2015. aastal 364 eurot (2014. aastal 317 eurot). Suurima osa kogu koolitusmahust moodustasid tööalane koolitus (sh eritööde tegemine, eriseadmete kasutamine ja inseneriõpe) ning merendus- ja sadamaalane koolitus (osakaalud vastavalt 34% ja 23%). Töötervishoiu-, ohutuse- ning esmaabi alane koolitus moodustas 15% kogu koolitusmahust. Töötajad täiendasid oma töötervishoiu- ja ohutusalaseid teadmisi, osaledes näiteks ergonoomika-, esmaabiandjate- ja töökeskkonnavolinike koolitustel ning tuleohutus- ja tulekustutusvahendite kasutamise koolitustel.

2015. aasta koolitustegevus koolitustundide arvu alusel

7.2. Juhatus

2015. aasta augustis toimus kontserni jaoks erakorraline sündmus, kui vahistati emaettevõtja senine pikaajaline juhatuse esimees Ain Kaljurand ja pikaajaline juhatuse liige Allan Kiil kahtlustatuna altkäemaksu võtmises. Tagamaks ettevõtja jätkuv toimimine ning taastamiseks selle usaldusväärsus kinnitas nõukogu kaks uut ajutist juhatuse liiget, senise finantsjuhi Marko Raid'i ja väljastpoolt ettevõtet vandeadvokaadi Carri Ginter'i. Uute juhatuse liikmete volitused määrati tähtajaliselt kuni 26. veebruarini 2016. aastal või kuni uue juhatuse ametisse astumiseni. Nõukogu poolt läbiviidud avaliku konkursi tulemusena valiti 2016. aasta jaanuaris uueks emaettevõtja juhatuse esimeheks pikaajalise juhtimiskogemuse ja laitmatu renomeega Valdo Kalm, kes asus ametisse 01. märtsist 2016. aastal. Marko Raid'i volitusi juhatuse liikmena pikendati kuni 31. maini 2016. aastal, mis ajaks on oodatavalt paika pandud uus juhtimisstruktuur ja uue juhatuse koosseis.

Juhatuselike liikmetele arvestati 2015. aasta eest tasu kokku 183,4 tuh eurot. 2014. aasta eest arvestati juhatusele tasu 196,4 tuh eurot, sh preemia 2014. aasta majandustulemuste eest 47,3 tuh eurot.

7.3. Nõukogu

ASi Tallinna Sadam nõukogu pidas 2015. aastal kokku 10 koosolekut. 2015. aastal toimus nõukogu liikmete koosseisus mitmeid muudatusi. AINUAKTSIONÄRI OTSUSEGA 05. jaanuarist 2015 kutsuti tagasi nõukogu liige Neinar Seli. AINUAKTSIONÄRI OTSUSEGA 19. jaanuarist 2015 nimetati nõukogu uueks liikmeks Jaanus Tamkivi. Juhatuse endistele liikmetele esitatud kahtlustuste tõttu astus emaettevõtja nõukogu täies koosseisus tagasi ning moodustati uus, kuhu ei kuulu ühtegi tegevpoliitikut. Selleks kutsuti AINUAKTSIONÄRI OTSUSEGA 03. oktoobrist 2015 nõukogu terves koosseisus tagasi: Vallot Mangus, Pille Parind, Jaanus Tamkivi, Hillar Teder ning rahandusministri ettepanekut arvestades Priit Paiste, Kalev Lillo, Randel Länts ja Remo Holsmer. Sama otsusega nimetati uuteks nõukogu liikmeteks Aare Tark, Mart Luik, Merike Saks ning rahandusministri ettepanekut arvestades Urmas Kaarlepp, Üllar Jaaksoo ja Agnis Peedu.

Nõukogu liikmetele maksti 2015. aasta eest tasusid kokku 32,9 tuh eurot, 2014. aasta eest 34,8 tuh eurot.

8. HEA ÜHINGUJUHTIMISE TAVA ARUANNE

AS Tallinna Sadam käitub kontserni juhtimisega seotud küsimuste lahendamisel enamasti Hea Ühingujuhtimise Tava (edaspidi: HÜT) soovituslikest juhistest lähtuvalt. Samas lähtutakse kontserni juhtimises lisaks HÜTis toodud soovituslikele juhistele ka riigivara seadusest (edaspidi: RVS), kuna AS Tallinna Sadam kuulub 100% Eesti Vabariigile. Seega, tulenevalt ASi Tallinna Sadam ainuomanikust ja sellest tingitud spetsiifilistest iseärasustest kontserni juhtimises üldkoosoleku ja nõukogu tasandil, ei järgi AS Tallinna Sadam mõningaid HÜTi soovituslikke juhiseid. Alljärgnevalt on esitatud viited nendele HÜTi sätetele (HÜTi punkt ja selle lühikirjeldus), mida ei järgita ja lisatud põhjendused mittejärgimise kohta.

Samas on oluline märkida, et vaatamata mõningate juhiste mittejärgimisele on ASi Tallinna Sadam tegevuse korraldamisel tagatud aktsionäride ja kreditoride huvide kaitse ning nende võrdne kohtlemine. Mittejärgitavad HÜTi juhised puudutavad peamiselt üldkoosoleku läbiviimist ja nõukogu liikmete määramist, mille eesmärgiks on tagada eelkõige aktsionäride huvide kaitse. Kuna ASi Tallinna Sadam aktsiate ainuomanik on Eesti Vabariik, on aktsionäri huvid kaitstud vastavalt RVSis sätestatud põhimõtetele.

8.1. Üldkoosolek

AS Tallinna Sadam ei järgi alljärgnevat HÜTi punkte:

Punkt 1.2.1 – üldkoosoleku kokkukutsumise teade tehakse samaaegselt selle saatmisega aktsionäridele ja/või avaldamisega üleriigilise levikuga päevalehes kättesaadavaks ka emitendi veebilehel.

Punkt 1.2.3 – samaaegselt seaduses sätestatud üldkoosoleku kokkukutsumise tingimuste täitmisega avalikustab juhatus emitendi veebilehel päevakorraga seotud olulise teabe, mis on talle esitatud või muul viisil kättesaadav.

Punkt 1.2.4 - mõistliku aja jooksul enne üldkoosoleku toimumist avaldab nõukogu emitendi veebilehel enda ettepanekud päevakorras olevate teemade kohta.

Punkt 1.3.1 - üldkoosoleku juhatajaks ei valita nõukogu esimeest ega juhatuse liiget.

Punkt 1.3.2 - üldkoosolekul osalevad juhatuse liikmed, nõukogu esimees ning võimalusel ka nõukogu liikmed ja vähemalt 1 audiitoritest.

Punkt 1.3.3 - emitent teeb vastavate tehniliste vahendite olemasolul ning juhul, kui see ei ole talle liiga kulukas, üldkoosoleku jälgimise ja sellest osavõtu võimalikuks sidevahendite kaudu (nt internet).

Ülaltoodud HÜTi juhiste mittejärgimine on tingitud asjaolust, et ASi Tallinna Sadam ainuaktsionäriks on Eesti Vabariik ning aktsionäri õiguste teostajaks on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, mida esindab aktsionäride üldkoosolekul majandus- ja kommunikatsiooniminister. Aktsionäri õiguste teostamine ja esindaja volitused on sätestatud RVSis ning üldkoosolekute toimumine ja sellel osalejad määratakse vastavalt vajadusele kooskõlastatult ainuaktsionäriaga. Tulenevalt eeltoodust ei pea AS Tallinna Sadam otstarbekaks sõltumatu üldkoosoleku juhataja määramist ega üldkoosoleku jälgimise ja osavõtu võimaldamist tehniliste sidevahendite kaudu.

8.2. Juhatus

Vastavalt HÜTi punktile 2.2.7 esitatakse alljärgnevalt andmed 2015. aastal ASi Tallinna Sadam juhatuse liikmetele arvestatud juhatuse liikme tasude suuruse kohta ning kirjeldatakse lahkumishüvitiste ja täiendavate tasude määramise süsteemi.

Juhatuse liikmetele 2015. aasta eest arvestatud tasud olid järgmised: juhatuse esimehele Ain Kaljurand'ile 70,1 tuh eurot (kuni 26.08.2015), juhatuse liikmele Allan Kiil'ile 61,4 tuh eurot (kuni 26.08.2015), juhatuse esimehele Marko Raid'ile 18,7 tuh eurot (alates 27.08.2015) ja juhatuse liikmele Carri Ginter'ile 33,2 tuh eurot (alates 27.08.2015). Juhatuse liikmele makstava täiendava tasu ning lahkumishüvitise suuruse piirmäärad on sätestatud RVS § 86 lg-tes 2 ja 3, millest tulenevalt ei või ASi Tallinna Sadam juhatuse liikmele makstava täiendava tasu suurus kokku ületada juhatuse liikme nelja kuu tasu.

Seisuga 31.12.2015 puudub ASil Tallinna Sadam kohustus maksta juhatuse liikmetele tagasikutsumise korral hüvitist või muid tasusid.

HÜT punkt 2.3. huvide konfliktid. 26.08.2015 peeti Kaitsepolitsei ameti poolt kinni ASi Tallinna Sadam pikaajalised juhatuse liikmed Ain Kaljurand ja Allan Kiil ning neile esitati kahtlustused suures ulatuses altkäemaksu võtmises mitme aasta jooksul. Aruande koostamise hetke seisuga ei olnud kohtuprotsess veel alanud ega isikutele süüdistusi esitatud ja eeluurimise protsess alles kestis. Peale nimetatud sündmust määrati ettevõttele uus juhatus ja nõukogu ning alustati ettevõtte omaniku poolt erinevaid auditeid ja uurimistegevusi ettevõtte sisemiste protsesside ülevaatamiseks eesmärgiga tulevikus taoliste konfliktide esinemine välistada. Aruande koostamise hetke seisuga ei ole nimetatud auditid ja uurimisprotsessid veel lõpetatud, 14.12.2015 kinnitati kontsernis huvide konflikti vältimise kord.

8.3. Nõukogu

Vastavalt HÜTi punktile 3.2.5 esitatakse alljärgnevalt andmed 2015. aastal makstud ASi Tallinna Sadam nõukogu liikmete tasu suuruse ja tasustamise korra kohta.

Nõukogu liikme määramise ja tasustamise kord on sätestatud RVSis §s 85. Vastavalt RVSile kehtestab tasude piirmäärad ja täpsema tasustamise korra rahandusminister. Nõukogu liikmetele makstavate tasude piirmäärad on kehtestatud rahandusministri 22. veebruari 2010. aasta määrusega nr 10 „Riigi osalusega äriühingu ja sihtasutuse nõukogu liikmete tasustamise kord ja tasude piirmäärad”.

Lähtuvalt sätestatud piirmääradest otsustab nõukogu liikme tasu suuruse aktsiaid valitsev minister. Vastavalt majandus- ja kommunikatsiooniministri käskkirjale oli ASi Tallinna Sadam nõukogu liikme tasu suuruseks 355 eurot kuus ja nõukogu esimehe tasu suuruseks 473 eurot kuus. Tasu makstakse nõukogu liikmele üks kord kuus. Nõukogu liikmele ei maksta tasu selle koosoleku toimumise kuu eest, kui ta nõukogu otsuste vastuvõtmisel ei osalenud.

Vastavuses ülalnimetatud määrusega lisandub nõukogu liikme tasule täiendav tasu nõukogu organi tegevuses osalemise eest. ASi Tallinna Sadam nõukogu organiks on auditikomitee, mis koosneb kolmest liikmest. Nõukogu auditikomitee tegevuses osalemise eest makstakse komitee liikmele tasu 25% nõukogu liikme tasust, komitee esimehe tasu moodustab 50% nõukogu liikme tasust.

Lahkumishüvitist ja teisi täiendavaid tasusid, peale tasu nõukogu organi tegevuses osalemise eest, ASi Tallinna Sadam nõukogu liikmetele ei maksta.

3.3.2 - HÜT aruandes näidatakse ära majandusaasta jooksul tekkinud huvide konfliktid koos igakordsete lahendustega.

2015. aasta majandusaasta aruande kinnitamise hetke seisuga ei ole ASi Tallinna Sadam nõukogu liikmed teavitanud kontserni ühestki majandusaasta jooksul tekkinud huvide konfliktist.

8.4. Finantsaruandlus ja auditeerimine

AS Tallinna Sadam ei järgi HÜTi punkti 6.2.2 – juhatus esitab enne audiitoriga audiitorteenuse lepingu sõlmimist lepingu eelnõu nõukogule kinnitamiseks.

ASi Tallinna Sadam juhatus ei pea vajalikuks audiitoriga sõlmitava audiitorteenuse lepingu eelnõu kinnitamist nõukogu poolt, kuna audiitor leitakse hankemenetluse käigus ja leping sõlmitakse hanke tulemustele vastavalt ning lepingu olulised tingimused (sh ajakava ja tööülesanded) on nõukoguga kooskõlastatud enne audiitori hanke väljakuulutamist.

ASi Tallinna Sadam audiitoriks on AS Deloitte Audit Eesti ja vandeaudiitori aruande allkirjastajaks on Veiko Hintsov. Audiitorleping on sõlmitud kestusega 3 aastat (2015-2017 majandusaastate aruannete auditeerimiseks). Lisaks auditeerimisele ei ole audiitorühing osutanud ettevõtjale selliseid teenuseid, mis võiksid ohustada audiitori sõltumatust.

JUHATUSE KINNITUS KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE

31.12.2015 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande heakskiitmisega kinnitab juhatus lehekülgedel 23 kuni 72 esitatud ASi Tallinna Sadam ja temaga seotud ettevõtjate andmete õigsust ja täielikkust, sh seda, et:

1. konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus;
2. konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kajastab kontserni finantsseisundit, rahavoogusid ja majandustulemust õigesti ja õiglaselt;
3. kõik teadaolevad olulised asjaolud, mis on selgunud aruande kinnitamise kuupäevani (15.03.2016), on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes nõuetekohaselt arvesse võetud ja esitatud;
4. AS Tallinna Sadam ja tema tütarettvõtjad on jätkuvalt tegutsevad ettevõtjad.

Valdo Kalm
Juhatuse esimees

Marko Raid
Juhatuse liige

15.03.2016

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE**KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE**

tuhandetes eurodes	Lisa	31.12.2015	Korrigeeritud* 31.12.2014	Korrigeeritud* 1.01.2014
VARAD				
Käibevara				
Raha ja raha ekvivalendid	6	25 902	11 871	10 856
Müügiootel finantsvarad		0	0	182
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	7	9 312	15 650	11 799
Kokku käibevara		35 214	27 521	22 837
Põhivara				
Investeeringud ühissetevõtjatesse	8	710	548	418
Muud pikaajalised nõuded	7	476	1 772	3 098
Materiaalne põhivara	9	544 189	501 368	481 272
Immateriaalne põhivara	10	495	548	709
Kokku põhivara		545 870	504 236	485 497
Kokku varad		581 084	531 757	508 334
KOHUSTISED				
Lühiajalised kohustised				
Võlakohustised	15	25 710	23 933	11 720
Tuletisinstrumendid	16	831	747	949
Eraldised	12	965	4 379	943
Sihtfinantseerimine	17	917	1 363	690
Maksuvõlad	14	8 318	619	1 239
Võlad tarnijatele ja muud võlad	13	5 700	10 722	5 377
Kokku lühiajalised kohustised		42 441	41 763	20 918
Pikaajalised kohustised				
Võlakohustised	15	171 043	121 754	115 686
Sihtfinantseerimine	17	23 695	23 781	24 716
Muud võlad	13	1 238	1 384	977
Kokku pikaajalised kohustised		195 976	146 919	141 379
Kokku kohustised		238 417	188 682	162 297
OMAKAPITAL				
Aktiikapital nimiväärtuses		185 203	185 203	185 203
Kohustuslik reservkapital		18 520	18 520	18 388
Riskimaandamise reserv		-831	-747	-949
Jaotamata kasum		108 907	101 263	143 395
Perioodi kasum		30 868	38 836	0
Kokku omakapital	18	342 667	343 075	346 037
Kokku kohustised ja omakapital		581 084	531 757	508 334

* Informatsioon korrigeerimiste kohta on esitatud lisas 9.

KONSOLIDEERITUD KASUMI- JA KOONDKASUMIARUANNE**Konsolideeritud kasumiaruanne**

tuhandetes eurodes	Lisa	2015	Korrigeeritud* 2014
Müügitulu	19	93 794	110 773
Muud tulud	21	5 824	2 759
Tegevuskulud	20	-23 514	-25 752
Tööjõukulud	20	-12 416	-13 292
Põhivara kulum ja väärtuse langus	9,10	-22 513	-18 532
Muud kulud	21	-810	-3 039
Ärikasum		40 365	52 917
Finantstulud ja -kulud			
Finantstulud		40	54
Finantskulud	22	-1 328	-3 017
Kokku finantstulud ja -kulud		-1 288	-2 963
Kasum/kahjum kapitaliosaluse meetodil investeringutelt ühisettevõtjasse	8	162	206
Kasum enne tulumaksustamist		39 239	50 160
Tulumaks	18	-8 371	-11 324
Perioodi kasum		30 868	38 836
Kasum ja lahjendatud kasum aktsia kohta (eurodes)	18	0,17	0,21
Kasum ja lahjendatud kasum aktsia kohta - jätkuvad tegevused (eurodes)		0,17	0,21

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

tuhandetes eurodes	Lisa	2015	Korrigeeritud* 2014
Perioodi kasum		30 868	38 836
Muu koondkasum			
Riskimaandamisinstrumentide ümberhindlus	16	-84	202
Kokku muu koondkasum		-84	202
Kokku perioodi koondkasum		30 784	39 038

* Informatsioon korrigeerimiste kohta on esitatud lisas 9.

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE (OTSESEL MEETODIL)

tuhandetes eurodes	Lisa	2015	2014
Kaupade või teenuste müügist laekunud raha		102 570	116 380
Muude tulude eest laekunud raha		1 603	1 641
Maksed tarnijatele		-32 957	-32 490
Maksed töötajatele ja töötajate eest		-11 267	-11 608
Maksed muude kulude eest		-629	-280
Makstud tulumaks dividendidelt	18	0	-11 144
Äritegevusest saadud raha		59 320	62 499
Materiaalse põhivara soetamine	25	-65 185	-36 669
Immateriaalse põhivara soetamine	25	-185	-108
Materiaalse põhivara müük		1 914	1 025
Laekunud liitumistasud		170	26
Saadud põhivara sihtfinantseerimisest		12	906
Saadud dividendid		0	76
Saadud intressid		18	31
Investeermiseks kasutatud raha		-63 256	-34 713
Võlakirjade emitteerimine	15	60 000	0
Võlakirjade lunastamine	15	-2 500	-2 500
Saadud laenud	15	15 000	32 000
Saadud laenude tagasimaksed	15	-21 433	-11 220
Makstud dividendid	18	-31 192	-42 000
Makstud intressid	15	-1 866	-3 006
Muud finantseerimistegevusest tulenevad maksed		-42	-45
Finantseerimisest saadud/ -kasutatud raha		17 967	-26 771
RAHAVOOG KOKKU		14 031	1 015
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	6	11 871	10 856
Raha ja raha ekvivalentide muutus		14 031	1 015
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	6	25 902	11 871

KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

tuhandetes eurodes	Lisa	Aktiakapital nimiväärtus	Kohustuslik reserv- kapital	Riskimaan- damise reserv	Jaotamata kasum	Omakapital kokku
Omakapital seisuga 31.12.2013		185 203	18 388	-949	172 415	375 057
<i>Algsaldode korrigeerimine</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-29 020</i>	<i>-29 020</i>
Omakapital seisuga 01.01.2014 korrigeeritud		185 203	18 388	-949	143 395	346 037
Perioodi kasum		0	0	0	38 836	38 836
Muu koondkasum	16,18	0	0	202	0	202
<i>Kokku perioodi koondkasum</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	<i>202</i>	<i>38 836</i>	39 038
Väljakuulutatud dividendid	18	0	0	0	-42 000	-42 000
<i>Kokku tehingud omanikuga</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-42 000</i>	-42 000
Reservkapitali suurendamine	18	0	132	0	-132	0
Omakapital seisuga 31.12.2014		185 203	18 520	-747	140 099	343 075
Perioodi kasum		0	0	0	30 868	30 868
Muu koondkasum	16,18	0	0	-84	0	-84
<i>Kokku perioodi koondkasum</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-84</i>	<i>30 868</i>	30 784
Väljakuulutatud dividendid	18	0	0	0	-31 192	-31 192
<i>Kokku tehingud omanikuga</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-31 192</i>	-31 192
Omakapital seisuga 31.12.2015		185 203	18 520	-831	139 775	342 667

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

1. ÜLDINE INFORMATSIOON

AS Tallinna Sadam (edaspidi ka emaettevõtja) on Eesti Vabariigis 05.11.1996 registreeritud äriühing. ASi Tallinna Sadam 31.12.2015 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne hõlmab emaettevõtjat ja tema tütarettevõtjaid (edaspidi kontsern). Emaettevõtja põhitegevusalaks on sadamateenuste osutamine landlord-tüüpi sadamana, kelle ülesandeks on infrastruktuuri haldamine ja arendamine ning laevaliikluse korraldamine sadamaalal. Emaettevõtjale kuulub viis sadamat: Tallinna kesklinnas asuv reisisadamana tuntud Vanasadam koos 2010. aastal avatud väikelaevadele mõeldud jahisadamaga, endine kaubasadam Paljassaares, Eesti suurim kaubasadam Muugal, kauba- ja reisisadam Paldiskis (Paldiski Lõunasadam) ja kõige uuema sadamana 2006. aastal avatud kruisilaevade vastuvõtmiseks mõeldud sadam Saaremaal. Kontserni kuuluvad tütarettevõtjad pakuvad sadamateenust toetavaid teenuseid nimetatud sadamates, jäämurdeteenust ja teisi merenduse abiteenuseid ning tegelevad reisiparvlaevade liikluse korraldamisega.

Ettevõtja	Asukoht	Osalus (%)	Põhitegevusala
OÜ TS Energia	Eesti Vabariik	100	Elektrienergia võrguteenuse osutamine ja müük, vee ja soojustusega varustamine ning heitvete ärajuhtimise teenuse osutamine
OÜ TS Shipping	Eesti Vabariik	100	Jäämurdeteenuse ja teiste merenduse abiteenuste osutamine multifunktsionaalse jäämurdjaga Botnica
OÜ TS Laevad	Eesti Vabariik	100	Reisiparvlaevade liikluse korraldamine

Emaettevõtja registreeritud aadress on Sadama 25, Tallinn 15051, Eesti Vabariik.

ASi Tallinna Sadam ainuaktsionäriks on Eesti Vabariik.

Raamatupidamise aastaaruanne on juhatuse poolt heaks kiidetud 15.03.2016. aastal. Vastavalt Eesti Vabariigis kehtivale äriseadustikule peab käesolev majandusaasta aruanne olema heaks kiidetud lisaks ka nõukogu ja kinnitatud aktsionäri poolt. Aktsionäril on õigus juhatuse poolt koostatud ja nõukogu poolt heaks kiidetud majandusaasta aruannet mitte kinnitada ning nõuda uue aruande koostamist.

2. ARVESTUSPÕHIMÕTTED

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud olulised arvestuspõhimõtted on toodud allpool. Arvestuspõhimõtteid on rakendatud järjepidevalt kõikide aruandes esitatud perioodide kohta. Kontserni kuuluvad ettevõtjad kasutavad ühtseid arvestuspõhimõtteid.

Arvestuse alused

Kontserni konsolideeritud 2015. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus (EL).

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud õiglases väärtuses kajastatavad finantsvarad ja -kohustised (sh tuletisinstrumendid), mille kohta on esitatud arvestuspõhimõtted allpool.

Lisa 2 järg

Rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega kooskõlas oleva raamatupidamise aastaaruande koostamine nõuab juhtkonnapoolset eelduste kujundamist, hinnangute langetamist ja otsuste tegemist, mis mõjutavad rakendatavaid arvestuspõhimõtteid, kajastatud varasid ja kohustisi ning tulusid ja kulusid. Hinnangud ja nendega seotud eeldused tuginevad ajaloolisele kogemusele ning mitmetele muudele faktidele, mis eeldatavasti on asjakohased ning lähtuvad asjaoludest, mis kujundavad põhimõtteid varade ja kohustiste väärtuste hindamiseks, ning mis ei tulene otseselt muudest allikatest. Tegelikud tulemused võivad kujuneda hinnangutest erinevateks. Kõrgema hinnangumääraga seotud või keerulisemad valdkonnad või valdkonnad, kus eeldused ja hinnangud on olulised konsolideeritud raamatupidamisaruannete osas, on esitatud käesoleva aruande lisa 4.

Uued ja muudetud rahvusvahelised finantsaruandluse standardid (IFRS)

Rahvusvaheliste Raamatupidamise Standardite Nõukogu (IASB) ja Rahvusvahelise Finantsaruandluse Tõlgenduste Komitee (IFRIC) on välja andnud järgmised standardid, standardite muudatused ja tõlgendused, mis kohalduvad 2015. aastal või hiljem algavatele aruandeperioodidele. IASB lubab varasemat rakendamist. Nimetatud standardite kohaldamine kontserni poolt eeldab, et need on vastu võetud ka Euroopa Liidus, juhul kui uuendused ei ole kooskõlas varasemate IFRS sätetega.

*Aruandeperioodil rakendatud uued muudatused ja tõlgendused**Iga-aastane muudatuste projekt 2011-2013*

Iga-aastane muudatuste projekt standardites IFRS 3, IFRS 13 ja IAS 40 eesmärgiga likvideerida ebakõlad ning parendada sõnastust. Vastu võetud Euroopa Liidus 18. detsembril 2014, rakendub 1. jaanuaril 2015 ja hiljem algavatele aruandeperioodidele. Kontserni hinnangul ei mõjuta muudatus oluliselt kontserni finantsaruandeid.

IFRIC 21 Maksud

Avaldatud IASB poolt 20. mail 2013. IFRIC 21 on tõlgendus standardile IAS 37 Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad. Tõlgendus selgitab, et maksukohustist tekitavaks sündmuseks on tegevus, millist on kirjeldatud seda maksu kehtestavas seadusandlikus aktis. Euroopa Liidus vastu võetud 13. juunil 2014, rakendub 17. juunil 2014 ja hiljem algavatele aruandeperioodidele. Kontserni hinnangul ei mõjuta tõlgendus esmakordsel rakendamisel oluliselt kontserni finantsaruandeid, kuna selle tulemusena ei muutu kontserni arvestuspõhimõtteid, mis puudutavad valitsuste kehtestatud lõivusid.

*IASB poolt avaldatud ja Euroopa Liidus vastu võetud muudatused, mille jõustumisaeg on tulevikus**IFRS 11 Ühised ettevõtmised – ühistes ettevõtmistes osaluse omandamise arvestus*

Euroopa Liidus vastu võetud 24. novembril 2015, rakendub 1. jaanuaril 2016 ja hiljem algavatele aruandeperioodidele. Kontserni hinnangul ei mõjuta muudatus oluliselt kontserni finantsaruandeid.

IAS 1 Finantsaruannete esitamine – avalikustamise initsiatiiv

Avaldatud IASB poolt 18. detsembril 2014. IAS 1 muudatused on suunatud julgustama ettevõtteid kasutama oma professionaalset hinnangut otsustamaks millist informatsiooni avalikustada oma finantsaruannetes. Muudatused selgitavad, et ettevõtteid peaksid ise hindama, millises aruande osas ja mis järjekorras peaks aruannetes informatsiooni esitama. Euroopa Liidus vastu võetud 18. detsembril 2015, rakendub 1. jaanuaril 2016 ja hiljem algavatele aruandeperioodidele. Kontserni hinnangul võivad muudatused avaldada mõju informatsiooni avalikustamisele finantsaruannetes.

Lisa 2 järg*IAS 16 Materiaalsed põhivarad ning IAS 38 Immateriaalsed varad – selgitus lubatavate amortisatsioonimeetodite kohta*

Avaldatud IASB poolt 12. mail 2014. Muudatused selgitavad, et tulupõhised meetodid vara amortisatsiooni arvutamiseks ei ole sobivad, kuna tulu, mis tekib tegevusest, mille käigus kasutatakse ka kõnealust vara, sõltub enamasti ka muudest teguritest kui ainult selle varaga seotud majandusliku väärtuse tarbimine. Euroopa Liidus vastu võetud 2. detsembril 2015, rakendub 1. jaanuaril 2016 ja hiljem algavatele aruandeperioodidele. Kontserni hinnangul ei mõjuta muudatus kontserni finantsaruandeid.

IAS 16 Materiaalsed põhivarad ning IAS 41 Põllumajandus – viljakandvad taimed

Euroopa Liidus vastu võetud 23. novembril 2015, rakendub 1. jaanuaril 2016 ja hiljem algavatele aruandeperioodidele. Kontserni hinnangul ei mõjuta muudatus kontserni finantsaruandeid.

IAS 19 Hüvitised töötajatele – Määratud hüvitistega plaanid: töötaja panustamine

Avaldatud IASB poolt 21. novembril 2013. Muudatused puudutavad töötajate või kolmandate osapoolte panustamist määratud hüvitistega plaanidesse. Muudatuste eesmärk on lihtsustada raamatupidamist juhul kui töötaja panus on sõltumatu töötaja staažist, näiteks kui need on väljendatud kindla protsendina töötasust. Euroopa Liidus vastu võetud 17. detsembril 2014, rakendub 1. veebruaril 2015 ja hiljem algavatele aruandeperioodidele. Kontserni hinnangul ei mõjuta muudatused kontserni finantsaruandeid, kuna kontsernil ei ole kindlaksmääratud hüvitistega plaane, mis hõlmavad töötajate või kolmandate osapoolte sissemakseid.

IAS 27 Konsolideeritud ja konsolideerimata finantsaruanded – kapitaliosaluse meetod konsolideerimata finantsaruannetes

Euroopa Liidus vastu võetud 18. detsembril 2015, rakendub 1. jaanuaril 2016 ja hiljem algavatele aruandeperioodidele. Kontserni hinnangul ei mõjuta muudatus oluliselt kontserni finantsaruandeid.

Mittefinantsvarade kaetava väärtuse kohta avalikustatav info

IAS 36 muudatused (võetud vastu Euroopa Liidu poolt 29. mai 2013). Nende muudatuste rakendusala on kitsas ja käsitleb informatsiooni avalikustamist mittefinantsvarade kaetava väärtuse kohta, kui see väärtus põhineb õiglasel väärtusel, millest on maha arvatud võõrandamiskulud. IFRS 13 koostamise ajal otsustas IASB muuta IAS-i 36, et nõuda informatsiooni avalikustamist mittefinantsvarade kaetava väärtuse kohta. Uued muudatused selgitavad IASB esialgset eesmärki, et sellise avalikustamise rakendusala on piiratud mittefinantsvarade kaetava väärtusega, mis põhineb õiglasel väärtusel, millest on maha arvatud võõrandamiskulud. Kontserni hinnangul ei mõjuta muudatus oluliselt kontserni finantsaruandeid.

Iga-aastane muudatuste projekt 2010-2012

Iga-aastane muudatuste projekt IFRS standardites (IFRS 2, IFRS 3, IFRS 8, IFRS 13, IAS 16, IAS 24 ja IAS 38) eesmärgiga likvideerida ebakõlad ning parendada sõnastust. Vastu võetud Euroopa Liidus 17. detsembril 2014, rakendub 1. veebruaril 2015 ja hiljem algavatele aruandeperioodidele. Kontserni hinnangul ei mõjuta muudatus oluliselt kontserni finantsaruandeid.

Iga-aastane muudatuste projekt 2012-2014

Iga-aastane muudatuste projekt IFRS standardites (IFRS 5, IFRS 7, IAS 19 ja IAS 34) eesmärgiga likvideerida ebakõlad ning parendada sõnastust. Vastu võetud Euroopa Liidus 15. detsembril 2015, rakendub 1. jaanuaril 2016 ja hiljem algavatele aruandeperioodidele. Kontserni hinnangul ei mõjuta muudatus oluliselt kontserni finantsaruandeid.

Lisa 2 järg

Uued standardid ja muudatused, mis on avaldatud IASB poolt, kuid ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidus

IFRS 9 Finantsinstrumendid

IFRS 9, mis asendab standardi IAS 39 Finantsinstrumendid: Kajastamine ja mõõtmine, avaldati 24. juulil 2014. Standard sisaldab nõudeid finantsinstrumentide kajastamisele, klassifitseerimisele ja mõõtmisele, allahindlusele, kajastamise lõpetamisele ja riskimaandamisinstrumentide arvestusele (Hedge Accounting). Finantsvarade klassifitseerimise ja mõõtmise nõuded vähendavad hindamiskategooriate arvu ja panevad need sõltuvusse ettevõtte finantsvarade juhtimise mudelist, samuti ka asjaolust kas instrumendi lepingulised rahavood koosnevad ainult põhiosa- ja intressimaksetest. IFRS 9 võtab allahindlusvajaduse mõõtmisel kasutusele oodatava krediidikahju mudeli, jättes ära kahjusündmuse esinemise nõude. Uus allahindluse mudel seab sisse kolmeastmelise lähenemise sõltuvalt olulistest muutustest krediidiriskis.

Nõuded finantskohustistele jäävad suuresti muutumatuks võrreldes IAS 39-ga. Peamine muudatus seisneb õiglase väärtuse meetodi puhul oma krediidiriski muutusest tingitud finantskohustise õiglase väärtuse muutuse kajastamises muu koondkasumi seas, mitte kasumiaruandes. Riskimaandamisarvestuse muudetud nõuded võimaldavad ettevõtetel paremini kajastada oma riskijuhtimistegevusi finantsaruandes. IFRS 9 avaldab mõju kontserni finantsaruannetele. Standard rakendub 1. jaanuaril 2018 ja hiljem algavatele aruandeperioodidele. Kontserni hinnangul võib standardi rakendamine avaldada mõju kontserni finantsaruannetele.

IFRS 14 Reguleeritud hinnatingimustes müügitulu kajastamine (rakendub 1. jaanuaril 2016 ja hiljem algavatele aruandeperioodidele).

Euroopa Komisjon otsustas mitte alustada vastuvõtmisprotsessi sellele ajutisele standardile, vaid oodata ära lõplik standard.

Kontserni hinnangul ei mõjuta muudatus oluliselt kontserni finantsaruandeid.

IFRS 15 Tulu kliendilepingutest

IFRS 15 avaldati 2014. aasta mais ning see määrab ära kliendilepingutest tuleneva olulise informatsiooni raporteerimise korra, mis hõlmab lepingutest tulenevat tulu ja rahavoogude olemust, suurust, ajastust ja tõenäosust. Standard käsitleb viieastmelist mudelit, kuidas kindlaks määrata ja millal kajastada tulu. Standard asendab IAS 18 Tulu, IAS 11 Ehituslepingud ja mitmeid tuluga seotud tõlgendusi. Standardi rakendamine on kohustuslik kõigile IFRS arvestuspõhimõtete kasutajatele ja rakendub pea kõigile kliendilepingutele: peamiseks eranditeks on rendilepingud, finantsinstrumendid ja kindlustuslepingud. Standard kehtestab ühtlasi uued nõuded olulise informatsiooni avaldamise kohta. Standard on kehtiv majandusaastatele, mis algavad 1. jaanuaril 2018 või hiljem. Kontserni hinnangul võib standardi rakendamine avaldada mõju kontserni finantsaruannetele.

IFRS 16 Rendid

Avaldatud IASB poolt 13. jaanuaril 2016. IFRS 16 kohaselt kajastab rendilevõtja bilansis varana kasutusõiguse ning kohustisena rendikohustise. Kasutusõigust käsitletakse sarnaselt teistele mittefinantsvaradele ning amortiseeritakse vastavalt. Rent klassifitseeritakse kapitalirendina, kui sellega antakse üle suurem osa riskist ja tulust, mis kaasneks vastava vara omamisega. Muul juhul klassifitseeritakse rent kasutusrendina. Standard on kehtiv majandusaastatele, mis algavad 1. jaanuaril 2019 või hiljem. Kontserni hinnangul avaldab standard mõju kasutusrendilepingutest tulenevate kulude, varade ja kohustuste kajastamisele finantsaruannetes.

IFRS 10 Konsolideeritud finantsaruanded, IFRS 12 Muudes (majandus)üksustes olevate osaluste avalikustamine ning IAS 28 Investeeringud sidustettevõtetesse - investeerimisühingud: konsolideerimiserandi rakendamine (kehtiv majandusaastatele, mis algavad 1. jaanuaril 2016 või hiljem). Kontserni hinnangul ei mõjuta muudatus oluliselt kontserni finantsaruandeid.

Lisa 2 järg

IFRS 10 Konsolideeritud finantsaruanded ning IAS 28 Investeeringud sidusettevõtetesse – varade müük või üleandmine investori ja tema kaasinvestori või ühisettevõtte vahel ja muud muudatused (rakenduskuupäev lükati määramata ajaks edasi kuni valmib uuring kapitaliosaluse meetodi teemal). Kontserni hinnangul ei mõjuta muudatus oluliselt kontserni finantsaruandeid.

Konsolideeritud aruannete koostamine**a) Tütarettevõtjad**

Tütarettevõtjad on kõik majandusüksused, mille üle kontsernil on kontroll. Kontsern kontrollib majandusüksust, kui ta:

- omab mõjuvõimu majandusüksuse üle;
- saab või tal on õigused majandusüksuses osalemisest tulenevale muutuva kasumile ja
- ta saab mõjutada seda kasumi suurst kasutades oma mõjuvõimu majandusüksuse üle.

Ema- ja tütarettevõtjate finantsnäitajad on kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes konsolideeritud rida-realt. Ema- ja tütarettevõtjate vaheliste tehingute tulemusena tekkinud nõuded, kohustised, tulud, kulud ning realiseerumata kasumid ja kahjumid on elimineeritud.

b) Ühisettevõtjad

Ühisettevõtja on lepingupõhine kokkulepe, mille kohaselt kaks või enam osapoolt teostavad majandustegevust, mida kontrollitakse ühiselt. Ühisettevõtjaid kajastatakse kapitaliosaluse meetodil. Osalust ühiselt kontrollitavas majandusüksuses kajastatakse algselt soetusmaksumuses ja seejärel korrigeeritakse seda muutustega, mis on soetamise järel toimunud kontserni osas ühiselt kontrollitava majandusüksuse netovarades. Kontserni kasumiaruanne sisaldab kontserni osa ühiselt kontrollitava majandusüksuse kasumist või kahjumist.

Ümberarvutused välisvaluutasse**a) Arvestus- ja esitlusvaluuta**

Kontserni kuuluvate ettevõtjate raamatupidamise aruannetes toodud näitajad on kajastatud kasutades ettevõtjate põhilise majanduskeskkonna valuutat - eurot (arvestusvaluuta).

Konsolideeritud majandusaasta aruanne on esitatud eurodes. Kõik summad käesolevas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes on esitatud tuhandetes eurodes juhul, kui pole märgitud teisiti.

b) Tehingud välisvaluutas ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas toimunud tehingud on ümber arvestatud arvestusvaluutasse kasutades tehingupäeval või väärtuse hindamise päeval (kui toimub ümberhindamine) kehtinud Euroopa Keskpanga vastava valuuta ametlikku noteeringut. Kui Euroopa Keskpank vastavat valuutat ei noteeri, võetakse aluseks valuutat emiteeriva riigi keskpanga ametlik noteering euro suhtes. Raha ülekandmise ja tehingupäeva kursside erinevuse korral tekkivad kursivahed kajastatakse kasumiaruandes. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustised on ümber hinnatud aruandeperioodi lõpu seisuga kehtinud Euroopa Keskpanga ametliku noteeringu või, kui Euroopa Keskpank vastavat valuutat ei noteeri, valuutat emiteeriva riigi keskpanga ametliku noteeringu alusel euro suhtes. Võlakohustiste ning raha ja raha ekvivalentide ümberhindamisest tulenevad kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes finantstulude- ja kuludena; muud valuutakursside muutustest tulenevad kasumid ja kahjumid aga muude äritulude või tegevuskuludena. Mitte-monetaarseid varasid, mida kajastatakse soetusmaksumuses, ümber ei hinnata.

Lisa 2 järg**Finantsvarad****Klassifitseerimine**

Kontsern liigitab oma finantsvarasid järgmistesse kategooriatesse: õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, lunastustähtajani hoitavad investeeringud, laenud ja nõuded ning müügivalmis finantsvarad. Liigitus sõltub finantsvara omandamise eesmärgist. Juhtkond määrab finantsvara liigituse selle esmasel kajastamisel.

a) Finantsvara õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande

Finantsvarana õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande näidatakse kauplemise eesmärgil hoitavat finantsvara. Finantsvara näidatakse selles kategoorias, kui see on omandatud peamiselt edasimüügi eesmärgil lähitulevikus.

Positiivse väärtusega tuletisinstrumentid klassifitseeritakse kui finantsvara õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, välja arvatud juhul, kui need on määratletud riskimaandamise instrumentidena. Kontsernil puuduvad finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

b) Lunastustähtajani hoitavad investeeringud

Lunastustähtajani hoitavad investeeringud on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksete ja fikseeritud lunastustähtajaga tuletisinstrumentideks mitteklassifitseeruvad finantsvarad, mida kontsernil on kindel kavatsus ja võimekus hoida lunastustähtajani. Lunastustähtajani hoitavad investeeringud kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Juhul, kui kontsern müüb ebaolulisest suuremas koguses lunastustähtajani hoitavaid investeeringuid enne lunastustähtaega, klassifitseeritakse kõik sellesse kategooriasse kuuluvad finantsvarad ümber müügivalmis finantsvaradeks. Lunastustähtajani hoitavad investeeringud kajastatakse pikaajaliste finantsinvesteeringutena välja arvatud juhul, kui aruandepäeva seisuga on lunastustähtajani jäänud alla 12 kuu.

c) Laenud ja nõuded

Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega tuletisinstrumentideks mitteklassifitseeruvad finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Neid kajastatakse käibevara koosseisus, välja arvatud neid, mille tähtaeg on pikem kui 12 kuud alates aruande kuupäevast, mida kajastatakse põhivara koosseisus. Kontserni laenud ja nõuded hõlmavad bilansis äritegevusega seotud nõudeid ja muid nõudeid, üle 3-kuulise tähtajaga deposiite pankades ning raha ja raha ekvivalente.

d) Müügivalmis finantsvarad

Müügivalmis finantsvarad on tuletisinstrumentideks mitteklassifitseeruvad finantsvarad, mida liigitatakse antud kategooriasse või mida ei liigitata ühtegi teise finantsvarade kategooriasse. Müügivalmis finantsvarasid kajastatakse põhivarade koosseisus, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb investeeringu realiseerida 12 kuu jooksul pärast aruandepäeva.

Kajastamine ja mõõtmine

Finantsvarade tavapäraseid oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval, st päeval, mil kontsern kohustub vara ostma või müüma. Investeeringud kõikidesse finantsvaradesse, mida ei kajastata õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, kajastatakse esmalt nende õiglases väärtuses, millele on lisatud tehingukulud. Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad kajastatakse esmalt nende soetusmaksumuses ja tehinguga seotud kulud näidatakse kuluna kasumiaruandes. Finantsvarade arvestus lõpetatakse, kui õigus investeeringutest rahavoogu teenida on lõppenud või edasi kandunud ning kontsern on edasi kandnud kõik olulised omandiga seotud riskid ja hüved. Müügivalmis finantsvarasid ja finantsvarasid õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mõõdetakse edaspidi õiglases väärtuses. Nõudeid kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Kategoorias finantsvara õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande näidatud varade õiglase väärtuse muutusest tulenevad kasumid ja kahjumid näidatakse nende tekkimise perioodil kasumiaruandes kirjetel "Finantstulud" ja "Finantskulud".

Lisa 2 järg

Müügivalmis finantsvarade õiglase väärtuse muutust kajastatakse läbi muu koondkasumi. Kui müügivalmis väärtpaberid realiseeritakse või nende väärtus langeb, siis muu koondkasumi hulgas kajastatud akumuleerunud õiglase väärtuse korrigeerimisi kajastatakse kasumiaruandes finantstulude või finantskulude real.

Börsil noteeritud investeeringute õiglase väärtuse aluseks on pakutav ostuhind. Juhul, kui finantsvara turg ei ole aktiivne (ning börsil noteerimata väärtpaberite puhul) leiab kontsern õiglase väärtuse kasutades hindamistehnikaid. Need hõlmavad hiljutisi võrdsetel alustel toimunud tehinguid, võrdlusi teiste sarnaste instrumentidega ja diskonteeritud rahavoo analüüsi, kasutades sealjuures maksimaalselt turunäitajaid ja võimalikult vähe kontsernisiseseid näitajaid.

Kontsern hindab igal aruandepäeval, kas eksisteerib objektiivseid tõendeid selle kohta, et finantsvara või finantsvarade grupi väärtus on langenud. Müügivalmis omakapitaliinstrumentide puhul on objektiivseks tõendiks väärtpaberite väärtuse languse kohta märkimisväärne või pikemaajaline õiglase väärtuse langus alla soetusmaksumuse. Kui müügivalmis finantsvarade osas esineb selliseid tõendeid, siis kumulatiivne ümberhindluse kahjum – mis saadakse soetusmaksumuse ja hetke õiglase väärtuse vahena, mida on korrigeeritud selle finantsvara varasemate väärtuse languste võrra – eraldatakse omakapitalist ümberhindluse reservist ja kajastatakse perioodi kasumiaruandes. Läbi kasumiaruande omakapitaliinstrumentidelt kajastatavaid kahjumeid kasumiaruandes ei tühistata. Nõuete osas kajastatud allahindlused on esitatud käesoleva aruande lisas 7.

Finantsinstrumentide saldeerimine

Finantsvara ja finantskohustisi saldeeritakse ja esitatakse bilansis netosummana ainult siis, kui kontsernil on juriidiliselt rakendatav õigus kajastatud summasid saldeerida ja kontsern kavatseb neid kas saldeerida netoalusel või realiseerida vara ja tasuda kohustise samaaegselt. Juriidiliselt rakendatav õigus ei tohi olla sõltuv tulevatest sündmustest ning peab olema rakendatav tavalise äritegevuse käigus ning ettevõtte või tehingupartneri poolsete lepingurikkumiste, maksejõuetuse ning pankroti korral.

Tuletisinstrumentid ja riskimaandamistegevus

Tuletisinstrumentid kajastatakse õiglases väärtuses tuletisinstrumentide lepingu sõlmimise kuupäeval ja ka edaspidi. Sellega kaasneva kasumi või kahjumi kajastamise meetod sõltub sellest, kas tuletisinstrument on määratletud riskimaandamisinstrumentina ja juhul, kui on, siis maandatava objekti olemusest. Kontsern on sõlminud mitu pikaajalist intressivahetuslepingut – rahavoo riskimaandamisinstrumenti – eesmärgiga fikseerida intressikulud ujuva intressimääraga laenude ja võlakirjade puhul.

Kontsern fikseerib tehingu sõlmimisel riskimaandamisinstrumentide ja maandatavate objektide vahelise suhte, samuti oma riskijuhtimise eesmärgi ja strateegia mitmesuguste riskimaandamistehingute läbiviimiseks. Lisaks fikseerib kontsern oma hinnangu nii riskimaandamisinstrumenti sõlmimisel, kui ka jooksvalt, selle kohta, kas riskimaandamistehingutes kasutatavad tuletisinstrumentid on efektiivsed maandatavate objektide õiglase väärtuste või rahavoogude muutuste maandamisel.

Riskimaandamiseks kasutatavate tuletisinstrumentide õiglased väärtused ja riskimaandamisreservi muutused omakapitalis on avaldatud koondkasumiaruandes ja käesoleva aruande lisades 16 ja 18.

Rahavoo riskimaandamine

Omakapitalis kajastatakse rahavoo riskimaandamisinstrumentidena määratletud ja nendena kvalifitseeruvate tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutuse efektiivset osa. Ebaefektiivse osaga seotud kasum või kahjum kajastatakse koheselt kasumiaruande kirjel „Muud tulud“ või „Muud kulud“. Omakapitalis akumuleerunud summad jagatakse kasumiaruandes perioodidele, mil maandatav objekt mõjutab kasumit või kahjumit. Kasum või kahjum, mis on seotud muutuva intressimääraga laenu maandava instrumenti efektiivse osaga, kajastatakse kasumiaruandes kirjel „Finantskulud“. Kui riskimaandamisinstrument aegub või müüakse, või kui riskimaandamisinstrument ei vasta enam riskimaandamisinstrumentide arvestuse kriteeriumitele, siis sel ajal omakapitalis kajastatud kumulatiivne kasum või kahjum jääb omakapitali ja kajastatakse

Lisa 2 järg

siis, kui tulevikutehing on lõpuks kajastatud kasumiaruandes. Kui tulevikutehingu esinemist enam ei oodata, siis omakapitalis kajastatud kumulatiivne kasum või kahjum kajastatakse kohe kasumiaruandes kirjel *“Muud tulud”* või *“Muud kulud”*.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse finantsseisundi ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke, rahalisi vahendeid, mis ei ole inkassatori teenuse kaudu veel arvelduskontole jõudnud ja kuni kolmekuulisi tähtajalisi deposiite alates omandamise kuupäevast.

Nõuded ostjate vastu

Nõuded ostjate vastu võetakse esmalt arvele nende õiglasest väärtusest ning kajastatakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit, millest on maha arvatud allahindlused. Vara väärtuse langusest tingitud allahindlus kajastatakse juhul, kui eksisteerib objektiivseid tõendeid selle kohta, et kontsern ei suuda koguda kõiki saadaolevaid summasid vastavalt nõuete tingimustele. Sellisteks olukordadeks võivad olla ostjate olulised finantsraskused, pankrot, finantsiline reorganiseerimine või kohustuste mittetäitmine (enam kui 90 päeva üle tähtaja).

Allahindluse summa on erinevus vara väärtuse ja kaetava väärtuse vahel, milleks on tulevikus oodatavate rahavoogude summa, diskonteerituna algse sisemise intressimääraga. Vara väärtust vähendatakse konto *“Ebatõenäoliselt laekuvad ostjate arved”* kaudu ja kahjumi summa kajastatakse kasumiaruandes tegevuskulude või muude kulude koosseisus. Kui nõue ostja vastu on tunnistatud lootusetuks, kantakse see maha, vähendades ühtlasi kontol *“Ebatõenäoliselt laekuvad ostjate arved”* kajastatud allahindlust. Eelnevalt maha kantud summade laekumisi kajastatakse kasumiaruandes tegevuskulude või muude kulude vähenemisena.

Varud

Varud kajastatakse soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses, kui see on varude soetusmaksumusest madalam. Varude kulusse kandmisel kasutatakse FIFO meetodit. Varude soetusmaksumusse ei lülitata laenukasutuse kulutusi. Tooraine ja materjali varude soetusmaksumus koosneb ostuhinnast, transpordikuludest ning muudest soetamisega otseselt seotud väljaminekutest.

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse kontserni majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku elueaga üle ühe aasta. Materiaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud allahindlused.

a) Soetusmaksumus

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Omatarbeks ehitatud materiaalse põhivara finantseerimiseks võetud laenukasutuse kulutused (sh lepingu sõlmimise tasu amortisatsioon, intressid), mis on arvestatud alates ehitustegevuse algusest kuni valmis vara vastuvõtmiseni, kajastatakse alustatud uute ehitusobjektide soetusmaksumuse osana. Hilisemad parendustega seotud kulutused lisatakse vara soetusmaksumusele juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara kajastamise kriteeriumitele. Kui materiaalse põhivara objektile vahetatakse välja mõni komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele ja asendatud komponent kantakse finantsseisundi aruandest välja. Jooksva hoolduse ja remondiga seotud kulud kajastatakse kasumiaruandes kuluna.

Lisa 2 järg**b) Kulum**

Põhivara kulumit arvestatakse soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahel lineaarsel meetodil vara hinnangulise kasuliku eluea jooksul. Laevade väärtuseks ekspluatatsiooniea lõppedes (lõppväärtuseks) loetakse vanametalli väärtust.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, on need komponendid võetud arvele eraldi varadena, määraates neile eraldi kuluminormid vastavalt nende kasulikule elueale.

Põhivara eeldatavat kasulikkude eluiga ning lõppväärtust inventeeritakse igal aruandepäeval, hilisemate paranduste arvelevõtmisel ja oluliste muutuste korral kontserni arenguplaanides. Kui hinnang vara kasulikule elueale erineb oluliselt eelnevalt kehtestatud, siis muudetakse vara järelejäänud kasulikkude eluiga, millest tulenevalt muutub järgmistes perioodides varale arvestatav kulum.

Kontsernis kasutatavad põhivara eeldatavad kasulikud eluead on järgmised:

Kaid	10-50 aastat
Akvatooriumi süvendusalad	20 aastat
Hooned ja muud rajatised	5-50 aastat
Masinad ja seadmed	3,3-10 aastat
Laevad	20 aastat
Muu materiaalne põhivara	2-10 aastat
Maad ei amortiseerita.	

Tuginedes laevandussektori üldisele praktikale, peetakse laevade puhul eraldi arvestust kahe olulise erineva elueaga komponendi osas: laev ise ja sellest eraldi osana kuivdoki kulud. Amortisatsioonikulu arvestatakse lineaarselt laeva kummagi komponendi kohta vastavalt selle kasulikule elueale järgmiselt:

Laevad	20 aastat
Kapitaliseeritud kuivdoki kulud	2,5 – 5 aastat

Kulumi arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgile ja lõpetatakse, kui jääkmaksumus on võrdne lõppväärtusega, vara lõplikul kasutusest eemaldamisel või ümberklassifitseerimisel "*Müügiootel põhivaraks*". Igal aruandepäeval hinnatakse eluea ja lõppväärtuse põhjendatust.

Immateriaalne põhivara

Arenguväljaminekud (uute või täiustatud toodete kavandamise ja testimisega seotud väljaminekud) kajastatakse immateriaalse põhivarana, kui on täidetud järgmised tingimused:

- juhatus soovib immateriaalse vara valmis saada ja seda kasutama hakata või müüa;
- immateriaalset vara on võimalik kasutama hakata või müüa;
- on võimalik näidata, millisel viisil immateriaalne vara genereerib võimalikku tuleviku kasu;
- on olemas piisavad tehnilised, rahalised ja muud vajalikud ressursid, et arendus lõpule viia ja vara kasutusele võtta või müüa;
- arendusfaasis tehtud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Arenguväljaminekud kapitaliseeritakse juhul, kui eksisteerib kava projekti elluviimiseks ning on võimalik hinnata immateriaalsest varast tulevikus tekkivat tulu. Uuringu- ja arenguväljaminekud, mis ei kvalifitseeru immateriaalseks põhivaraks, kajastatakse kuluna nende tekkimise perioodil.

Immateriaalne põhivara amortiseeritakse kuludesse lineaarsel meetodil hinnangulise kasuliku eluea jooksul, mille pikkus ei ületa 20 aastat.

Lisa 2 järg

Immateriaalse põhivarana kajastatakse ka väljaminekud arvutitarkvara soetamiseks. Arvutitarkvara arenduskulud kajastatakse immateriaalse varana, kui need on otseselt seotud selliste tarkvaraobjektide arendamisega, mis on eristatavad, kontserni poolt kontrollitavad ning mille kasutamisest kontsern saab tulevast majanduslikku kasu pikema aja, kui ühe aasta jooksul.

Kapitaliseeritavad arvutitarkvara arenduskulud hõlmavad tööjõukulusid ning muid arendamisega otseselt seotud kulutusi. Arvutitarkvara kulud amortiseeritakse tarkvara hinnangulise kasuliku eluea jooksul, mille pikkus on maksimaalselt kuni 5 aastat. Arvutitarkvara jooksva hooldusega seotud kulud kajastatakse kasumiaruandes kuludena.

Varade väärtuse vähenemine*Finantsvarad*

Igal aruandepäeval hindab kontsern, kas on olemas objektiivseid tõendeid finantsvara väärtuse languse kohta. Finantsvara väärtus loetakse langenuks, kui esineb objektiivseid tõendeid ühe või enama asjaolu kohta, mis on negatiivselt mõjutanud varast saadavaid eeldatavaid tulevasi rahavoogusid.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade väärtuse langust mõõdetakse vara raamatupidamisliku väärtuse ja hinnanguliste tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahelise erinevusena, mida on diskonteeritud finantsvara esialgse sisemise intressimääraga. Müügiavalms finantsvara väärtuse langust arvutatakse selle vara õiglase väärtuse kaudu.

Oluliste finantsvarade väärtuse langust testitakse individuaalselt. Ülejäänud finantsvarasid testitakse väärtuse languse suhtes sarnase krediidiriskiga gruppide kaupa.

Kõik vara väärtuse langemisest tekkinud kahjumid kajastuvad kasumiaruandes. Müügiavalms finantsvara puhul kajastuvad varem muus koondkasumis/kahjumis kajastatud kumulatiivsed kahjumid vara väärtuse languse korral kasumiaruandes.

Kui kahjum vara väärtuse langusest väheneb ja seda vähenemist saab objektiivselt seostada sellega, mis leiab aset pärast väärtuse languse kajastamist, siis tühistatakse eelnevalt kajastatud vara väärtuse langusest tulenev kahjum. Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade väärtuse langusest tekkinud kahjumi vähenemine kajastub kasumiaruandes.

Mittefinantsvarad

Materiaalse põhivara puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Varade väärtuse langust võidakse hinnata kas üksiku vara või varade grupi (raha teeniva üksuse) kohta. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ja võrreldakse seda finantsseisundi aruandes kajastatud maksumusega. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara maksumus ületab selle kaetavat väärtust. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha arvatud müügiikulutused või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille osas on võimalik laekuvaid rahavoogusid eristada. Varade väärtuse langusest tulenev kahjum jaotatakse rahateeniva üksuse puhul tema koosseisu kuuluvate olulisemate põhivaraobjektide lõikes proportsionaalselt, nii et nende väärtus ei langeks alla nende õiglast väärtust miinus võõrandamiskulutused. Varade väärtuse langus kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Varasemalt kaetavale väärtusele hinnatud varade puhul hinnatakse igal aruandepäeval, kas esineb asjaolusid, mis viitavad sellele, et eelnevatel perioodidel vara kohta kajastatud kahjumit väärtuse langusest enam ei eksisteeri või see on vähenenud. Vara väärtuse langusest tuleneva kahjumi tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara väärtuse languse kulu vähendamisena.

Finantskohustised

Kõik kontserni finantskohustised kuuluvad kategooriasse „Muud finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses“.

Kõik finantskohustised (võlad hankijatele, laenukohustised ja muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende õiglasest väärtusest ja kajastatakse hiljem korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse finantsseisundi aruandes maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglasest väärtusest (millest on maha

Lisa 2 järg

arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustistelt intressikulu kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on 12 kuu jooksul alates bilansipäevast või juhul, kui kontsernil puudub tingimusteta õigus kohustuse tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansipäeva. Laenukohustisi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustisi, mida laenuandjal oli õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Laenukasutuse kulutusi, mis on otseselt seotud põhivara ehitamisega kuni objekti kasutusvalmidusse viimiseni, kapitaliseeritakse. Muudel juhtudel laenudega seotud kulutused kantakse kuludeks nende tekkimise perioodil.

Dividendide väljamaksmine ja ettevõtte tulumaks

Vastavalt Eesti Vabariigi kehtivale tulumaksuseadusele ettevõtjate kasumit ei maksustata, mistõttu ei eksisteeri ka edasilükkunud tulumaksunõudeid ega -kohustusi. Kasumi asemel maksustatakse jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende maksumääraga 20/80 (alates 01.01.2015) netodividendina väljamakstud summalt (kuni 31.12.2014 kehtis maksumäär 21/79). Dividendi väljamaksmist aktsionäridele kajastatakse kohustusena perioodil, mil dividendid aktsionäri poolt välja kuulutatakse. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat tulumaksu kajastatakse tulumaksukuluna perioodil, kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Hüvitised töövõtjatele*a) Töövõtja lühiajalised hüvitised*

Töövõtja lühiajalised hüvitised on töövõtja hüvitised (välja arvatud töösuhte lõpetamise hüvitised), mis tuleb välja maksta 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töövõtja osutas vastavaid teenuseid. Töövõtja lühiajalised hüvitised on näiteks palgad ja sotsiaalkindlustusmaksed, tasuline lühiajaline puhkus (näit. korraline puhkus), mille puhul töölt puudumine leiab tõenäoliselt aset 12 kuu jooksul peale töötaja poolt puhkusega seotud teenuste osutamist ja lisatasud, mis makstakse 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töövõtja osutas vastavaid teenuseid.

Kui aruandlusperioodi jooksul on töötaja osutanud teenuseid, mille vastutasuks on põhjust eeldada hüvitise maksmist, moodustab kontsern prognoositava hüvitise summa ulatuses diskonteerimata kohustuse (viitvõla), millest arvatakse maha kõik juba tasutud summad.

b) Töösuhte lõpetamise hüvitised

Töösuhte lõpetamise hüvitised on töövõtja hüvitised, mida makstakse, kui kontsern otsustab lõpetada töösuhte töövõtjaga enne tavapärase pensionilejäämise kuupäeva või kui töövõtja otsustab töölt lahkuda vabatahtlikult, saades vastutasuks nimetatud hüvitised. Kontsern kajastab töösuhte lõpetamise hüvitisi kohustusena ja kuluna siis ja ainult siis, kui kontsern on selgelt otsustanud lõpetada töösuhte töövõtja või töövõtjate rühmaga enne tavapärase pensionilejäämise kuupäeva või pakkuma töösuhte lõpetamise hüvitisi, et soodustada vabatahtlikku töölt lahkumist.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Eraldisi moodustatakse ainult juhul, kui kontsernil on minevikusündmusest tulenev eksisteeriv kohustus (juriidiline või faktiline) ja on tõenäoline, et selle kohustuse täitmine tekitab majanduslikku kasu sisaldavate ressursside vähenemist ja kohustuse summa on usaldusväärselt hinnatav. Tuleviku tegevuskahjumite katteks eraldisi ei moodustata. Eraldiste kajastamisel on lähtutud juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ja eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt aruandepäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolele. Kui eraldis realiseerub hiljem kui 12 kuu jooksul pärast aruandepäeva, kajastatakse seda tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuses.

Eraldisi kasutatakse ainult nende kulutuste katmiseks, mille jaoks need olid moodustatud.

Lisa 2 järg

Muud võimalikud või eksisteerivad kohustused, mille realiseerumine on vähem tõenäoline kui mitterealiseerumine, või millega kaasnevate kulutuste suurust ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena.

Aktsiakapital

Lihtaktsiaid kajastatakse omakapitali koosseisus.

Kohustuslik reservkapital

Kohustuslik reservkapital moodustatakse äriseadustiku nõuete täitmiseks. Igal majandusaastal kantakse kohustuslikku reservkapitali 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada eelmiste perioodide kahjumi katmiseks või aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid.

Kasum aktsia kohta

Tava kasum aktsia kohta leitakse jagades emaettevõtja omanikule kuuluv aruandeaasta kasum perioodi keskmise emiteeritud lihtaktsiate arvuga. Lahjendatud aktsiakasumi arvutamiseks korrigeeritakse lihtaktsionäridele jäävat kasumit ja käibel olevate aktsiate kaalutud keskmist arvu vastavalt kõigi lahjendavate potentsiaalsete lihtaktsiate mõjule.

Tulude arvestus

Tulud kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtuses võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tuluna ei näidata käibemaksu, tagastusi, allahindlusi ega kontsernisisesid müügitehinguid.

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel. Tulu ei ole enne usaldusväärselt määratav, kuni kõik müügiga seotud tingimused on lahendatud. Kontsern toetub oma hinnangutes ajaloolisele kogemusele, võttes arvesse kliendi ja tehingu tüüpi ning iga kokkuleppe erisusi.

Sadamatasude arvestus

Sadamatasud on:

- Tonnaažitasu, mida arvestatakse laeva kogumahutavuse järgi laeva iga külastuse eest;
- Jäätmetasu, mida arvestatakse laeva kogumahutavuse järgi laeva iga külastuse eest;
- Sildumistasu, mida arvestatakse iga sildumisoperatsiooni eest eraldi laeva kogumahutavuse järgi;
- Reisijatasu, mida arvestatakse laeva saabumisel ja lahkumisel vastavalt laeva kapteni poolt esitatud reisijate arvule, kes on sadamasse saabunud (või sealt lahkunud) laeval. Reisijatasu kuulub tasumisele sõltumata sellest, kas reisijad väljusid laevast või mitte;
- Elektrienergia, sideteenuste ja vee müügi tasud arvestatakse laeva lülitamisel kalda elektrivõrku ja elektrienergia kasutamisel, laeva lülitamisel kalda sidevõrku ja selle kasutamisel ning veega varustamisel kaisüsteemide kaudu;
- Sadama abilaevastiku kasutamise tasud on: tööd naftareostuse likvideerimisel, reostustõkete paigaldamine lastimise või lossimise ajaks ja laevade lühiajaline kasutamine.

Sadamatasude arvestamisel loetakse külastuseks laeva saabumist ükskõik millisesse ASi Tallinna Sadam koosseisu kuuluvasse sadamasse.

Kaubatasude arvestus

Kaubatasu on tasu sadama üldinfrastruktuuri kasutamise eest. Kaubatasu arvestamise aluseks on operaatori poolt aruandeperioodil ümberlaaditud veoste kogused.

Lisa 2 järg*Laeva prahtitasu*

Laeva prahtimisest saadav tulu kajastatakse prahtimise perioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Elektrienergia ja võrguteenuste müügi arvestus

Müügitulu kajastamise aluseks on klientide arvestite näidud. Kliendid teatavad näidud tegeliku tarbimise alusel või need võetakse kauglugemise teel või prognoositakse tarbimisgraafikute alusel.

Liitumistasude arvestus

Elektrivõrguga liitumisel tasuvad kliendid liitumistasu, mille määramise aluseks on võrguga liitumiseks tehtavad kulutused. Liitumistasud kajastatakse tuluna lineaarselt perioodi jooksul, mil kliendid eeldatavalt liitumisega seotud teenust tarvivad. Juhul, kui teenuse müügi periood ei ole lepingus fikseeritud, kajastatakse liitumistasu tuluna liitumisega seoses tehtud investeeringute kasuliku eluea jooksul.

Tuludesse kandmata liitumistasu kajastatakse finantsseisundi aruandes pikaajaliste tulevaste perioodide tuludena.

Intressitulu ja dividenditulu

Intressitulu ja dividenditulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse kasutades vara sisemisest intressimäära, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellistel juhtudel arvestatakse intressitulu kassapõhiselt. Dividenditulu kajastatakse siis, kui omanikul on tekkinud seaduslik õigus selle saamiseks.

Rendiarvestus

Kapitalirendina käsitletakse materiaalse põhivara rendilepinguid, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kapitalirendi tingimustel renditud vara kajastatakse algselt renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jagatakse finantskuluks/ -tuluks ja rendikohustise/ -nõude tasumiseks sellisel, et tasumisele kuuluv summa oleks igas perioodis sama. Muid rendilepinguid kajastatakse kasutusrendina.

a) Kontsern kui rentnik

Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

b) Kontsern kui rendileandja

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse põhivarana. Väljarenditavale varale arvestatakse kulumit lähtudes kontsernis sama tüüpi varade osas rakendatavatest kulumi arvestamise põhimõtetest. Saadud kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimist ei kajastata õiglases väärtuses tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et kontsern vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub. Sihtfinantseerimisega kaasnevaid võimalikke kohustusi kajastatakse eraldiste või tingimuslike kohustustena.

Varade sihtfinantseerimisi kajastatakse brutomeetodil, mille kohaselt võetakse sihtfinantseerimise abil soetatud vara arvele tema soetusmaksumuses. Varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse kohustusena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustus kantakse tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Mitteamortiseeriva vara sihtfinantseerimise kohustust ei amortiseerita, kuna maa majanduslik väärtus on mitte-amortiseeruv. Mitteamortiseeriva vara sihtfinantseerimise kohustus eemaldatakse bilansist vara lõplikul kasutusest eemaldamisel või ümberklassifitseerimisel „Müügiototel põhivaraks“.

Lisa 2 järg

Tegevuskulude sihtfinantseerimisel kajastatakse tulu sihtfinantseerimisest proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Kasumiaruandes kajastatakse kompenseeritavat kulu ja sihtfinantseerimisest saadud tulu eraldi.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruande koostamisel on kasutatud otsest meetodit.

Tehingud seotud osapooltega

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks kontserni kuuluvate ettevõtjate nõukogu ja juhatuse liikmeid ning nende lähedasi pereliikmeid, eelpoolmainitud isikute poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtjaid, ühissettevõtjat, riigiameteid ja riigi valitseva või olulise mõju all olevaid äriühinguid.

3. FINANTSRIISKIDE JUHTIMINE

Kontserni tegevusega kaasnevad mitmed finantsriskid: tururisk (sh rahavoogude intressirisk), krediidirisk ja likviidsusrisk. Kontserni üldine riskijuhtimise programm keskendub finantsturu prognoosimatusele ja üritab vähendada võimalikke ebasoodsaid mõjusid kontserni finantstegevusele. Kontsern kasutab teatud riskipositsioonide maandamiseks tuletisinstrumente.

Riskijuhtimist teostavad kontserni vastavad spetsialistid juhatuse poolt heaks kiidetud põhimõtete alusel. Juhatuse sätestab kirjalikult üldised riskijuhtimise põhimõtted ning samuti spetsiifilisi valdkondi puudutavad korrad.

Tururisk*a) Valuutarisk*

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus valuutavahetuskursi muutuste tõttu. Kontserni valuutariski vältimise põhiinstrumendiks on lepingute euro-põhisus. Kontsernil puuduvad olulised kohustised ja nõuded muudes valuutades. Kõik olemasolevad pikaajalised võlakohustised on noteeritud eurodes, mistõttu käsitletakse neid valuutariskivabade kohustistena.

2015. aastal toimusid peaaegu kõik laekumised eurodes, laekumiste osakaal teistes valuutades oli 3,7%. Võrreldaval 2014. aastal toimus 7,2% laekumistest muus valuutas, kui euro. Väljaminekutest (tegevuskulud, investeeringud, finantskulud jne) moodustas euro 97,0%, USA dollar 2,5%, Norra kroon 0,4% ja väljaminekud teistes valuutades 0,1%. Võrreldaval 2014. aastal moodustas väljaminekutest euro ca 97,7%, USA dollar 0,8%, Norra kroon 1,3% ja väljaminekud teistes valuutades ca 0,2%.

Tulenevalt eeltoodust ei ole kontsern valuutariskile avatud.

b) Hinnarisk

Kuna kontsern ei oma investeeringuid omakapitali instrumentidesse, ei ole kontsern avatud finantsinstrumentidest tulenevale turuhinnariskile.

c) Intressimäära risk

Kontserni intressimäära risk tuleneb pikaajalistest võlakohustistest. Tähtajalised deposiidid on sõlmitud fikseeritud intressimääraga ning ei tekita kontsernile rahavoogude intressimäära riski.

Ujuva intressimääraga laenukohustised muudavad kontserni avatuks intressimäära riskile. Kontserni eesmärk on hoida umbes 50% laenuportfelli fikseeritud kohustisena kasutades selleks vajadusel intressimäära *ujuvast-fikseerituks* vahetustehinguid. Seisuga 31.12.2015 oli tuletistehingute kaudu fikseeritud intressimääraga võlakohustiste osakaal portfellis 30% (seisuga 31.12.2014 43%). Seega on intressiriskile avatud 70% võlakohustistest, mis ei ole riskimaandamisinstrumentidega kaetud. Eesmärgist tunduvalt madalam fikseeritud intressimääraga kohustiste tase portfellis on tingitud asjaolust, et kontsernil on hetkel käimas suuremahuliste investeeringute finantseerimisperiood ning lühiajaline sildfinantseerimine refinantseeritakse

Lisa 3 järg

pikaajaliseks alles nimetatud perioodi lõpus, eeldatavalt 2016. aasta sügisel, mil sõlmitakse ka kaasatava pikaajalise finantseeringu kui alusvaraga seotud intressimäära vahetustehingud ning taastatakse eesmärgiks võetud proportsioon.

Intressimäära riski hindamiseks kasutatakse tundlikkusanalüüsi, mis kirjeldab intressimäära riski mõju kontserni kasumile turuintressimäära hinnangulise kõikumise kaudu. Kui seisuga 31.12.2015 oleks turuintressimäär olnud 100 baaspunkti ehk 1 protsendipunkti võrra kõrgem/madalam, oleks (*ceteris paribus*) kontserni majandusaasta kasum olnud 1 378 tuh eurot väiksem/suurem. Seisuga 31.12.2014 kasutati tundlikkusanalüüsis turuintressimäära kõikumise hinnanguna samuti suurus 100 baaspunkti ning seejuures oleks kogumõju kasumile olnud 827 tuh eurot.

Krediidirisk

Krediidirisk tuleneb peamiselt nõuetest ostjate vastu, raha ja raha ekvivalentidest ning tuletistehingutest. Seisuga 31.12.2015 oli kontserni bilansis krediidiriskile avatud nõuded kokku summas 34 950 tuh eurot ja võrreldava, 31.12.2014 seisuga, 28 217 tuh eurot.

tuhandetes eurodes seisuga 31. detsember	2015	2014
Arvelduskontod ja alla 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades (lisa 6)	25 895	11 852
Ostjatelt laekumata arved* (lisa 7)	7 299	14 469
Muud nõuded (lisa 7)	1 756	1 896
Kokku	34 950	28 217

*Ostjatelt laekumata arvetest on maha arvatud nõuete allahindlused.

Klientidega seotud krediidiriski vähendamiseks on kasutatud avansiliste ettemaksete või pangagarantiide esitamise nõuet klientidele, kelle maksevõimes on põhjust kahelda. Krediidiriski maandamiseks viiakse enne suuremahuliste lepingute sõlmimist läbi kliendi taustauuring. Ülejäänud meetodid klientidega seotud krediidiriski juhtimiseks seisnevad igapäevases klientide maksekäitumise jälgimises ja vajalike meetmete operatiivses rakendamises. Aastalõpu seisuga on kõik teadaolevad ebatõenäoliselt laekuvad summad alla hinnatud. Finantsvarade krediitkvaliteedist annab täpsema ülevaate käesoleva aruande lisa 5.2.

Finantstehingutega seotud krediidiriskid maandatakse kasutades finantsinvesteeringute ja tuletistehingute tegemisel kõrge krediidiireitinguga finantsasutusi. ASi Tallinna Sadam finantstehingute tegemise korras on kehtestatud vastaspoole riskipiirangud kaubeldavate väärtipaberite emitentidele ja mahulised piirangud investeerimisportfelli koosseisu osas.

Ostjatelt laekumata arvetest moodustavad 93,1% (2014. aastal 64,2%) arved, mille maksetähtaeg ei ole aruandepäeva seisuga veel saabunud. Allahinnatud nõudeid ostjate vastu on 6,1% (2014. aastal 9,3%) ostjatelt laekumata arvete mahust. Täpsema ülevaate ostjatelt laekumata arvete ja nende jaotuse kohta annab käesoleva aruande lisa 7.

Likviidsusrisk

Kontserni likviidsuse juhtimiseks kasutatakse kahetasandilist likviidsuse jälgimist. Esimese astme likviidsusvaru on mõeldud kontserni igapäevategevuses tekkivate kiireloomuliste kohustiste täitmiseks, mis koosneb üleöödeposiididelt tulenevatest nõuetest pankadele ning osakutelt tulenevatest nõuetest rahaturu- ja intressifondidele. Vastavalt finantstehingute tegemise korrale on esimese astme likviidsus minimaalselt 959 tuh eurot.

Teise astme likviidsusvaru võimaldab efektiivselt tagada nõudeid, mis tulenevad kontserni äritegevusest, kuid ei ole oma olemuselt kiireloomulised ega kuupäevaliselt koheselt planeeritavad. Teise astme likviidsusvaru moodustavad Baa1 (Moody's) ja BBB+ (S&P's) ning sellest kõrgema krediidiireitinguga emitentide kommertsipaberitelt ja võlakirjadelt tulenevad nõuded ning tähtajalistelt deposiididelt tulenevad nõuded pankadele. Teise astme likviidsusvaru on minimaalselt 320 tuh eurot.

Vajadusel kasutatakse lühiajalist võõrfinantseerimist erinevate võlainstrumentide kujul.

Juhtkond jälgib jooksvalt rahavoo prognooside põhjal kontserni likviidsusreservi (mis koosneb rahast ja raha ekvivalentidest, üle 3-kuulise tähtajaga deposiididest pankades, müügivalmis finantsvaradest ning olemasolevatest krediidilimiitidest)

Lisa 3 järg

muutumist. Seisuga 31.12.2015 moodustas kontserni likviidsusreserv 25,9 mln eurot, võrreldaval perioodil seisuga 31.12.2014 11,9 mln eurot.

2016. aastaks prognoositavad liikumised likviidsusreservis on järgmised:

tuhandetes eurodes	2016
Perioodi algsaldo	25 902
Kasutamata krediidi limit 31.12.2015	10 000
Rahavoog äritegevusest	48 505
Rahavoog investeeringuteks	-79 592
Intressimaksud	-1 300
Krediidi limit lõppemine	-10 000
Uus laen/võlakirja emissioon	70 000
Dividendimaksud	-35 000
Võlakirjade lunastamine ja laenude tagasimaksud	-25 710
Perioodi lõppsaldo	2 805

Alljärgnev likviidsusanalüüs jaotab kontserni finantskohustised lepinguliste tagasimaksetähtaegade alusel gruppidesse. Tabelis toodud saldod on lepingulised diskonteerimata rahavood, mis sisaldavad intressi kandvate võlakohustiste puhul põhiosa ja arvestuslikku intressi. Intressi kandvate võlakohustiste (pangalaenu ja emitteeritud võlakirjad) intresside arvestamisel on Euribori prognoosina aluseks võetud Nordea Bank Finland Plc intressimäära vahetustehingute kõverad, 2015. aasta lõpu likviidsusrisi hinnangu puhul seisuga 04.02.2016 ja 2014. aastal seisuga 10.02.2015.

Likviidsusanalüüs

tuhandetes eurodes	Väljavõetud laenud	Emiteeritud võlakirjad	Võlad tarnijatele ja muud võlad	Tuletis-instrumendid	Kokku
<i>Seisuga 31.12.2015</i>					
< 6 kuud	18 491	1 575	13 073	50	33 189
6 - 12 kuud	5 087	1 667	0	239	6 992
1 - 5 aastat	38 544	112 002	0	886	151 432
> 5 aastat	25 614	0	0	0	25 614
Kokku	87 736	115 244	13 073	1 175	217 228
<i>Seisuga 31.12.2014</i>					
< 6 kuud	17 508	1 542	10 050	39	29 139
6 - 12 kuud	4 439	1 614	0	162	6 215
1 - 5 aastat	31 185	55 165	0	838	87 188
> 5 aastat	41 952	0	0	-9	41 943
Kokku	95 084	58 321	10 050	1 030	164 485

Kontsernisiseselt kasutatakse tütarettevõtjate likviidsuse juhtimiseks sisemiselt kehtestatud krediidi limite.

Omakapitaliriski juhtimine

AS Tallinna Sadam on äriühing, mille kõik aktsiad kuuluvad riigile. Otsused dividendide jaotamise, aktsiakapitali suurendamise või vähendamise osas teeb Eesti Vabariik (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kaudu). Igal majandusaastal määratakse Eesti Vabariigi Valitsuse korraldusega ASi Tallinna Sadam poolt riigieelarvesse makstav dividendisumma.

Lisa 3 järg**Finantsvõimendus**

tuhandetes eurodes		Korrigeeritud
seisuga 31. detsember	2015	2014
Võlakohustised (lisa 15)	196 753	145 687
Raha ja raha ekvivalendid (lisa 6)	25 902	11 871
Netovõlg	170 851	133 816
Kogu omakapital	342 667	343 075
Kogu kapital	513 518	476 891
Finantsvõimendi	33%	28%

ASi Tallinna Sadam finantsvõimendus ehk võõrkapitali suhe kogu kapitali oli 31.12.2015 seisuga 33%. Võrreldes 2014. aastaga on finantsvõimendus kasvanud 5 protsendipunkti võrra, kusjuures netovõlg on kasvanud 28% ning kogu kapital on kasvanud 8% võrra.

Laenulepingute eritingimustes on sätestatud nõuded ettevõtte finantssuhtarvudele, muuhulgas omakapitali ja varade suhtele, mis ei tohi langeda alla 50%.

4. OLULISED RAAMATUPIDAMISLIKUD HINNANGUD JA OTSUSED

Kõrgema hinnangumääraga seotud või keerulisemad valdkonnad või valdkonnad, kus eeldused ja hinnangud on olulised konsolideeritud raamatupidamisaruannete osas, on hinnangud materiaalse põhivara kasuliku eluea kohta ning materiaalse põhivara väärtuse testide läbiviimine, samuti ebatõenäoliselt laekuvate nõuete hindamine.

Rendile antud varade klassifitseerimine

Üheks oluliseks raamatupidamislikuks otsuseks on see, et materiaalse põhivarana on muuhulgas kajastatud selliseid varasid, mida oma olemuselt saaks klassifitseerida ka kinnisvarainvesteeringuteks (kuna varaga kaasneb renditulu). Kontsern omab maad ja ehitisi sadama-alal ning ei ole teinud investeeringuid sadama teenindusalast väljapoole. Siiski on kontsern klassifitseerinud kõik sellised varad materiaalseks põhivaraks, kuna need varad on seotud tulude teenimisega sadama põhitegevuses läbi kauba- või reisijate voogude suurendamise või seda toetavates tegevustes. Seetõttu ei ole nende varade omamise peamine eesmärk kontserni hinnangul mitte renditulude teenimine, vaid need objektid aitavad ennekõike suurendada sadama põhitegevusest teenitavaid tulusid, mistõttu nende varadega seotud põhiline tulu ei teki rendituluna.

Kuna osaliselt ei ole võimalik vara müüa või kapitalirendile anda, siis on vara kinnisvarainvesteering ainult siis, kui teenuste osutamiseks või administratiivsetel eesmärkidel on kasutuses ebaoluline osa varast (alla 10%).

Materiaalse põhivara kasulik eluiga ja lõppväärtus

Materiaalse põhivara kasulik eluiga määratakse lähtudes juhtkonna hinnangust vara tegeliku kasutamisperioodi kohta. Seisuga 31.12.2015 oli kontserni materiaalse põhivara netoväärtus 544 189 tuh eurot, aruandlusperioodi amortisatsioon oli 17 016 tuh eurot, seisuga 31.12.2014 olid vastavad näitajad 501 368 tuh eurot ja 16 783 tuh eurot (lisa 9). Kui amortisatsioonimäärasid vähendataks 10% võrra, siis aasta amortisatsioonikulu väheneks ja kasum suureneks 1 702 tuh euro võrra, võrreldaval 2014. aastal 1 678 tuh euro võrra.

Igal bilansipäeval vaadatakse üle varade lõppväärtused. Kui uued hinnangud erinevad oluliselt eelnevatest, siis kajastatakse muutused arvestushinnangute muutustena.

Lisa 4 järg**Materiaalse põhivara väärtuse testid**

Materiaalse põhivara puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ja võrreldakse seda finantsseisundi aruandes kajastatud maksumusega. Vara kaetav väärtus on kas selle õiglane väärtus, millest on maha arvatud müügikulud, või selle kasutusväärtus, olenevalt kumb on kõrgem. Kui põhivara õiglast väärtust ei saa usaldusväärselt kindlaks määrata, siis koostatakse tulevaste rahavoogude mudel leidmaks vara kasutusväärtust. Need kalkulatsioonid eeldavad hinnangute kasutamist, mis põhinevad üldise majanduskeskkonna prognoosidel, konkreetsetel turusuundadel, projektipõhistel kauba- ja/või reisijate voogudel ning müüdavate teenuste hinnatasemel. Kui olukord tulevikus muutub, siis kajastatakse täiendav väärtuse langus või tühistatakse eelnevalt kajastatud väärtuse langus kas osaliselt või täielikult.

Kontsern viib varade kaetava väärtuse teste läbi vastavalt vajadusele, kui ilmneb indikatsioone, et varade väärtus võib olla langenud. Informatsioon arvestatud varade väärtuse languse kohta on avalikustatud lisa 9.

Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete hindamine

Kontsern on oma ajaloolise kogemuse põhjal sätestanud reegli, mille kohaselt nõuded, mille maksetähtajast on möödunud üle 90 päeva, hinnatakse üldjuhul ebatõenäoliselt laekuvaks. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtajast mittekinnipidamine. Nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse aga iga nõude osas individuaalselt, mistõttu piisava kindluse ja laekumise tõenäosuse olemasolul võivad osad üle 90 päeva maksetähtaega ületanud nõuded jääda alla hindamata või osad alla 90 päeva maksetähtaega ületanud nõuded olla alla hinnatud. Seisuga 31.12.2015 oli kontsernil ebatõenäoliselt laekuvaid nõudeid summas 555 tuh eurot. Seisuga 31.12.2014 oli ebatõenäoliselt laekuvaid nõudeid summas 1 484 tuh eurot (lisa 7).

5. FINANTSINSTRUMENDID**5.1. FINANTSINSTRUMENTIDE JAOTUS KATEGOORIADE LÕIKES****Finantsvarad**

tuhandetes eurodes seisuga 31.detsember	2015	2014
<i>Nõuded ja laenud</i>	35 523	29 712
Raha ja raha ekvivalendid (lisa 6)	25 902	11 871
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	9 621	17 841
Kokku finantsvarad	35 523	29 712

Finantskohustised

tuhandetes eurodes seisuga 31.detsember	2015	2014
<i>Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantskohustised</i>	201 764	155 719
Võlad tarnijatele ja muud võlad	5 011	10 032
Laenukohustised ja võlakirjad (lisa 15)	196 753	145 687
<i>Riskimaandamisinstrumendid läbi koondkasumiaruande</i>	831	747
Tuletisinstrumendid (lisa 16)	831	747
Kokku finantskohustised	202 595	156 466

Lisa 5 järg**Õiglase väärtus**

Kontserni hinnangul ei erine korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate varade ja kohustiste õiglased väärtused oluliselt seisuga 31.12.2015 ja 31.12.2014 kontserni konsolideeritud finantsseisundi aruandes kajastatavatest maksumustest. Avalikustamise eesmärgil on leitud võlakohustiste õiglase väärtus tulevaste lepinguliste rahavoogude diskonteerimisel käesoleva hetke turu intressimääradega, mis oleks kontsernile kättesaadavad sarnaste finantsinstrumentide puhul. Kuna Põhjamaade Investeeringupanga (NIB) ja Euroopa Investeeringupanga (EIB) poolt antavate laenude kohta ei avalikustata eraldi statistikat, kuid kontserni hinnangul moodustavad nad eraldiseisva laenuturu, on nende poolt antud laenude (bilansilises maksumuses summas 68 104 tuh eurot) õiglase väärtuse leidmisel kasutatud NIB ja EIB enda poolt kontsernile antud indikatsioone sarnase iseloomuga instrumentide intressimäärade kohta. Võlakohustiste aruandes kajastatud maksumuse ja õiglase väärtuse võrdlusest annab täpsema ülevaate käesoleva aruande lisa 15. Ostjate vastu suunatud nõuete ja tarnijatele tasumata võlgade maksumus, millest on maha arvatud allahindlused, võrdub hinnanguliselt nende õiglase väärtusega. Tuletisinstrumentid kajastatakse õiglases väärtuses, täpsem kirjeldus on esitatud lisa 2 lõigus „Tuletisinstrumentid ja riskimaandamistegevus“.

Finantsvaradest ja -kohustistest on finantsseisundi aruandes õiglases väärtuses kajastatud ainult tuletisinstrumentid, mis on finantsturgudel vabalt kaubeldavad vastava ajahetke turuhinnaga. Tuletisinstrumentide õiglase väärtuse hindamine toimub igakuiselt pangapoolse hinnastamise kaudu lähtudes sarnase toote hinnast finantsturgudel. Õiglase väärtuse hierarhia skaalal on antud juhul tegemist 3. taseme mõõtmisega.

5.2. FINANTSVARADE KREDIIDIKVALITEET

Finantsvarade, mis ei ole ületähtaegsed ega allahinnatud, krediitkvaliteeti saab hinnata kasutades näiteks sõltumatute reitinguagentuuride krediidihinnangut (kui tehingupartneril on olemas) või tehingupartneri kohta kontsernil olemasolevat ajaloolist informatsiooni lepingukohustuste täitmise kohta.

Raha arvelduskontodel ja deposiitides reitingute lõikes*

tuhandetes eurodes

seisuga 31. detsember	2015	2014
Aa2	20 000	0
Aa3	5 890	856
A1	0	10 996
A2	5	0
Kokku arvelduskontodel ja deposiitides	25 895	11 852

*ülejäanud saldo bilansikirjel "Raha ja raha ekvivalendid" koosneb kassas hoitavast sularahast ning rahalistest vahenditest, mis ei ole inkassaatori teenuse kaudu veel arvelduskontole jõudnud.

Lisa 5 järg**Nõuded ostjate vastu kliendigruppide lõikes***

tuhandetes eurodes		
seisuga 31. detsember	2015	2014
Uued kliendid (kuni 6 kuud)	191	117
Olemasolevad kliendid (üle 6 kuu) ilma või üksikute lepingurikkumistega	8 159	10 030
Olemasolevad kliendid (üle 6 kuu) sagedaste lepingurikkumistega	82	99
Kokku nõuded ostjate vastu (lisa 7)	8 432	10 246

* sisaldab ainult nõuded, mille tähtaeg ei ole aruandepäeva seisuga saabunud ja mille väärtus ei ole langenud.

6. RAHA JA RAHA EKVIVALENDID NING DEPOSIIDID

tuhandetes eurodes		
seisuga 31. detsember	2015	2014
Sularaha kassas	2	19
Arveldusarved pangas	5 895	8 852
Lühiajalised deposiidid	20 000	3 000
Rahad teel	5	0
Kokku raha ja raha ekvivalendid (lisad 3 ja 5)	25 902	11 871

Raha ja raha ekvivalentide jaotus valuutade järgi

tuhandetes eurodes		
seisuga 31. detsember	2015	2014
Euro	25 902	11 827
USA dollar	0	44
Kokku raha ja raha ekvivalendid	25 902	11 871

Aruandepäevaks kogunenud intressinõuet kajastatakse kirjel "Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded".

7. NÕUDED OSTJATE VASTU JA MUUD NÕUDED

tuhandetes eurodes

seisuga 31. detsember

	2015	2014
Ostjatelt laekumata arved	9 054	15 953
sh nõuded põhivara eest	1 512	3 558
Ebatõenäoliselt laekuavad arved	-555	-1 484
Maksude ettemaksed (lisa 14)	364	525
Saamata sihtfinantseerimine	0	5
Muud ettemaksed	217	309
Nõuded ühisettevõtjale (lisa 23)	23	24
Muud nõuded	556	1 896
Varud	129	194
Kokku nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	9 788	17 422
sh lühiajalised nõuded	9 312	15 650
pikaajalised nõuded	476	1 772

Kõikide pikaajaliste nõuete maksetähtaeg saabub 11 aasta jooksul alates aruandepäevast.

Ostjatelt laekumata arved maksetähtaja järgi

tuhandetes eurodes

seisuga 31. detsember

	2015	2014
Nõuded, mille maksetähtaeg ei ole veel saabunud ja mille väärtus ei ole langenud* (lisa 5.2)	8 432	10 246
Nõuded, mille maksetähtaeg on möödas, kuid mille väärtus ei ole langenud*, sh:	67	4 223
1-30 päeva	61	474
31-60 päeva	0	3
61-90 päeva	2	24
91-180 päeva	0	3 590
181-360 päeva	0	128
üle 360 päeva	4	4
Nõuded, mille maksetähtaeg on möödas ja mis on allahinnatud**	555	1 484
1-30 päeva	2	0
61-90 päeva	17	0
91-180 päeva	0	24
181-360 päeva	54	341
üle 360 päeva	482	1 119
Kokku ostjatelt laekumata arved maksetähtaja järgi	9 054	15 953

* Nõudeid ostjate vastu, mille maksetähtaeg ei ole veel saabunud või mis on vähem kui 90 päeva üle tähtaja ning mille kohta ei esine muid indikatsioone laekuvusega seotud ebakindluse kohta, käsitletakse tavapäraselt nõuetena, mille väärtus ei ole langenud. Kontsernil on ka nõudeid, mille maksetähtajast on möödunud üle 360 päeva, kuid mida ei ole allahinnatud. Allahindlust ei ole teostatud, kuna enamus ületähtaegsetest nõuetest omavad tagatist ja on seetõttu juhtkonna hinnangul täismahus sissenõutavad.

** Seisuga 31.12.2015 oli allahinnatud nõudeid summas 555 tuh eurot, seisuga 31.12.2014 summas 1 484 tuh eurot. Allahindluste suurus aruandeperioodil on toodud allolevas tabelis. Kontsern on ajaloolise kogemuse põhjal sätestanud reegli, mille kohaselt üle 90 päeva ületähtaegsed arved hinnatakse üldjuhul pärast nende individuaalset analüüsi alla (nõuete allahindluse põhimõtteid on täpsemalt kirjeldatud käesoleva aruande lisa 4).

Lisa 7 järg**Muutused ebatõenäoliselt laekuvates arvetes**

tuhandetes eurodes	2015	2014
Ebatõenäoliselt laekuvad arved aruandeperioodi algul	-1 484	-2 625
Aruandeperioodil ebatõenäoliselt laekuvateks loetud	-136	-554
Aruandeperioodil laekunud varem alla hinnatud arved	84	71
Lootusetuks kantud ebatõenäoliselt laekuvad arved	981	1 624
Ebatõenäoliselt laekuvad arved aruandeperioodi lõpul (lisa 4)	-555	-1 484

Väärtuse langusest tingitud muudatused kajastatakse kasumiaruandes tegevuskulude koosseisus, kui tegemist on müügitulu eest esitatud arvetega ja muude kulude koosseisus, kui tegemist on muude tulude eest esitatud arvetega.

Allahinnatud nõuded kantakse lootusetuks, kui puuduvad võimalused nõuete kättesaamiseks või kui nende tagasinõudmiseks tehtavad kulutused ületavad hinnanguliselt laekumisest saadaolevat tulu.

Ostjatelt laekumata arvete jaotus valuutade järgi

tuhandetes eurodes		
seisuga 31. detsember	2015	2014
Euro	9 054	12 044
USA dollar	0	3 909
Kokku ostjatelt laekumata arvete jaotus valuutade järgi	9 054	15 953

Ostjatelt laekumata arvete ja muude nõuete maksimaalne avatus krediidiriskile aruandluskupäeval võrdub nende nõuete õiglase väärtusega. Ostjatelt laekumata arvete laekumine ja muude nõuete eest saadavate teenuste ja kaupade laekumine ei ole üldjuhul tagatistega kaetud. Erandjuhtudel võib olla klientidelt küsitud nõuete tagamiseks näiteks pangagarantiisid.

Muude nõuete ja ettemaksete väärtus ei ole langenud.

8. INVESTEERINGUD ÜHISETTEVÕTJASSE**AS Green Marine**

Ühisettevõtja on ASi Tallinna Sadam ja ASi NT Marine poolt 2003. aasta lõpus loodud jäätmekäitlusega tegelev ettevõtja. ASi Tallinna Sadam osalus ühisettevõttas on 51%, kuid sellega ei kaasne kontrolli ettevõtja üle, sest tulenevalt aktsionäride kokkuleppest on ettevõtja aktsionäride ühise kontrolli all. ASi Green Marine tegevusaladeks on sadamates tekkivate jäätmete käitlemine, ohtlike laevajäätmete ja reovete käitlemiskeskuste haldamine, hooldamine, opereerimine ning sadamate akvatooriumi ja territooriumi puhastamine ja korrashoid.

AS Green Marine finantsaruanded on koostatud vastavuses Eesti hea raamatupidamistavaga. Juhtkonna hinnangul ei oleks ettevõtja tulemused oluliselt erinevad, kui finantsaruanded oleksid koostatud vastavuses IFRSiga (EL).

Muutused investeeringutes ühisettevõttjasse

tuhandetes eurodes		
seisuga 31. detsember	2015	2014
Raamatupidamisväärtus perioodi algul	548	418
Kasum kapitaliosaluse meetodil	162	206
Makstud dividendid	0	-76
Raamatupidamisväärtus perioodi lõpul	710	548

Lisa 8 järg**Andmed ühisettevõtja kohta**

tuhandetes eurodes

seisuga 31. detsember

	2015	2014
Käibevara	1 077	783
Põhivara	1 838	2 119
Lühiajalised kohustised	597	950
Pikaajalised kohustised	925	879
Äritulud	3 459	3 849
Ärikulud	3 078	3 372
Kasum	319	402

9. MATERIAALNE PÕHIVARA

tuhandetes eurodes	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata ehitus	Ettemaksed	Kokku
Materiaalne põhivara seisuga 31.12.2013						
Soetusmaksumus	567 508	99 047	6 903	7 879	257	681 594
Akumuleeritud kulum ja väärtuse langus	-140 021	-26 301	-4 980	0	0	-171 302
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2013	427 487	72 746	1 923	7 879	257	510 292
<i>Algsaldode korrigeerimine</i>						
Väärtuse langus	-28 569	-451	0	0	0	-29 020
Materiaalne põhivara seisuga 01.01.2014 korrigeeritud						
Soetusmaksumus	557 015	99 047	6 903	7 879	257	671 101
Akumuleeritud kulum ja väärtuse langus	-158 097	-26 752	-4 980	0	0	-189 829
Jääkmaksumus seisuga 01.01.2014 korrigeeritud	398 918	72 295	1 923	7 879	257	481 272
<i>Liikumine 2014. aastal</i>						
Soetamine ja rekonstrueerimine (lisa 25)	341	2 113	197	14 916	21 463	39 030
Müüdnud põhivara jääkväärtuses	-726	0	0	0	0	-726
Arvestatud kulum	-11 182	-5 151	-450	0	0	-16 783
Väärtuse langus	-1 246	-176	-1	-37	0	-1 460
Muud korrigeerimised	35	0	0	0	0	35
Ümberklassifitseeritud jääkväärtuses	15 213	633	0	-15 846	0	0
Materiaalne põhivara seisuga 31.12.2014						
Soetusmaksumus	569 721	100 841	7 030	6 912	21 720	706 224
Akumuleeritud kulum ja väärtuse langus	-168 368	-31 127	-5 361	0	0	-204 856
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2014	401 353	69 714	1 669	6 912	21 720	501 368
<i>Liikumine 2015. aastal</i>						
Soetamine ja rekonstrueerimine (lisa 25)	392	263	191	10 981	53 280	65 107
Arvestatud kulum	-11 461	-5 119	-436	0	0	-17 016
Väärtuse langus	-258	-5 010	-2	0	0	-5 270
Ümberklassifitseeritud jääkväärtuses	7 063	4 710	49	-11 822	0	0
Materiaalne põhivara seisuga 31.12.2015						
Soetusmaksumus	576 673	105 757	7 172	6 071	75 000	770 673
Akumuleeritud kulum ja väärtuse langus	-179 584	-41 199	-5 701	0	0	-226 484
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2015	397 089	64 558	1 471	6 071	75 000	544 189

Kontserni varad ei ole panditud.

Täielikult amortiseerunud kuid kasutusel oleva materiaalse põhivara soetusmaksumus oli 31.12.2015 seisuga 22 241 tuh eurot, 31.12.2014 seisuga 21 412 tuh eurot.

Materiaalse põhivaraga seotud siduvad kohustused on kajastatud käesoleva aruande lisa 24.

Lisa 9 järg

31.12.2015 seisuga sisaldab põhivaragrupp „Lõpetamata ehitus“ summas 657 tuh eurot kapitaliseeritud laenukasutuse kulusid (2014: 37 tuh eurot) ja konsultatsiooni ning omanikujäreelvalve teenuse kulusid kokku summas 1 496 tuh eurot (2014: 435 tuh eurot). Kapitaliseeritavate laenukasutuse kulude summa on saadud kontserni poolt investeeringu teostamiseks täiendavalt kaasatud laenukapitali hulga alusel, mis antud juhul võrdub investeeringu summaga.

2015. aastal on kirjel „Väärtuse langus“ kajastatud allahindlusi summas 5 262 tuh eurot ja mahakandmisi summas 8 tuh eurot, sh:

- 2015. aastal ilmnisid indikatsioonid vara väärtuse languse kohta tulenevalt Botnica pikaajalise prahilepingu ennetähtaegsest ülesütlemisest seoses Lääneriikide majandussanktsioonidega Venemaa suhtes ja drastiliselt langenud nafta hinna tõttu madalseisu sattunud selliste eritööde laevade turul sobiva töö mitteleidmisega. Kuna Botnica õiglane väärtus miinus võõrandamiskulutused on kõrgem kui selle kasutusväärtus, on kaetavaks väärtuseks õiglane väärtus miinus võõrandamiskulutused. Õiglase väärtuse hindamiseks tellis juhatus laevandussektori sõltumatult tunnustatud hindamisettevõtjalt Clarksons Valuation Ltd hindamisakti, mille tulemusena kajastati aruandeperioodi kasumiaruandes Botnica allahindlus summas 5 000 tuh eurot. 2014. aastal kaetava väärtuse testi läbi ei viidud, kuna ei esinenud indikatsiooni vara väärtuse languse kohta. Botnica allahindluse tulemusena väheneb aastane amortisatsiooni kulu 297 tuh euro võrra. Botnica lõppväärtuse hindamise tulemusel väheneb aastane amortisatsiooni kulu 90 tuh euro võrra. Õiglase väärtuse hierarhia skaalal on tegemist 3. taseme mõõtmisega;
- laohoonete allahindlus summas 210 tuh eurot seoses nende planeeritava lammutamisega 2016. aastal;
- magistraalveetorstiku allahindlus summas 52 tuh eurot seoses alale hoonestusõiguse seadmisega.

Võrreldaval 2014. aastal on kirjel „Väärtuse langus“ kajastatud allahindlusi summas 806 tuh eurot ja mahakandmisi summas 654 tuh eurot.

Juhatus viis läbi kaetava väärtuse testid raha teenivate üksuste puhul, mille osas tuvastati indikatsioon vara võimaliku väärtuse languse kohta. Seejuures korrigeeriti tagasiulatuvalt kahe raha teeniva üksuse – Muuga sadama sõeterminali ja Saaremaa sadama – varade raamatupidamislikke väärtusi, mille puhul tekkis negatiivne erinevus kasutusväärtuse ja nende varade raamatupidamislike jääkväärtuste vahel. Kuna varasemalt koostatud rahavoogude prognoosid ei olnud vastavuses eelnevate tegelike tulemustega ega ka sündmustega, mis oleksid andnud alust arvata rahavoogudes kajastatud optimistlike eelduste realiseerumist, siis otsustas juhatus viia mudelites kasutatavad eeldused kooskõlla tegelike teadaolevate rahavoogudega. Nimetatud põhjustel esitas sõltumatu vandeaudiitor varasemalt märkusega aruande.

Varade kasutusväärtuse mudel põhineb väga pikaajalistel (kuni 50 aastat) rahavoogude prognoosidel, kuna kaide eluiga on kuni 50 aastat ja territooriumitel lõputu, mistõttu need sõltuvad olulisel määral juhatuse antud hinnangutest prognoositavate tulevikusündmuste suhtes. Varasemalt koostatud prognoosid eeldasid projektide planeeritud teenindusmahtude saavutamiseks tulevikus toimuvat mitmekordset projektipõhist tulude kasvu võrreldes tegelike tulemustega ning need kasvuootused on uutest korrigeeritud prognoosidest eemaldatud, mis tähendab teisalt konservatiivset ootust varade alakasutuse jätkumise näol kogu varade eluea jooksul tulevikus. Tulevaste rahavoogude diskonteerimisel kasutati 31.12.2015 seisuga turutasemele (arvestades sealjuures prognoositavate rahavoogude konservatiivsust) vastavat diskontomäära 7,2% (2014. aastal 8,1%).

Lähtudes sellest, et nimetatud rahateenivate üksuste tuleviku rahavoo prognooside muutmine ei olnud tingitud aruandeperioodil toimunud sündmustest või avaldunud asjaoludest, vaid juba varasematel aruandeperioodidel teadaolevatest sündmustest ja avaldunud asjaoludest, on varade väärtuse korrigeerimine kajastatud tagasiulatuvalt raamatupidamisaastale eelneva aruandeperioodi algsaldode muutusena.

Seisuga 01.01.2014 korrigeeriti (vähendati) Muuga sadama sõeterminali puhul rahateeniva üksuse varade algsaldosid summas 22 940 tuh eurot ning Saaremaa sadama puhul 6 080 tuh eurot. Seisuga 31.12.2015 koostatud finantsseisundi aruandes on materiaalse põhivarana kajastatud sõeterminaliga seotud varasid jääkväärtuses 20 806 tuh eurot ning Saaremaa sadamaga seotud varasid jääkväärtuses 641 tuh eurot. Seisuga 31.12.2014 olid vastavad väärtused 21 396 tuh eurot ja 683 tuh eurot.

Lisa 9 järg**Finantsseisundi aruande korrigeerimine**

tuhandetes eurodes	31.12.2014	1.01.2014
Materiaalne põhivara	-28 512	-29 020
Kokku varad	-28 512	-29 020
Jaotamata kasum	-29 020	-29 020
Perioodi kasum	508	0
Kokku omakapital	-28 512	-29 020

Kasumiaruande korrigeerimine

tuhandetes eurodes	2014
Perioodi kasum enne korrigeerimist	38 328
Kasumi korrigeerimine (Põhivara kulum ja väärtuse langus)	508
Perioodi kasum pärast korrigeerimist	38 836

Kasumile ja lahjendatud kasumile aktsia kohta nimetatud korrigeerimine olulist mõju ei avaldanud.

Seoses varade väärtuse korrigeerimisega tagasiulatuvalt on muudetud ka alljärgnevate lisade 2014. aasta võrdlusandmeid:

Lisa 3 Finantsriskide juhtimine

Lisa 11 Kasutusrent

Lisa 18 Omakapital

10. IMMATERIAALNE PÕHIVARA

tuhandetes eurodes	Arvutiprogrammid	Lõpetamata immateriaalne vara	Kokku
Immateriaalne põhivara seisuga 31.12.2013			
Soetusmaksumus	1 303	0	1 303
Akumuleeritud kulum ja väärtuse langus	-594	0	-594
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2013	709	0	709
<i>Liikumine 2014. aastal</i>			
Soetamine ja rekonstrueerimine (lisa 25)	128	0	128
Arvestatud kulum	-289	0	-289
Immateriaalne põhivara seisuga 31.12.2014			
Soetusmaksumus	1 431	0	1 431
Akumuleeritud kulum ja väärtuse langus	-883	0	-883
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2014	548	0	548
<i>Liikumine 2015. aastal</i>			
Soetamine ja rekonstrueerimine (lisa 25)	50	124	174
Arvestatud kulum	-227	0	-227
Ümberklassifitseeritud jääkväärtuses	20	-20	0
Immateriaalne põhivara seisuga 31.12.2015			
Soetusmaksumus	1 501	104	1 605
Akumuleeritud kulum ja väärtuse langus	-1 110	0	-1 110
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2015	391	104	495

11. KASUTUSRENT**Kasutusrendile antud põhivarade jääkväärtus**

seisuga 31. detsember tuhandetes eurodes	2015	Korrigeeritud 2014
Maa	45 700	46 887
sh hoonestusõigusega	35 783	36 466
Ehitised	7 918	18 656
Masinad, seadmed	95	213
Muu materiaalne põhivara	743	2 074
Kokku kasutusrendile antud põhivarade jääkväärtus	54 456	67 830

Kasutusrendile antud põhivaradele arvestatud kulum

tuhandetes eurodes	2015	Korrigeeritud 2014
Ehitised	515	616
Masinad, seadmed	5	5
Muu materiaalne põhivara	103	102
Kokku kasutusrendile antud põhivaradele arvestatud kulum	623	723

Kasutusrendile antud põhivaradelt saadud renditulu

tuhandetes eurodes	2015	2014
Maa	8 455	8 322
Ehitised	3 705	4 041
Masinad, seadmed	96	97
Muu materiaalne põhivara	181	180
Kokku kasutusrendile antud põhivaradelt saadud renditulu (lisa 19)	12 437	12 640

Järgmiste perioodide renditulud mittekatkestatavatest kasutusrendilepingutest

tuhandetes eurodes seisuga 31. detsember	2015	2014
< 1 aasta	11 016	11 435
1-5 aasta	43 332	46 266
> 5 aastat	328 023	353 621
Kokku järgmiste perioodide renditulud mittekatkestatavatest kasutusrendilepingutest	382 371	411 322

Kasutusrendi all mõistetakse kokkulepet, mille kohaselt rendileandja annab rentnikule makse või rea maksete eest kokkulepitud ajavahemikuks üle varaobjekti kasutusõiguse vastavalt sõlmitud lepingutele. Kasutusrendilepingute pikkus jääb vahemikku 2 aastast kuni 20 aastani. Kasutusrendi tasu kuulub üldjuhul suurendamisele üks kord aastas vastavalt möödunud aasta tarbijahinnaindeksi muutustele (sõltuvalt lepingust võib olla aluseks kas Eesti riigi, euro-tsooni või Saksamaa vastav indeks). Rentniku poolt rendiobjektile tehtavad parendused ei kuulu üldjuhul rendile andja poolt rendiperioodi lõpus hüvitamisele.

Lisa 11 järg

Hoonestusõiguse lepingute alusel lähevad kõik olulised vara valdusega seotud riskid ja hüved üle hoonestajatele. Kontserni ja klientide vahel sõlmitud hoonestusõiguse seadmise lepingutes on fikseeritud hoonestusõiguse tasu suurused ja lepingu pikkus, mis jääb enamasti vahemikku 36 aastat kuni 50 aastat. Hoonestusõiguse tasu on üldjuhul võimalik teatud perioodi möödumisel suurendada enamasti kas lähtudes maa maksustamishinna muutustest (vanemate lepingute puhul) või vastavalt tarbijahinnaindeksi muutustele (uudemate lepingute puhul). Lepingu alusel makstav hoonestusõiguse tasu ei ole üldjuhul garantiidega kaetud. Lepingu lõppemisel on hoonestajal üldjuhul võimalus hoonestusõiguse alale rajatud ehitised teisaldada, taotleda lepingu pikendamist kuni ehitiste eluea lõpuni või kuuluvad ehitised harilikus väärtuses kompenseerimisele hoonestusõiguse seadja poolt.

Järgmiste perioodide rendikulu mittekatkestatavatest kasutusrendilepingutest*Kontsern kui rentnik*

tuhandetes eurodes
seisuga 31. detsember

	2015	2014
< 1 aasta	483	428
1 - 5 aastat	848	809
> 5 aastat	24	1
Kokku järgmiste perioodide rendikulu mittekatkestatavatest kasutusrendilepingutest	1 355	1 238

Kontsern rendib kasutusrendi tingimustel põhiliselt transpordivahendeid, ujuvvahendeid, tõstetranspordi- ja ehitusseadmeid ning muud inventari. Lepinguid hoitakse rendiperioodi lõpuni ja üldjuhul neid ilma täiendavate kulutusteta ennetähtaegselt lõpetada ei saa. Sõlmitud kasutusrendilepingud ei sea kontsernile piiranguid dividendide maksmisel, laenukapitali kaasamisel vm sarnaste kohustuste võtmisel.

12. LÜHIAJALISED ERALDISED**Preemiaeraldis**

tuhandetes eurodes	2015	2014
Aruandeperioodi alguses	1 144	943
Moodustamine ja ümberhindamine	865	1 170
Kasutamine	-1 144	-969
Aruandeperioodi lõpus	865	1 144

Muu eraldis

tuhandetes eurodes	2015	2014
Aruandeperioodi alguses	3 235	0
Moodustamine ja ümberhindamine	100	3 235
Kasutamine	-3 235	0
Aruandeperioodi lõpus	100	3 235
Kokku eraldised	965	4 379

Preemiaeraldisena on kajastatud arvestuslik preemia kontserni kuuluvate ettevõtjate juhatuse liikmetele ja töötajatele aruandeaasta töötulemuste eest. Eraldis sisaldab sotsiaal- ja töötuskindlustusmaksu. Kontserni ettevõtjate juhatuse liikmetele

Lisa 12 järg

preemiate maksmine otsustatakse nõukogude poolt pärast vastavate ettevõtjate 31.12.2015 lõppenud majandusaasta aruannete kinnitamist.

Muu eraldisena on kajastatud võimalikust kahju hüvitamisest tulenev kohustus summas 100 tuh eurot.

2014. aastal muu eraldisena kajastatud lepingute ennetähtaegsest lõpetamisest tulenev kohustus summas 2 800 tuh

eurot tasuti 2015. aastal. 2014. aastal eraldisena arvestatud parvlaevade ehituslepingute sõlmimise ja ehitusega kaasnev konsultatsiooni ja omanikujäreelvalve teenus kokku summas 435 tuh eurot kapitaliseeriti 2015. aastal põhivarade koosseisus.

13. VÕLAD TARNIJATELE JA MUUD VÕLAD

tuhandetes eurodes seisuga 31. detsember	2015	2014
Võlad tarnijatele	3 635	4 549
sh kohustused materiaalse põhivara eest (lisa 25)	2 057	3 128
kohustused immateriaalse põhivara eest (lisa 25)	13	24
Võlad töövõtjatele	641	757
Intressivõlad	486	493
Viitkohustused töötasudelt arvestatud maksude osas	349	365
Ettemaksed kaupade ja teenuste eest	459	798
Võlad ühisettevõtjale (lisa 23)	114	120
Muud võlad	1 254	5 024
Kokku võlad tarnijatele ja muud võlad	6 938	12 102
sh lühiajalised kohustised	5 700	10 722
pikaajalised kohustised	1 238	1 384

14. MAKSUVÕLAD

tuhandetes eurodes seisuga 31. detsember	2015	2014
Käibemaks	47	66
Üksikisiku tulumaks	139	155
Ettevõtte tulumaks*	7 785	27
Saastetasu	3	3
Sotsiaalmaks	287	299
Töötuskindlustusmaks	15	22
Kogumispension	11	11
Aktsiisid	31	36
Kokku maksuvõlad	8 318	619
*sh Tulumaks dividendidelt (lisa 18)	7 763	0

Seisuga 31.12.2015 on kontsernil maksude ettemaksed summas 364 tuh eurot, võrreldaval perioodil seisuga 31.12.2014 summas 525 tuh eurot. Maksude ettemaksed on esitatud aruande lisa 7.

15. LAENUD JA VÕLAKIRJAD

tuhandetes eurodes		
seisuga 31. detsember	2015	2014
Lühiajaline osa		
Laenukohustised	23 210	21 433
Võlakirjad	2 500	2 500
Kokku lühiajaline osa	25 710	23 933
Pikaajaline osa		
Laenukohustised	59 893	68 104
Võlakirjad	111 150	53 650
Kokku pikaajaline osa	171 043	121 754
Kokku võlakohustised (lisa 3, 5)	196 753	145 687

Makstud intressid

tuhandetes eurodes	2015	2014
Emiteeritud võlakirjadelt	714	879
Laenukohustistelt	851	788
Tuletisinstrumentidelt	301	1 339
Kokku makstud intressid	1 866	3 006

Intressikulud on kajastatud kasumiaruandes kirjel "*Finantskulud*" ja esitatud käesoleva aruande lisas 22.

Võlakirjade emiteerimine ja lunastamine

ASil Tallinna Sadam on varasematest perioodidest kolm võlakirjaemissiooni, mille lõplikud lunastustähtajad on 2017. ja 2018. aastal. Emissioonid ei ole börsil noteeritud. Võlakirjad on emiteeritud eurodes ja ujuva intressimääraga (baasintressiks on 3 kuu või 6 kuu Euribor).

2015. aastal viis AS Tallinna Sadam läbi suunatud võlakirjaemissiooni nominaalväärtuses 60 mln eurot, mille märkis täismahus Pohjola Bank Plc Eesti filiaal. Võlakirjaemissioon lunastatakse nominaalväärtuses 2017. aastal. Võlakirjad emiteeriti ujuva intressimääraga, baasintressiks on 3-kuu Euribor, millele lisandub marginaal. Emissioon ei ole börsil noteeritud.

2015. aastal lunastas AS Tallinna Sadam võlakirju graafikujärgselt summas 2 500 tuh eurot. Võrreldaval 2014. aastal tehti lunastusmakseid samuti summas 2 500 tuh eurot.

Arvestades intressimäära riski maandamiseks kasutatud tuletistehingute mõju, oli seisuga 31.12.2015 võlakirjade kaalutud keskmine intressimäär 0,779% (seisuga 31.12.2014 1,328%).

Laenud

Kõik laenulepingud on nomineeritud eurodes ja sõlmitud ujuva intressimäära baasil (baasintressiks on 1 kuu või 6 kuu Euribor). Seisuga 31.12.2015 moodustas kaalutud keskmine intressimäär väljavõetud laenudelt 0,865% (võrreldaval 2014. aastal 1,007%). Arvestades intressiriski maandamiseks kasutatud tuletistehingute mõju, oli seisuga 31.12.2015 laenude keskmine intressimäär 1,310% (seisuga 31.12.2014 1,255%).

Laenulepingutest tulenevad maksekohustused on tagatiseta võlakohustised ehk kohustiste katteks ei ole varasid panditud. Kontsern on täitnud kõik laenulepingutes sätestatud lepingulised kohustused, mis puudutavad eritingimuste täitmist, informeerimise kohustust ja miinimumnõudeid ettevõtte finantsnäitajate suhtarvude osas.

Lisa 15 järg

2015. aastal sõlmiti 1-aastase tähtajaga lühiajalise laenu leping Danske Bank A/S Eesti filiaaliga summas kuni 15 mln eurot, mis võeti täismahus kasutusse. Aasta alguses sõlmiti Swedbank ASiga 6-kuulise tähtajaga arvelduskrediidi leping summas kuni 5 mln EUR, mille lõppedes korraldati uus konkurss ning selle tulemusel sõlmiti Swedbank ASiga 1-aastase tähtajaga arvelduskrediidi leping summas 10 mln eurot, bilansipäeva seisuga ei olnud arvelduskrediidi limiit kasutuses, leping lõppeb 2016. aastal. Võrreldaval 2014. aastal sõlmiti lühiajalise laenu leping SEB pangaga summas kuni 20 mln eurot tähtajaga 4 kuud ning 4-kuulise tähtajaga arvelduskrediidi leping summas 5 mln eurot Danske Bank A/S eesti filiaaliga. Mõlemad 2014. aastal sõlmitud lepingud olid bilansipäeva seisuga lõppenud.

2015. aastal tasuti laenude põhiosamakseid summas 21 433 tuh eurot, sh otsene refinantseerimine 15 mln eurot. Võrreldaval 2014. aastal summas 11 200 tuh eurot. Väljavõetud laenude lõplik tagastamise tähtaeg on aastatel 2016–2028.

Võlakohustiste lepingulised tagastamise tähtajad

tuhandetes eurodes

seisuga 31. detsember

	2015	2014
< 6 kuu	19 633	18 633
6 - 12 kuud	6 077	5 300
1 - 5 aastat	138 214	82 159
> 5 aasta	32 829	39 595
Kokku võlakohustised (lisa 3, 5)	196 753	145 687

Võlakohustiste finantsseisundi aruandes kajastatud maksumuse ja õiglase väärtuse võrdlus

tuhandetes eurodes

seisuga 31. detsember

	2015	2014
Bilansiline maksumus		
Võlakirjad	113 650	56 150
Laenukohustised	83 103	89 537
Kokku bilansiline maksumus	196 753	145 687
Õiglase väärtus		
Võlakirjad	114 252	55 607
Laenukohustised	84 169	89 513
Kokku õiglase väärtus	198 421	145 120

Õiglase väärtuse hierarhia skaalal on tegemist 2. ja 3. taseme mõõtmisega.

16. TULETISINSTRUMENDID

tuhandetes eurodes	2015	2014
Alussumma seisuga 31. detsember	59 000	63 000
Õiglase väärtus aruandeperioodi alguses (negatiivne)	-840	-1 315
<i>sh tuletisinstrumenti turuväärtus</i>	<i>-747</i>	<i>-949</i>
<i>intressikohustis</i>	<i>-93</i>	<i>-366</i>
Tuletisinstrumenti turuväärtuse muutus (lisa 18)	-84	202
Intressikohustise muutus	-46	273
Õiglase väärtus aruandeperioodi lõpus (negatiivne)	-970	-840
<i>sh tuletisinstrumenti turuväärtus (lisa 5)</i>	<i>-831</i>	<i>-747</i>
<i>intressikohustis</i>	<i>-139</i>	<i>-93</i>

Seisuga 31.12.2015 oli ASil Tallinna Sadam kehtivaid intressimäära vahetustehinguid pikaajaliste laenude intressimäära fikseerimiseks summale nominaalväärtuses 59 000 tuh eurot. Seisuga 31.12.2014 oli vastav summa 63 000 tuh eurot. Kõigi intressimäära vahetustehingute tingimused ja tähtajad jälgivad maandatava laenu tagasimaksegraafikut ja neid on käsitletud rahavoo riskimaandamisinstrumentidena.

Seisuga 31.12.2015 oli ASil Tallinna Sadam sõlmitud 3 tuletistehingut intressimäära riski maandamiseks tähtajaga 5 kuni 7 aastat ning mille allesjäänud kestus seisuga 31.12.2015 oli 2,5 kuni 5,7 aastat. Kõikide tuletistehingute vahetatav ujuv intressimäär on 6 kuu Euribor.

Tuletisinstrumentide õiglase väärtuse aluseks on Nordea Bank Finland Plc ja Swedbank ASi noteeringud. Tuletisinstrumentidega seotud maksed teostatakse eurodes.

Tuletisinstrumentide efektiivsuse hindamiseks kasutatakse kvalitatiivset kriitilistele tingimustele vastavuse meetodit (*Critical Terms Match Method*) nii retrospektiivis kui ka perspektiivis igal aruandepäeval. Kui kvalitatiivse analüüsi tulemus viitab sellele, et tuletisinstrument võib osutuda ebaefektiivseks, kasutatakse efektiivsuse hindamiseks *Dollar-offset* kvantitatiivset meetodit. Kuna seisuga 31.12.2015 kõigi tuletisinstrumentide puhul maandava instrumendi alussumma ühtib maandatava instrumendi jäägiga ning amortiseerumisgraafikuga, maandatavad intressimaksed arvestatakse lähtudes samadest alustest (6 kuu Euribor), on fikseeritud samas valuutas (euro) ja toimuvad samadel kuupäevadel, on põhjus eeldada, et riskide maandamine oli ja on ka edaspidi efektiivne.

Seisuga 31.12.2015 oli kaalutud keskmine fikseeritud intress 0,670% (31.12.2014: 0,668%); ujuva intressimäära aluseks on Euribor. Omakapitalis riskimaandamisreservi koosseisus kajastatud kasumid ja kahjumid intressimäära vahetuslepingutelt kajastatakse kasumiaruandes tuletisinstrumentide lepingute lõppemisel või riskimaandamise ebaefektiivseks tunnistamisel.

17. SIHTFINANTSEERIMINE

tuhandetes eurodes	2015 Põhivarad	2015 Tegevuskulud	2015 Kokku	2014 Põhivarad	2014 Tegevuskulud	2014 Kokku
Pikaajalised sihtfinantseerimise kohustused aruandeperioodi alguses						
Ühtekuuluvusfond	23 386	0	23 386	24 462	0	24 462
TEN-T fond	232	0	232	75	0	75
Eesti Vabariigi Riigieelarve	163	0	163	179	0	179
Kokku pikaajalised sihtfinantseerimise ettemaksed aruandeperioodi alguses	23 781	0	23 781	24 716	0	24 716
Saadud toetused						
TEN-T fond	439	0	439	238	0	238
Euroopa Regionaalarengu fond	0	1	1	0	5	5
Muu välisabi	0	12	12	0	23	23
Kokku saadud toetused	439	13	452	238	28	266
Tagastatud toetused						
TEN-T fond	0	108	108	0	0	0
Kokku tagastatud toetused	0	108	108	0	0	0
Arvestatud tuludesse						
Ühtekuuluvusfond	466	0	466	465	0	465
TEN-T fond	44	-93	-49	81	0	81
Euroopa Regionaalarengu fond	0	1	1	0	5	5
Muu välisabi	0	12	12	0	23	23
Eesti Vabariigi Riigieelarve	15	0	15	16	0	16
Kokku arvestatud tuludesse (lisa 21)	525	-80	445	562	28	590
Üleantud toetused (vara müügi korral)						
Ühtekuuluvusfond	0	0	0	611	0	611
Kokku toetuse üleandmine	0	0	0	611	0	611
Pikaajalised sihtfinantseerimise kohustused aruandeperioodi lõpus						
Ühtekuuluvusfond	22 920	0	22 920	23 386	0	23 386
TEN-T fond	627	0	627	232	0	232
Eesti Vabariigi Riigieelarve	148	0	148	163	0	163
Kokku pikaajalised sihtfinantseerimise kohustused aruandeperioodi lõpus	23 695	0	23 695	23 781	0	23 781
Lühiajalised sihtfinantseerimise ettemaksed						
TEN-T fond	717	166	883	1 157	166	1 323
Muu välisabi	34	0	34	34	6	40
Kokku lühiajalised sihtfinantseerimise ettemaksed	751	166	917	1 191	172	1 363

Vastavalt perioodi 2007-2013 struktuuritoetuste seaduse §22 lg 12 peab toetuse saaja tagama projekti eesmärgi saavutamiseks vajaliku vara säilimise ja sihtotstarbelise kasutamise ettenähtud tingimustel ja kooskõlas nõukogu määruse (EÜ) nr 1083/2006 artiklis 57 sätestatuga vähemalt viie aasta jooksul projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisest arvates.

Projektidega seotud sihtfinantseerimise jäägist summas 23 695 tuh eurot (31.12.2014 seisuga 23 781 tuh eurot) on mitteamortiseeruva varaga seotud 13 902 tuh eurot (31.12.2014 seisuga samuti 13 902 tuh eurot).

Lisa 17 järg*Ühtekuuluvusfond*Projekt „Muuga sadama idaosa laiendus” (2006-2011)

Projekti raames toetati Muuga sadama laiendamise projekti I etappi, sh merepõhja ja rannikuala täitmist.

Projekti sihtfinantseerimise jäägist, mis on 17 533 tuh eurot (31.12.2014 seisuga 17 762 tuh eurot), on seotud mitteamortiseeruva varaga 13 902 tuh eurot (31.12.2014 seisuga 13 902 tuh eurot).

Projekt „Muuga sadama idaosa ja tööstuspargi ühendamine” (2010-2014)

Projekti raames rajati Muuga sadamasse viadukt tööstuspargi ühendamiseks sadamaga, laiendati Muuga sadama vabatsooni ning ehitati välja Muuga sadama tööstuspargi raudteed.

Projekti sihtfinantseerimise jääk on 5 387 tuh eurot (31.12.2014 seisuga 5 623 tuh eurot). Mitteamortiseeruvat vara projektiga seotud ei ole.

*Euroopa Regionaalarengu fond*Programm „Klastrite arendamine” (2010-2015)

Eesti Logistikaklaster on ühisprojekt, mis keskendub liikmete rahvusvahelisele turundusele, Eesti logistiliste eeliste tutvustamisele sihtturgudel, vabasid ressursse hõlmavale tootearendusele, logistikaalastele haridusküsimustele ning ettevõtjate koostööle IT vallas.

AS Tallinna Sadam osales koos 22 ettevõtja, ülikooli ja erialaliiduga Eesti Logistikaklastri arendamise projektis.

2015. aastal tehti projekti raames kulutusi summas 3 tuh eurot (2014. aastal summas 10 tuh eurot) ja saadi toetust summas 1 tuh eurot (2014. aastal 5 tuh eurot).

*TEN-T Motorways of the Seas programm*Läänemere põhi- ja allsadamate projekt (2010-2013)

AS Tallinna Sadam sai toetust investeeringute tegemiseks ja koostöö arendamiseks ohutuse ja turvalisusega seotud valdkondades „Läänemere põhi- ja allsadamate projekti” raames.

Projekti sihtfinantseerimise jääk on 33 tuh eurot (31.12.2014 seisuga 54 tuh eurot). Mitteamortiseeruvat vara projektiga seotud ei ole.

2015. aastal tagastati tegevuskulude katteks saadud toetust summas 108 tuh eurot.

TWIN-PORT (2012-2015)

TWIN-PORT projekti raames arendatakse Euroopa Liidu põhja-lõuna suunalist transpordikoridori (TEN-T North Sea – Baltic) osana Tallinn-Helsingi mereühendust ehk Tallinna Vanasadama ja Helsinki Läänasadama infrastruktuuri. Vanasadamas on investeeringud seotud sadamaala liikluskorralduse parandamise ning sadama ja linna ühenduste arendamisega.

2015. aastal tehti projekti raames investeeringuid 4 418 tuh eurot ja kulutusi 167 tuh eurot (2014. aastal tehti investeeringuid 2 980 tuh eurot ja kulutusi 151 tuh eurot). 2015. aastal toetust ei laekunud (2014. aastal laekus toetuse ettemaks summas 906 tuh eurot). Mitteamortiseeruvat vara projektiga seotud ei ole.

TWIN-PORT 2 (2014-2018)

TWIN-PORT 2 on jätkuprojekt TWIN-PORT projektile ning seda kaasfinantseeritakse Euroopa Liidu CEF *Motorways of the Sea* programmist. Projekti raames ehitab Helsingi sadam uue Lääneterminali, AS Tallink Grupp toob Tallinn-Helsingi liinile uue LNG kütusel töötava laeva ning AS Tallinna Sadam investeerib erinevate Vanasadama infrastruktuuri objektide arendusse.

2015. aastal projekti raames investeeringuid ja kulutusi ei tehtud.

Lisa 17 järg*Eesti Vabariigi riigieelarve*Programm „Väikesadamate toetus“ (2010)

Projekti raames rahastati Vanasadama Jahisadama rajamisega seotud abikõlblikke kulusid.

Projekti sihtfinantseerimise jääk on 92 tuh eurot (31.12.2014 seisuga 101 tuh eurot). Mitteamortiseeruvat vara projektiga seotud ei ole.

Programm „Atmosfääriõhu kaitse“ (2011-2013)

Projekti „Muuga sadama välisõhu seiresüsteemi laiendamine“ raames laiendati 2013. aastal Muuga sadama välisõhu seire- ja juhtimissüsteemi ühe välisõhu seirejaamaga, mis paigaldati Muuga sadamast läände, Randvere külla.

Projekti sihtfinantseerimise jääk on 56 tuh eurot (31.12.2014 seisuga 63 tuh eurot). Mitteamortiseeruvat vara projektiga seotud ei ole.

*Euroopa Liidu Läänemere regiooni strateegia ettevalmistusprogramm (EUSBSR Seed Money Facility)*Projekti „Rohelised lahendused Läänemere kruisisadamates - Green Cruise Port – Sustainable Development of Cruise Port Locations“ pilootprojekt (2014)

Projekti eesmärgiks oli Läänemere kruisisadamate koostöö arendamine sadamarajatiste ja -teenuste arendamisel keskkonnasäästlikku ja majandusliku kasu aspekti vaatenurgast. Projekti partneriteks on Hamburgi, Klaipeda, Riia, Rostocki ja Kaliningradi sadamad. Projekti raames telliti eskiis ja kontseptuaalne analüüs Vanasadama kruisisala arendamiseks.

2015. aastal kulutusi projekti raames ei tehtud (2014. aastal 12 tuh eurot), laekus toetus 7 tuh eurot (2014. aastal 5 tuh eurot). Mitteamortiseeruvat vara projektiga seotud ei ole.

18. OMAKAPITAL**Aktsiakapital**

Seisuga 31.12.2015 oli ASil Tallinna Sadam registreeritud 185 203 032 aktsiat, võrreldaval perioodil 31.12.2014 samuti 185 203 032 aktsiat. Aktsia nimiväärtus on 1 euro. Kõik seltsi aktsiad kuuluvad Eesti Vabariigile. Nende valitsejaks ja aktsionäri õiguste teostajaks on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, mida esindab seltsi aktsionäride üldkoosolekul majandus- ja taristuminister.

ASi Tallinna Sadam põhikirjas fikseeritud maksimaalne lubatud lihtaktsiate arv on 664 000 000 (võrreldaval 2014. aastal samuti 664 000 000). Seisuga 31.12.2015 ja võrreldaval perioodil 31.12.2014 oli kõikide väljastatud aktsiate eest täielikult tasutud.

Aruandeaastal ja võrreldaval 2014. aastal aktsiakapitali ei suurendatud.

Kasum aktsia kohta

	2015	Korrigeeritud 2014
Kaalutud keskmine aktsiate arv (tk)	185 203 032	185 203 032
Aruandeperioodi konsolideeritud kasum (tuhandetes eurodes)	30 868	38 836
Kasum ja lahjendatud kasum aktsia kohta (eurodes)	0,17	0,21

Lisa 18 järg**Vaba omakapital**

Emaettevõtja vaba omakapital (arvestades seaduses ette nähtud kohustust kanda 1/20 aruandeaasta puhaskasumist kohustuslikku reservkapitali) moodustas 31.12.2015 seisuga 139 775 tuh eurot, 2014. aastal oli vastav näitaja 140 099 tuh eurot. Aruandepäeva seisuga oleks võimalik omanikule dividendidena välja maksta 111 820 tuh eurot ja dividendide väljamaksmisega kaasneks dividendide tulumaks summas 27 955 tuh eurot, 2014. aastal olid vastavad näitajad 112 079 tuh eurot ja 28 020 tuh eurot.

Järgnevas tabelis on esitatud vaba omakapitali, võimaliku dividendisumma ja sellega kaasneva dividendi tulumaksu arvutuse alus:

tuhandetes eurodes seisuga 31. detsember	2015	Korrigeeritud 2014
Jaotamata kasum	139 775	140 099
Vaba omakapital	139 775	140 099
Tulumaks kogu vaba omakapitali väljamaksmisel (kuni 31.12.2014 21%, alates 01.01.2015 20%)	27 955	28 020
Võimalikud netodividendid	111 820	112 079

Kohustuslik reservkapital

2015. aastal reservkapitali ei suurendatud (2014. aastal suurendati reservkapitali 132 tuh euro võrra),

Riskimaandamise reserv

Riskimaandamise reserv sisaldab rahavoogude riski maandamiseks kasutatavate instrumentide õiglase väärtuste neto-muutuste efektiivset saldot, mis kajastatakse maandatava rahavoo tekkimisel tulevikus (lisa 16).

tuhandetes eurodes	2015	2014
Riskimaandamise reserv aruandeperioodi alguses	-747	-949
Tuletisinstrumenti turuväärtuse muutus	-84	202
Riskimaandamise reserv aruandeperioodi lõpus	-831	-747

Dividendid

tuhandetes eurodes	2015	2014
Aruandeperioodil väljakuulutatud ja makstud dividendid	31 192	42 000
Dividendid aktsia kohta	0,17	0,23

Tulumaks dividendidelt ja välisriigis osutatud teenustelt

tuhandetes eurodes	2015	2014
Dividendidelt arvestatud tulumaks Eesti Vabariigis	7 763	11 144
Dividendidelt tasutud tulumaks Eesti Vabariigis	0	11 144
Tasumata tulumaks dividendidelt (lisa 14)	7 763	0
Välisriigis osutatud teenustelt kinnipeetud tulumaks	608	180

19. MÜÜGITULU

tuhandetes eurodes	2015	2014
Sadamatasud	50 654	57 945
Kaubatasu	7 219	8 003
Reisijatasu	11 764	11 205
Renditulu (lisa 11)	12 437	12 640
Elektrienergia müük	5 427	5 970
Laeva prahitasu	4 575	13 068
Muude teenuste müük	1 718	1 942
Kokku müügitulu	93 794	110 773

Geograafilises lõikes

tuhandetes eurodes	2015	2014
Eest Vabariik	93 794	102 051
Vene Föderatsioon	0	8 722
Kokku müügitulu geograafilises lõikes	93 794	110 773

20. TEGEVUSKULUD

tuhandetes eurodes	2015	2014
Kütuse-, õli- ja energiakulu	4 626	5 361
Põhivarade tehniline korrashoid ja remont	7 488	7 765
Ostetud teenused infrastruktuurile	2 160	1 930
Maksukulud	3 020	3 196
<i>sh maamaks</i>	2 660	2 796
Konsultatsiooni- ja arenduskulud	416	762
<i>sh uuringute- ja arengukulud</i>	242	560
Ostetud teenused	2 854	2 929
<i>sh sildumisteenus</i>	1 145	1 048
<i>laevadelt jäätmete vastuvõtmine</i>	1 675	1 696
Väheväärtusliku vara soetus ja korrashoid	557	547
Reklaamikulud	217	275
Rendikulud	405	438
Kindlustuskulud	411	407
Muud tegevuskulud	1 360	2 142
<i>sh kulud ebatöenäoliselt laekuvatest arvetest</i>	49	462
Kokku tegevuskulud	23 514	25 752

Tööjõukulud

tuhandetes eurodes	2015	2014
Palgakulu	9 329	9 971
Sotsiaalmaksud	3 087	3 321
Kokku tööjõukulud	12 416	13 292
<i>sh kontserni ettevõtjate nõukogu ja juhatuse liikmete lühiajalised hüvitised</i>	404	406
<i>kontserni ettevõtjate nõukogu ja juhatuse liikmete sotsiaalmaksu kulu</i>	133	134
Kokku arvestatud kontserni ettevõtjate nõukogu ja juhatuse liikmetele	537	540

Lisa 20 järg

Seisuga 31.12.2015 puudub ASil Tallinna Sadam kohustus maksta juhatuse liikmetele tagasikutsumise korral hüvitist või muid tasusid.

Seisuga 31.12.2015 on ASi Tallinna Sadam tütarettevõtjatel kehtivate lepingute põhjal kohustus maksta juhatuse liikmetele tagasikutsumise korral hüvitist kolme kuu juhatuse liikmetasu ulatuses.

21. MUUD TULUD JA KULUD**Muud tulud**

tuhandetes eurodes	2015	2014
Trahvid, viivised*	5 359	1 717
Tulud sihtfinantseerimisest (lisa 17)	445	590
Muud tulud	20	452
Kokku muud tulud	5 824	2 759

* sh on trahvidena kajastatud leppetrahvid 2015. aasta minimaalse kaubamahu mittetäitmisest (lepingupartnerite poolt) summas 2 179 tuh eurot (võrreldaval 2014. aastal 1 647 tuh eurot) ja pikaajalise prahilepingu ennetähtaegsest ülesütlemisest trahv summas 3 042 tuh eurot.

Muud kulud

tuhandetes eurodes	2015	2014
Kahjum põhivara müügist	0	19
Trahvid, viivised	35	2 802
Kulud ebatöenäoliselt laekuvatest arvetest	4	0
Väljamaksed endistele töötajatele	79	65
Muud kulud	692	153
Kokku muud kulud	810	3 039

22. FINANTSKULUD

tuhandetes eurodes	2015	2014
Intrassikulud võlakohustistelt:		
Intrassikulud laenukselt	789	868
Kapitaliseeritud laenukasutuse kulu	-620	-37
Intrassikulud võlakirjadelt	724	868
Intrassikulud tuletisinstrumentidelt	347	1 066
Kokku intrassikulud võlakohustistelt	1 240	2 765
Kahjum valuutakursi muutustest	32	46
Finantsinvesteeringute allahindlus	0	182
Muud finantskulud	56	24
Kokku finantskulud	1 328	3 017

23. TEHINGUD SEOTUD OSAPOOLTEGA

AS Tallinna Sadam aktsiad kuuluvad 100% Eesti Vabariigile.

tuhandetes eurodes	2015	2014
Tehingud ühisettevõtjaga		
Müügitulu	232	153
Tegevuskulud	1 745	1 758
Tehingud ettevõtjatega, milles kontserni ettevõtjate nõukogu ja juhatuse liikmed omavad olulist mõjuvõimu		
Müügitulu	4	22
Muud tulud	0	18
Tegevuskulud	131	86
Muud kulud	0	16
Tehingud riigiametite ja ettevõtjatega, kus riigil on valitsev mõju		
Müügitulu	5 025	5 117
Muud tulud	21	750
Tegevuskulud	4 358	2 281
Muud kulud	54	3
Materiaalse põhivara soetus	4	121

tuhandetes eurodes seisuga 31.detsember	2015	2014
Äritegevusega seotud nõuded ja võlad ühisettevõtjale		
Nõuded (lisa 7)	23	24
Võlad (lisa 13)	114	120
Äritegevusega seotud nõuded ja võlad ettevõtjatele, milles kontserni ettevõtjate nõukogu ja juhatuse liikmed omavad olulist mõjuvõimu		
Nõuded	0	7
Võlad	25	7
Äritegevusega seotud nõuded ja võlad riigiametitele ja ettevõtjatele, kus riigil on valitsev mõju		
Nõuded	539	771
Võlad	605	408

Kõik osutatud ja ostetud teenused on tavapärasest äritegevusest tulenevad tehingud, mis baseeruvad õiglastel, mitteseotud isikutega võrdsetel tingimustel.

Juhatuse ja nõukogu liikmetele makstavate hüvitiste suurus on esitatud käesoleva aruande lisa 20.

Müügitulud ja tegevuskulud seotud osapooltega sisaldavad ainult müüdud ja ostetud äritegevusega seotud teenuseid.

Esitatud informatsioon ettevõtjate, kus kontserni ettevõtjate nõukogu ja juhatuse liikmed omavad olulist mõjuvõimu, põhineb seotud osapoolte poolt esitatud deklaratsioonidel.

24. SIDUVAD TULEVIKUKOHUSTUSED

Seisuga 31.12.2015 olid kontsernil lepingulised kohustused materiaalse põhivara soetamiseks, remondiks, uuringu- ja arenguväljaminekute tegemiseks summas 41 135 tuh eurot (sh 39 100 tuh eurot reisiparvlaevade ehituslepingutest tulenevad kohustused), seisuga 31.12.2014 olid vastavad kohustused 98 189 tuh eurot ja 92 806 tuh eurot.

25. SELGITUSED RAHAVOOGUDE ARUANDE JUURDE**Materiaalse põhivara soetamine**

tuhandetes eurodes	2015	2014
Rahavoog	-65 185	-36 669
Tasaarvestused	-195	-115
Kapitaliseeritud laenuintress	-620	-37
Tasutud eelmise aasta eest	3 128	919
Tasumata perioodi lõpul (lisa 13)	-2 057	-3 128
Muu korrigeerimine	-178	0
<i>Kokku korrigeerimised</i>	<i>78</i>	<i>-2 361</i>
Soetamine ja rekonstrueerimine (lisa 9)	65 107	39 030

Immateriaalse põhivara soetamine

tuhandetes eurodes	2015	2014
Rahavoog	-185	-108
Tasutud eelmise aasta eest	24	4
Tasumata perioodi lõpul (lisa 13)	-13	-24
<i>Kokku korrigeerimised</i>	<i>11</i>	<i>-20</i>
Soetamine ja rekonstrueerimine (lisa 10)	174	128

26. TINGIMUSLIKUD KOHUSTUSED

Maksuhalduril on õigus kontrollida kontserni maksuarvestust kuni 6 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma ja trahv. Aruandeaastal ega võrreldaval perioodil ei ole maksuhaldur algatanud ega läbi viinud kontserni kuuluvate ettevõtjate maksurevisjone ega üksikjuhtumite kontrollide. Kontserni juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata kontserni ettevõtjatele olulise täiendava maksusumma.

Kontserni poolt sõlmitud laenulepingutes on kehtestatud piirmäärad kontserni konsolideeritud finantsnäitajatele. Kehtestatud piirmäärasid ei ole ületatud.

Vastavalt mitmetele rendi- ja hoonestusõiguse lepingutele on ASil Tallinna Sadam kohustus kompenseerida lepingu lõppemisel rentniku poolt püstitatud ehitiste või ASi Tallinna Sadam varale tehtud parenduste harilik väärtus. Arvestades nimetatud lepingute (iseäranis hoonestusõiguse lepingute) pikaalisust ja et tegemist on enamasti eriotstarbeliste rajatistega (sadamaterminalid), siis puudub seni arvestatav praktika selliste objektide hariliku väärtuse leidmisel lepingute lõppedes. Eelnevast tulenevalt ei ole olnud majandusaasta aruande koostamise hetkeks võimalik selliste kohustuste suurust usaldusväärselt hinnata.

Mandri ja Eesti suursaarte vahelise reisiparvlaevaliikluse teenuse osutamisega seotud sõitjateveo avaliku teenindamise lepingu rikkumisel on võimalikud mitmesugused sanktsioonid - leppetrahvid vahemikus 25 – 5 000 tuhat eurot. Kontsern ei pea nende trahvide realiseerumist tõenäoliseks.

27. KONTSEERNIGA SEOTUD UURIMISED

26.08.2015 peeti Kaitsepolitseiameti poolt kinni emaettevõtja ASi Tallinna Sadam pikaajalised juhatuse liikmed Ain Kaljurand ja Allan Kiil ning neile esitati kahtlustused suures ulatuses altkäemaksu võtmises mitme varasema aasta jooksul. Aruande koostamise hetke seisuga ei olnud kohtuprotsess veel alanud ega nimetatud isikutele süüdistusi esitatud ja eeluurimise protsess alles kestis. Peale nimetatud sündmust määrati emaettevõtjale uus juhatuse ja nõukogu ning alustati ettevõtja omaniku poolt erinevaid auditeid ja uurimistegevusi ettevõtja sisemiste protsesside ülevaatamiseks eesmärgiga tulevikus taoliste konfliktide esinemine vältida. Aruande koostamise hetke seisuga ei ole enamuse nimetatud auditeid ja uurimisprotsesse veel lõpetatud, 14.12.2015 kinnitati kontsernis huvide konflikti vältimise kord.

03.03.2016 otsustas Riigiprokuratuur lisada emaettevõtja AS Tallinna Sadam endiste juhatuse liikmetega seotud kriminaalmenetlusele 2012. aastal soetatud jäämurdja Botnica ostutehinguga seotud asjaolude kontrollimise. Vastava taotluse esitas Riigiprokuratuurile ASis Tallinna Sadam korruptsiooniriskide tuvastamiseks ja tulevikus sellelaadsete juhtumite vältimiseks vajalike meetmete uurimiseks moodustatud Riigikogu komisjon. Aruande koostamise hetke seisuga ei ole Botnica ostutehinguga seonduvalt ühelegi juriidilisele ega füüsilisele isikule kahtlustust esitatud.

Kontserni tegevus on vaatamata eelnimetatud erakordsetele sündmustele jätkunud kinnitatud strateegia ja põhitegevuse toimimise eesmärkide kohaselt. Juhatuse hinnangul ei oma eelnimetatud sündmused aruande koostamise hetkeks teadaoleva informatsiooni alusel hinnates olulist mõju kontserni majandustulemustele ega finantsseisundile, kuid põhjustavad olulist mainekahju.

28. LISAINFORMATSIOON EMAETTEVÕTJA KOHTA

Emaettevõtja kohta esitatava finantsinformatsioonina on toodud emaettevõtja eraldiseisvad põhjaruanded, mille avalikustamine on nõutud Eesti raamatupidamise seadusega, kuid tegu ei ole eraldiseisva aruandega IAS 27 mõttes. Emaettevõtja põhjaruanded on koostatud kasutades samu arvestuspõhimõtteid, mida on kasutatud konsolideeritud aruannete koostamisel. Emaettevõtja konsolideerimata aruannetes kajastatakse investeeringud tütarettevõtjatesse soetusmaksumuses.

Finantsseisundi aruanne

tuhandetes eurodes	31.12.2015	Korrigeeritud 31.12.2014	Korrigeeritud 1.01.2014
VARAD			
Käibevara			
Raha ja raha ekvivalendid	23 320	5 826	10 855
Müügiootel finantsvarad	0	0	182
Lühiajaline kapitalirendi nõue	368	351	335
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	14 073	20 540	16 514
Kokku käibevara	37 761	26 717	27 886
Põhivara			
Investeeringud tütarettevõtjatesse	13 395	11 398	11 395
Investeeringud ühisettevõtjatesse	132	132	132
Pikaajaline kapitalirendi nõue	4 553	4 921	5 272
Muud pikaajalised nõuded	122 178	70 789	53 098
Materiaalne põhivara	403 103	407 177	408 132
Immateriaalne põhivara	399	519	671
Kokku põhivara	543 760	494 936	478 700
Kokku varad	581 521	521 653	506 586
KOHUSTISED			
Lühiajalised kohustised			
Võlakohustised	25 710	23 933	11 720
Tuletisinstrumendid	831	747	949
Eraldised	756	3 766	838
Sihtfinantseerimine	882	1 328	655
Maksuvõlad	8 085	338	1 009
Võlad tarnijatele ja muud võlad	3 239	5 108	4 313
Kokku lühiajalised kohustised	39 503	35 220	19 484
Pikaajalised kohustised			
Võlakohustised	171 043	121 754	115 686
Sihtfinantseerimine	22 390	22 445	23 408
Muud võlad	124	30	61
Kokku pikaajalised kohustised	193 557	144 229	139 155
Kokku kohustised	233 060	179 449	158 639
OMAKAPITAL			
Aksiakapital nimiväärtuses	185 203	185 203	185 203
Kohustuslik reservkapital	18 520	18 520	18 388
Riskimaandamise reserv	-831	-747	-949
Jaotamata kasum	108 036	103 173	145 305
Perioodi kasum	37 533	36 055	0
Kokku omakapital	348 461	342 204	347 947
Kokku kohustised ja omakapital	581 521	521 653	506 586

Lisa 28 järg**Kasumi- ja koondkasumiaruanne****Kasumiaruanne**

tuhandetes eurodes	Korrigeeritud	
	2015	2014
Müügitulu	83 070	90 818
Muud tulud	2 962	2 489
Tegevuskulud	-19 100	-19 750
Tööjõukulud	-8 096	-8 217
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-13 096	-14 109
Muud kulud	-801	-3 030
Ärikasum	44 939	48 201
Finantstulud ja -kulud		
Finantstulud	2 261	2 007
Finantskulud	-1 904	-3 009
Kokku finantstulud ja -kulud	357	-1 002
Kasum enne tulumaksustamist	45 296	47 199
Tulumaks	-7 763	-11 144
Perioodi kasum	37 533	36 055

Koondkasumiaruanne

tuhandetes eurodes	2015		2014	
Perioodi kasum	37 533		36 055	
Muu koondkasum				
Riskimaandamisinstrumentide ümberhindlus	-84		202	
Kokku muu koondkasum	-84		202	
Kokku perioodi koondkasum	37 449		36 257	

Lisa 28 järg**Rahavoogude aruanne**

tuhandetes eurodes	2015	2014
Kaupade või teenuste müügist laekunud raha	87 486	94 628
Muude tulude eest laekunud raha	1 590	1 627
Maksed tarnijatele	-25 972	-23 670
Maksed töötajatele ja töötajate eest	-7 003	-6 931
Maksed muude kulude eest	-591	-211
Kapitalirendi põhiosa laekumine	0	28
Kapitalirendi intressi laekumine	0	22
Makstud tulumaks dividendidelt	0	-11 144
Äritegevusest saadud raha	55 510	54 349
Materiaalse põhivara soetamine	-9 706	-13 205
Immateriaalse põhivara soetamine	-122	-108
Materiaalse põhivara müük	1 914	951
Saadud põhivara sihtfinantseerimisest	12	906
Tütarettevõtjate osakapitali suurendamine	-1 998	-3
Antud laenud	-54 731	-21 720
Antud laenude laekumised	2 703	0
Arvelduskrediidi muutus	1 677	316
Saadud dividendid	0	77
Saadud intressid	4 261	172
Investeermiseks kasutatud raha	-55 990	-32 614
Võlakirjade emitteerimine	60 000	0
Võlakirjade lunastamine	-2 500	-2 500
Saadud laenud	15 000	32 000
Saadud laenude tagasimaksed	-21 433	-11 220
Makstud dividendid	-31 192	-42 000
Makstud intressid	-1 866	-3 006
Muud finantseerimistegevusest tulenevad maksed	-35	-38
Finantseerimisest saadud/ -kasutatud raha	17 974	-26 764
RAHAVOOG KOKKU	17 494	-5 029
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	5 826	10 855
Raha ja raha ekvivalentide muutus	17 494	-5 029
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	23 320	5 826

Lisa 28 järg**Omakapitali muutuste aruanne**

tuhandetes eurodes	Aktiiskapital nimiväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Riskimaan- damise reserv	Jaotamata kasum	Omakapital kokku
Omakapital seisuga 31.12.2013	185 203	18 388	-949	174 325	376 967
<i>Algsaldode korrigeerimine</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-29 020</i>	<i>-29 020</i>
Omakapital seisuga 01.01.2014 korrigeeritud	185 203	18 388	-949	145 305	347 947
Perioodi kasum	0	0	0	36 055	36 055
Muu koondkasum	0	0	202	0	202
<i>Kokku perioodi koondkasum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>202</i>	<i>36 055</i>	<i>36 257</i>
Väljakuulutatud dividendid	0	0	0	-42 000	-42 000
<i>Kokku tehingud omanikuga</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-42 000</i>	<i>-42 000</i>
Reservkapitali suurendamine	0	132	0	-132	0
Omakapital seisuga 31.12.2014	185 203	18 520	-747	139 228	342 204
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	0	0	0	-11 398	-11 398
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	0	0	0	12 269	12 269
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31.12.2014	185 203	18 520	-747	140 099	343 075

tuhandetes eurodes	Aktiiskapital nimiväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Riskimaan- damise reserv	Jaotamata kasum	Omakapital kokku
Omakapital seisuga 31.12.2014	185 203	18 520	-747	139 228	342 204
Perioodi kasum	0	0	0	37 533	37 533
Muu koondkasum	0	0	-84	0	-84
<i>Kokku perioodi koondkasum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-84</i>	<i>37 533</i>	<i>37 449</i>
Väljakuulutatud dividendid	0	0	0	-31 192	-31 192
<i>Kokku tehingud omanikuga</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-31 192</i>	<i>-31 192</i>
Omakapital seisuga 31.12.2015	185 203	18 520	-831	145 569	348 461
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	0	0	0	-13 395	-13 395
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	0	0	0	7 601	7 601
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31.12.2015	185 203	18 520	-831	139 775	342 667

Korrigeeritud konsolideerimata jaotamata kasum on vastavalt Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusele summa, millest aktsiaselts võib teha aktsionäridele väljamakseid.

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

AS Tallinna Sadam aktsionäridele:

Oleme auditeerinud lehekülgedel 23 kuni 72 esitatud AS Tallinna Sadam konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb konsolideeritud finantsseisundi aruandest seisuga 31. detsember 2015, antud kuupäeval lõppenud aruandeaasta kohta koostatud konsolideeritud kasumi- ja koondkasumiaruandest, konsolideeritud omakapitali muutuste aruandest ning konsolideeritud rahavoogude aruandest, oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõttest ja muudest selgitavatest lisadest.

Juhatusse vastutus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise eest

Kontserni ematähtsuse juhatus vastutab nimetatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esituse eest kooskõlas Eesti raamatupidamise seaduse ja rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Komisjoni poolt ning sellise sisekontrolli eest, nagu juhatus peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeaudiitori vastutus

Meie vastutame arvamuse eest, mida avaldame nimetatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta meie auditi põhjal. Viisime oma auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (Eesti). Need standardid nõuavad, et me järgime eetikanõudeid ning planeerime ja viime auditi läbi saamaks põhjendatud kindlust asjaolule, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi vigu.

Audit hõlmab protseduuride läbiviimist eesmärgiga saada tõendusmaterjali konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes esitatud arv näitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta. Sooritatavad auditi protseduurid sõltuvad vandeaudiitori hinnangutest, sealhulgas hinnangust riskile, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada olulisi vigu, mis tulenevad pettusest või eksimusest. Nimetatud riski hindamisel, eesmärgiga planeerida asjakohaseid auditi protseduure, võtab vandeaudiitor arvesse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ja õiglase esitusviisi tagamiseks ettevõttes juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid ei anna hinnangut selle toimivuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse ja juhatuse poolt antud arvestushinnangute põhjendatuse ning konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldise esitusviisi hindamist.

Usume, et meie kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane arvamuse avaldamiseks.

Arvamus

Oleme seisukohal, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kajastab olulises osas õiglaselt AS Tallinna Sadam konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2015, konsolideeritud aruandeaasta majandustulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas Eesti raamatupidamise seaduse ja rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Komisjoni poolt.

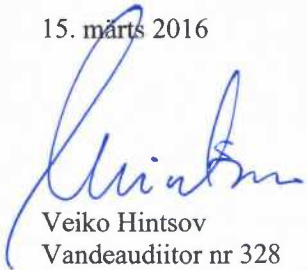
/jätkub järgmisel lehel/

Muud asjaolud

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne 31. detsember 2014 lõppenud majandusaasta kohta on auditeeritud teise audiitori poolt. Vastavalt sõltumatu vandeaudiitori aruandele ei olnud eelmisel audiitoril võimalik hankida piisavat asjakohast auditi tõendusmaterjali veendumaks, et kas ja kui suures ulatuses tuleks materiaalse põhivara hulgas kajastatud kaubavedudega seotud varasid summas 44,3 miljonit eurot ning reisijate veoga seotud kaisid ja territooriume summas 6,6 miljonit eurot alla hinnata, mistõttu avaldas 11. märtsil 2015 märkusega arvamuse.

2015. aasta kohta koostatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes otsustas juhatus tagasiulatuvalt korrigeerida 2014. aasta vastavaid konsolideeritud arvandmeid eelnimetatud materiaalse põhivara hulgas kajastatud kaubavedudega seotud varade ning reisijate veoga seotud kaide ja territooriumide osas.

15. märts 2016

Veiko Hintsov
Vandeaudiitor nr 328
AS Deloitte Audit Eesti
Tegevusluba nr 27

Mariel Akkermann
Vandeaudiitor nr 574

NÕUKOGU KINNITUS

ASi Tallinna Sadam nõukogu kiitis heaks ASi Tallinna Sadam konsolideeritud majandusaasta aruande 31.12.2015 lõppenud majandusaasta kohta, mis koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest ning millele on lisatud sõltumatu vandeaudiitori aruanne.

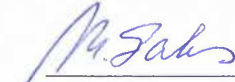
21.03.2016

Aare Tark

Mart Luik

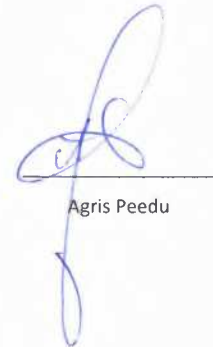
Merike Saks

Urmas Kaarlep

Üllar Jaaksoo

Agris Peedu

KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

Kontserni jaotamata kasum seisuga 31.12.2015 oli 139 774 528 eurot, sh lõppenud majandusaasta kasum 30 867 552 eurot. Riigivaraseaduse § 77 lg 1 kohaselt kinnitab äriühingu, milles riigil on vähemalt otsustusõigus, poolt makstava dividendisumma Vabariigi Valitsus rahandusministri ettepanekul. Käesoleva kasumi jaotamise ettepaneku kinnitamise hetkeks ei ole Vabariigi Valitsus ASilt Tallinna Sadam soovitava dividendi osas otsust veel vastu võtnud. Arvestades eeltoodut, teeb juhatus kasumi jaotamise ettepaneku summas 35 000 000 eurot lähtudes ettepaneku tegemise hetkeks teadaolevast viimasest informatsioonist planeeritava Vabariigi Valitsuse korralduse osas. Eeldatav dividend aktsia kohta oleks 0,19 eurot.

Äriseadustiku § 332 alusel teeb juhatus ettepaneku jaotada 31.12.2015 lõppenud majandusaasta kontserni jaotamata kasum seisuga 31.12.2015 summas 139 774 528 eurot järgnevalt:

dividendideks	35 000 000 eurot
eelmiste perioodide jaotamata kasumisse	104 774 528 eurot

Valdo Kalm
Juhatuse esimees

Marko Raid
Juhatuse liige

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Sadamate töö ja veeteede kasutamisega seotud tegevused	52221	83070000	100.00%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6318555
Telefon	+372 6318002
Faks	+372 6318166
E-posti aadress	ts@ts.ee
Veebilehe aadress	www.ts.ee